

SIIRTOLAISUUS MIGRATION

3/2012

"UNDER THE RED STAR"

Siirtolaisuus – Migration 3/2012

39. vuosikerta / 39th year
ISSN 0355-3779 (painettu)
ISSN 1799-6406 (verkkojulkaisu)

Julkaisija / Publisher

Siirtolaisuusinstituutti
Migrationsinstitutet
The Institute of Migration
Eerikinkatu 34, 20100 Turku, Finland
Puh. / tel. (0)2-2840 440
Fax (0)2-2333 460
email: kirsai@utu.fi
<http://www.siirtolaisuusinstituutti.fi>
<http://www.migrationinstitute.fi>

Pohjanmaan aluekeskus
Österbottens regioncenter
Regional Centre of Ostrobothnia
Keskuskatu 32, I-rappu
60100 Seinäjoki, Finland
Puh. / tel. (0)44-2592447
email: siirtolaisuusinstituutti@netikka.fi

Päätoimittaja / Editor-in-Chief

Ismo Söderling

Toimitussihteeri / Editorial Assistant

Kirsi Sainio

Toimittajat / Editors

Krister Björklund, Elli Heikkilä

Toimituskunta / Editorial Board

Siirtolaisuusinstituutin hallitus
Administrative Board of the Institute of
Migration

Taitto / Layout

Kirsi Sainio

Tilaushinta 2012 / Subscriptions 2012

4 numeroa / nummer / issues
15 €/vuosi/år/year

VAMMALAN KIRJAPAINO OY

Yksittäisten kirjoittajien mielipiteet ovat heidän omiaan.

Sisältö • Contents

- Ismo Söderling
Pääkirjoitus: Siirtolaisuusuutisia kaapista ja maailmalta
- Maria Pitukhina & Svetlana Sigova
Foreign labor migration and human capital development in Russia
- Kathleen Grant
Exploring Human Trafficking as a Public Health and 'Glocal' Issue: Future Considerations and a Plea for Finnish Society to take Action
- Markku Mattila
Muuttoa kahden puolen Pohjanlahden
- Jeffrey H. Cohen & Ibrahim Sirkeci
Six Myths about Migrant Remittances and the Global Economic Crisis
- Karijn G. Nijhoff
Education as a Vehicle for Mobility?
- Veikko Huuska
Titanicin turma
- Aulis Hirvelä
Empress of Irelandin uppoamisesta selvinnyt – Frans Praksin tarina
- Elli Heikkilä
Research Director's Column
- Tellervo Lahti
Siirtolaisuusmuseon kuulumisia
- Kirjat • Böcker • Books
- Seminaareja • Tiedotuksia

Kansi: 24.8. Instituutissa nähtiin kanadansuomalaisen vaiheita Pohjois-Amerikassa ja Neuvostoliitossa käsittelevä dokumentaarinen draama "Under The Red Star". Ohjaaja Kelly Saxberg ja tuottaja, professori Ronald Harpelle vastasivat innostuneen yleisön kysymyksiin. Kuva: Satu Löppönen.

Siirtolaisuusuutisia kaapista ja maailmalta

Ismo Söderling

Kuulun ihmisheimoon, joka repii lehdistä oman alansa uutisia. Vaimoni saa usein varsin reikäisen aviisin luettavakseen. Säilön uutiset työhuoneeni takaseinällä olevaan kaappiin. Sieltä löytyy sopivaa materiaalia tarvittaessa. Otin pinkasta 10 päällimmäistä uutista. Ajallisesti ne ovat kesäkuun puolivälistä heinäkuun loppuun 2012. Uutisointi on useammasta lehdestä. Tarkastelen uutisia pituusjärjestyksessä palstamillimetreittäin.

Suurin uutinen oli otsikoitu ”Kriisi iski ulkosuomalaisiin”. Lehti pohti miten Eurooppaa riepottelva talouskriisi näkyy varsinkin Etelä-Euroopassa asuvien suomalaisten arjessa. Eräs haastateltava kertoi: ”Meillä on meren rannalla talo, jonka arvo on laskenut puoleen. Onneksi emme ottaneet uutta lainaa vuosien aikana. Ystäväpiiriin verrattuna meillä menee tosi hyvin”. Artikkelin pituus oli 2 700 palstamillimetriä, käytännössä 2/3 lehden yhdestä sisäsivusta.

Toiseksi suurin kesäuutinen (2 450 mm) otsikoitiin ”Turvapaikanhakijoiden vapaaehtoinen paluu kotimaihinsa vaakalaudalla”. Haastateltu maahanmuuttoviranomainen toteaa, että ”vapaaehtoisen paluun tulevaisuus on täysin auki, sillä kellään ei ole tietoa miten paluuta tuetaan ensi vuonna – jos tuetaan”.

Myös kolmanneksi suurin uutinen oli ns. raskasta sarjaa, sillä palstamillimetrejä oli 2 250. Itä-Euroopasta tulleet romanit keräävät pulloja, ja otsikon mukaan ”Romaneja käännytetty palautusautomaatilla”. ”Isot pullomäärät aiheuttavat ruuhkia pienessä kaupassa” toteaa kauppias huolestuneena.

Neljäs uutinen oli lehden puolen sivun juttu ja liittyi ruotsinsuomalaisuuteen: ”Suomalaistaustaisesta eläkeläisestä tuli koko Ruotsin tuntema Etana-Hilkka”. Uutisen mukaan hän oli kepillä listinyt yli 15 000 tappajaetanaa hengiltä. Ruotsissa asuu

noin puolisen miljoona suomalaistaustaista, joten hyvä on heistäkin uutisoida (2 200 mm).

Viides uutinen kertoi helsinkiläisen Amal Abdi Ibrahimin pyrkimyksestä päästä Somalian presidentiksi (2 100 mm). Uutta perustuslakia pohtiva kokous hyväksyi lakiluonnoksen, jonka mukaan presidenttien ikäraja on 40 vuotta. Ibrahim on osoittautumassa alaikäiseksi (37 v.). ”Yksi mahdollisuus tulevaisuussuunnitelmissa voisi olla pyrkiminen politiikkaan Suomessa, mutta sitä presidenttiehdokas ei ole vielä juuri miettinyt”. Lokakuussa onkin sitten kunnallisvaalit. Toivottavasti niihin osallistuu mahdollisimman paljon maahanmuuttajataustaisia kandidaatteja.

Heinäkuussa jonkinmoinen uutinen oli se, että Suomeen palkattujen filippiiniläisten hoitajien piti helpottaa hoitajapulaa. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri palkkasi pari vuotta sitten vajaat 20 hoitajaa, joista lehden mukaan ”Kolme sairaanhoitajaa sai lähtöpassin työstään”. Uutisoinnista jäi vaikutelma, että sairaalan kotouttamis- ja työhönperehdyttämiskäytännöt olivat hakusessa, jos sieläkään. ”Filippiiniläishoitajat jäivät yksin”, lehti uutisoi (760 mm.).

Seitsemäs uutinen liittyi jälleen Itä-Euroopan romaneihin: ”Biaudet: Ihmiskauppaepäilyt tutkittava”. ”Poliisin on ryhdyttävä aktiivisesti tutkimaan, liittyykö Helsingissä kerjäävien romanien tilanteeseen ihmiskauppaa, sanoo vähemmistövaltuutettu”. Soitto vähemmistövaltuutetun toimistoon (26.8.2012) antoi tiedon, että uutisoinnilla haluttiin antaa vakava asia poliisille tiedoksi. Tietoa asian etenemisestä poliisien virkakäytännöissä ei ole. Uutinen oli 660 mm.

Kahdeksas uutinen kertoi, että ”Afrikkalaisopiskelijat hylkäsivät Suomen – muutaman vuoden takainen nigeriläishakijoiden vyöry on ohi”. Lehden

mukaan yksi syy hakemusten vähäisyyteen voi olla se, että nykyään halutaan varmistaa hakupapereiden aitous. Ilmeisesti asiassa on lipsuttu viime vuosina. Kun itse aikanaan tulin Turun yliopistoon, piti ylioppilastodistuksesta jättää notaarin vahvistama kopio rehtorin virastoon. 595 mm.

Yhdeksäs uutinen kertoi, että ”Syyttäjä ei puutu (kansanedustaja) Hirvisaaren avustajan hihamerkitteksiin”. Avustaja kirjoitti blogissaan, että ”sopeva symboli esimerkiksi kambodžalaisille olisi maamiina”. 380 mm.

Viimeisin ja pienikokoisin uutinen totesi pakolaistaivan kaatuneen Australiassa (80 mm.). ”Laivassa oli noin 200 ihmistä matkalla anomaan turvapaikkaa Australiasta”. Puolet laivan matkustajista hukkui.

Muuttoliikkeen uutisointi on viime vuosina kiihtävästi monipuolistunut ja lisääntynyt suomalaisessa mediassa. Tarkastellussa uutisoinnissa oli tasapuolisesti ihmisoikeuksia, maahanmuuttoa, ulkosuomalaisuutta ja pakolaisuutta. Lehdet kirjoittavat uutiset omien arvojensa ja olettamiensa lukijaintressien mukaan. Mikäli muutamme palstamillimetrit hinnoiksi käyttämällä lehtien keskimääräistä mainoshintaa/palstamillimetri, olisi suurimman uutisen (Etelä-Euroopan talouskriisi ja ulkosuomalaiset) hinta noin 6 000 €. Pienimmän uutisen kokoinen mainos maksaisi noin 200 €, kaksi euroa hukuttua kohden.

News clippings on migration

It has been pleasing to note the growing number of news stories dealing with migration and ethnicity in Finnish media. As I read the nation's newspapers, I am in the habit of collecting clippings related to my own field. Deciding to pick the ten biggest stories I could find, I evaluated their prominence according to the amount of column space they had been given.

The biggest story concerned expatriate Finns living in Southern Europe. According to the article, the economic crisis in Southern European countries also affects the lives of the Finns there, as real estate prices continue to plummet. This story took up approximately 2,700 millimeters of column space, about two-thirds of a page. The smallest news story was about a boat that was carry-

ing refugees when it capsized in Australian waters – half of the passengers were drowned. This story received 80 millimeters of column space.

The ten different stories dealt with human rights, immigration, expatriate Finns and refugees in equal proportion. Each publication presented the news in accordance with its own editorial values and the presumed interests of their readers. Converting the millimeters of column space into monetary value, using the average price of advertising per millimeter, the most expensive article (on the economic crisis of Southern Europe and expatriate Finns) would carry a price tag of about 6,000 euros. An advertisement matching the size of the smallest story would be about 200 euros – two euros per each of the drowned refugees.

Foreign labor migration and human capital development in Russia

Maria Pitukhina & Svetlana Sigova

Article deals with foreign labour migration influence on both qualitative and quantitative human capital parameters. Three global challenges negatively affecting human capital in a recipient-country were found out: low-skilled migrants; contradictions in the present-day migration processes; non-application of competence-based approach towards foreign labour migrants. Authors elaborated a number of recommendations on migration policy for Russian authorities to overcome these disadvantages.

Keywords: Foreign labour migration, human capital, vocational training, vocational education, innovative economy implementation

Introduction

Foreign labour migration growth for political and economic global actors – the EU, the USA, Russia – is one of the present-day objective realia. Population ageing and, consequently, labour force shortage become the main challenges. It is getting highly necessary to cope with labour force shortage especially in terms of innovative economy development¹.

¹The research was based upon Cedefop report “Skills for Europe’s future: anticipating occupational skill needs”; main working document of the 3rd International Congress on TVET in Shanghai 13–16 May 2012; OECD indicators “Education at Glance” 2010 and 2011; Statistics Russia; The Russian President’s Decrees.

Maria Pitukhina, Ph.D. in Political Science, Petrozavodsk State University, Budget Monitoring Center, Petrozavodsk. Svetlana Sigova, Doctor of Economics, Petrozavodsk State University, Budget Monitoring Center, Petrozavodsk.

As a result of population ageing the European agenda is burning – whether Europe remains competitive and reaches higher employment and economic growth in the future? The 2030 forecasts claim that the EU population will reach 288 million people compared to 308 million in 2005. People aged over 65 will amount to 116 million in 2030 compared to 77 million in 2005 [dell’Aringa 2009, 23–29]. The number of youth (15–24) and adults (25–39) is already falling, and both will continue to decline significantly. In terms of ageing population the EU member-states are highly interested in foreign labour migration growth. It is clear that this will drastically change both political and economic global landscape.

Main challenges for human capital in Russia

Russia is also facing ageing population what is already negatively affect Russian economy. Nowadays one can claim that the second demographic transition theory (the SDT-theory) is widely applied in Russia. It brings sustained sub-replacement fertility, a multitude of living arrangements other than marriage, the disconnection between marriage and procreation, and no stationary population. Instead, population would face declining sizes if not complemented by new migrants (i.e. “replacement migration”) [Statistics Russia, 2010]. Russian forecasts 2030 claim that population in the country will reach out 139 million compared to 142 million in 2010 [Population Census 2010; 2012]. People aged over 65 amount to 39.7 million people (realistic forecast) either 36.7 million people (pessimistic forecast) or 41.8 million people (optimistic forecast) [Statistics Russia, 2010]. Youth (15–24) and adults (25–39) continue decreasing significantly.

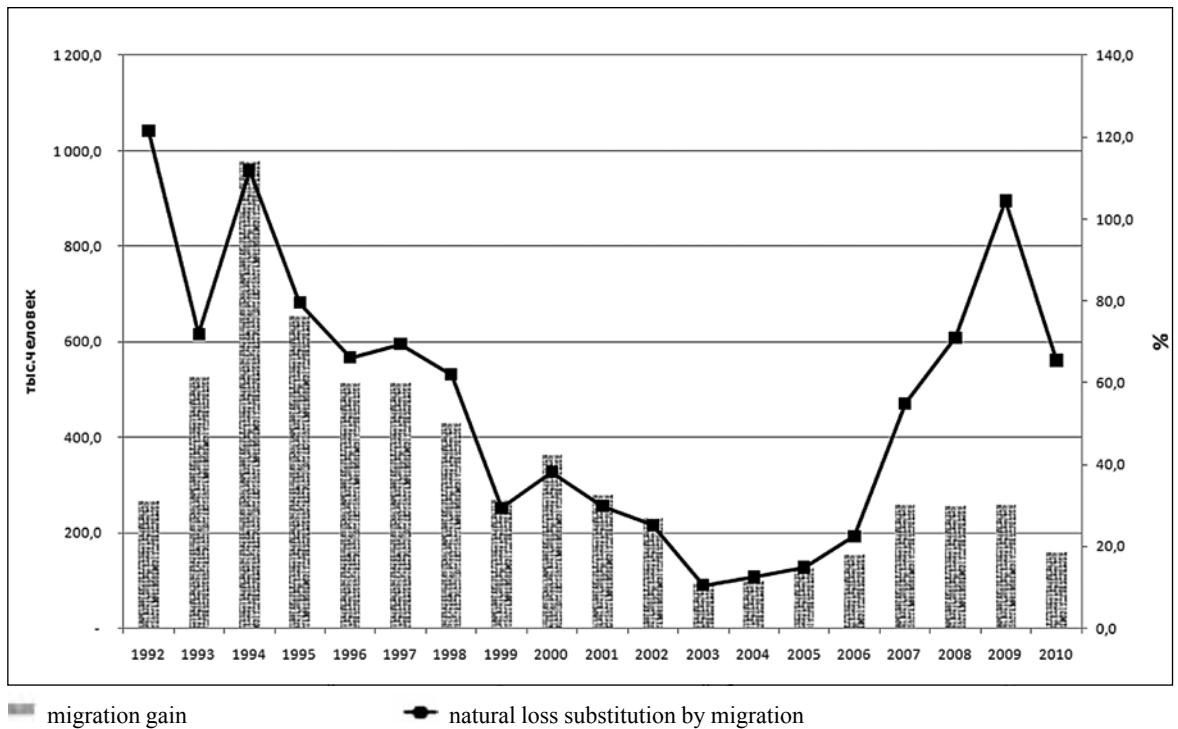

Figure 1. Migration gain and natural loss substitution in Russia, 1992–2010. [Final Report till 2020, 2012]

Intensive foreign labour migration growth is conditioned on by globalization and production internationalization. At the same time present-day innovative economy implementation is a priority for global political and economic actors – the EU, the USA, Russia and China. One of the traits of such a new economy type is human intellectual abilities that substitute physical labour. The accent is made upon mental processes, such as analytics, interpretation, info processing. Hence, World Economic Forum in Davos in 2012 listed top-10 international and envisioning technologies [World Economic Forum 2012]: *informatics for adding value to information; synthetic biology and metabolic engineering; green Revolution 2.0 – technologies for increased food and biomass; nanoscale design of materials; systems biology and computational modeling/simulation of chemical and biological systems; utilization of carbon dioxide as a resource; wireless power; high energy density power systems; personalized medicine, nutrition and disease prevention; and enhanced*

education technology. These international priorities are linked to the main priorities of Russian innovative development [The Russian President’s Decree 07.05.2012]. New dimensions settled by all the countries lead to new innovations, new technologies, new work places, new skills and competencies.

Crucial necessity of innovative economy implementation is mentioned in both conceptual Russian and European documents ‘EU Strategy 2020’ and ‘Innovative Russia – 2020’. Mechanisms for reaching out this goal are also emphasized, first of all, “life-long learning” and competence-based approach. The main innovative skills mentioned in the ‘Innovative Russia – 2020’ are: ‘life-long learning, professional mobility, re-skilling and self-education’; ‘critical thinking’; ‘ability to work in team and independently’; ‘fluent everyday, business, and professional English’ [Innovative Russia – 2020, 2010].

In the Table 1 Russian data alarms that while native workers are engaged in high skills and com-

petences development, foreign labour migration seems to be disadvantaged.

Table 2 demonstrates countries of origin for foreign labour migrants in Russia. Huge numbers of labour migrants come from the Commonwealth of Independent States – Uzbekistan, Tadjikistan, Ukraine, and Kirgizia. Gender display of foreign labour migration in Russia is represented by 86 % of males and 14 % of females [Labour and employment in Russia. 2011: Statistics Russia 2010. – 637p.].

One of the most interesting and valuable aspects of foreign labour migration analyses is the length of staying. Recent data illustrates that 60,5% of foreign labour migrants preferably stay in Russia for the period of 9–12 months [Labour and employment in Russia. 2011: Statistics Russia 2010. – 637p.].

As a result, it is getting obvious that human capital in Russia is seriously challenged with foreign labour migration.

Main aspects of foreign labour migration in Russia

Nowadays in Russia migrants' human capital upgrading is highly problematic. Innovative economy implementation is possible due to vast labour force development including ones of migrants. In order to contribute to sustainable development, it is essential to update constantly human capital, where “life-long learning” is a core. In terms of innovative economy implementation there are three peculiar traits of foreign labour migration in Russia: low-skilled migrants; contradictions in the present-day migration processes; non-application of competence-based approach towards foreign labour migrants.

Low-skilled migrants. Russian foreign labour migrants mostly obtain primary or secondary vocational education (Table 1). At the same time innovative economy implementation would demand higher level of both migrants' vocational education and vocational training. Low-skilled migrants will be

Table 1. Native workers and foreign labour migrants redistribution by vocational education (%), 2011.

Vocational education	Native workers in Russia	Foreign labour migration
Tertiary vocational education	55,5	15,7
Secondary vocational education	24	27
Primary vocational education	20,5	57,3

[Parikova, Sigova 2012, p.64–69; Statistics Russia 2010].

Table 2. Countries of origin for foreign labour migrants in Russia, 2010 (in thousands).

Total	1641
From far-abroad:	392
Vietnam	46
China	187
The Democratic People's Republic of Korea	37
USA	4
Turkey	46
From Commonwealth of Independent States:	1247
Azerbaijan	40
Armenia	60
Georgia	-
Kazakhstan	8
Kirgizia	118
Moldova	72
Tadjikistan	269
Turkmenistan	1
Uzbekistan	512
Ukraine	167

[Labour and employment in Russia. 2011: Statistics Russia 2010. - 637p.]

disadvantaged. Better skill-migrants are more mobile across occupations, industries and regions than their unskilled counterparts. They face a lower risk of layoff and, when they lose their job, they have a relatively good chance of obtaining new employment [dell'Aringa 2009, 23–29]. Currently in Russia low-skilled and undereducated migrants aggravate human capital. It is getting highly important to up-

grade human capital by means of high skills and competences development as well as through job matching. These are widely perceived in the EU and Russia. Thus, migration policy modernization in Germany implies inviting migrants who have education, profession, qualification and intelligence. In Finland economy's demand is high, especially, in skilled migrants in healthcare, social services, and some business occupations [Information for migrants. www.infopankki.fi; www.mol.fi; www.ely-keskus.fi]. Present-day foreign labour migrants in Russia are low-skilled and speak bad Russian. In most cases, they possess only primary vocational education (Table 1).

Contradictions in the present-day migration processes. Foreign labour migration is a contradictory phenomenon. Much depends upon institutional differences, history of migration policy, cultural links, economy structure etc. On one side, demand in foreign labour migration both in the EU and Russia is very high. In Italy famous politician Michele Pisano, member of Il Popolo della Libertà, claimed that if Italians would like to continue living present-day life standards, it would have been necessary to attract 2,400 immigrants annually.

In Germany the Chamber for trade and industry stated that the country is short of 400,000 skilled workers and the gap costs 25 billion € per year, what is equivalent to 1 % of economic growth annually [Zhigalina 2011, 115–121]. In Russia in accordance with the population census 2010, migration saldo during 1992–2010 exceeded 7 million people and 60 % balanced natural population loss (of 13,1 million people). Without this large-scale migration from the ex-USSR republics population in Russia would amount to 135,4 million instead of 142,9 million people [The Russian President's Decree 7.5.2012]. Another sharp contradiction is migrants' unwillingness to integrate into society. Scholars claim that 'recipient society nucleus value is not accepted by migrants' [Zhigalina 2011, 115–121], moreover, migrants' contribution to sustainable and economic development of a recipient country is almost nothing comparing to huge costs and expenditures spent on their residence. This problem is reflected in the EU political discourse. A. Merkel in October 2010 emphasized: 'It had been an illusion to think that Germans and foreign workers could "live happily side by side"' [Connolly 2010].

In Russia migration policy is increasingly losing its attractiveness; anti-migrant moods are highly visible in society, and migrants themselves lack motivation for drastic changes. It is mentioned in the Final Report on topical problems of socio-economic strategy in Russia till 2020 [Final Report till 2020, 2012], that migration policy in Russia doesn't include migrants' adaptation as well as their integration into new society.

Non-application of competence-based approach towards foreign labour migrants. In Russia foreign labour migrants are not participating in vocational training programmes. Vocational training is the main tool for human capital constant upgrading where 'life-long learning' and competence-based approach are the quintessence. In Sweden and Finland more than 60 % of population run vocational training annually [OECD "Education at glance", 2011], while in the OECD member-states – less than 40 %. This results in less than 6 months unemployment duration in Northern Europe [OECD "Education at glance", 2011], while in the OECD member-states it endures 0.7–1.2. years. In the OECD materials "Education at glance" there is no data on migrants percentage engaged in vocational training. Would be highly interesting for example to know the figures relevant to Northern Europe. In Russia only 15.8 % of native workers run vocational training programmes [Statistics Russia 2010].

Since migrants speak bad Russian, they can't participate in vocational training. Nowadays, Russian labour market possesses favorable conditions for unqualified and low-skilled personnel. However, the President's Decree on providing intra-national agreement on 07.05.2012 introduced 'mandatory exams in Russian language, Russian history, Russian legislature for foreign labour migrants unless they are highly-qualified' [The Russian President's Decree 07.05.2012]. Thus, finally, a new opportunity for human capital upgrading arises in Russia. While scrutinizing competences and skills in economics it is getting obvious that high skills and high competences are being acquired during vocational training. Skills and competences obtained through vocational education programmes are basic in most cases and demand for additional specialization on a concrete working place. It is essential to teach migrants, to struggle with their skills shortage, and thus to invest in human capital.

Conclusion

In terms of innovative economy development it is required to invest in labour force and human capital of both native workers and migrants. It is highly desirable to make efforts on migration policy modernization in order that migrants would interact with native workers and contribute to comprehensive development of the state. Nowadays, the EU migration policy is constantly upgrading. Russia is interested in adaptation of European effective migration policy tools: 'Despite the development scenario, economy's demand in migrants of various categories will grow. Large-scale migration flows assume favorable conditions creation for both adaptation and integration of various migrants categories' [Final Report till 2020; 2012]. The President's Decree on providing intra-national agreement on 07.05.2012 as well as a number of other tools would contribute to country's human capital upgrading including ones of migrants.

While scrutinizing Russian experience it was decided that systemic approach will be the best decision for making migration policy more effective through rising migrants' potential and qualification. It is also highly necessary to apply to European experience in migration policy on Russian soil. It was mentioned at the 3rd International Congress on TVET in Shanghai that "the right to live and work in a foreign country is increasingly linked to qualifications. Effective international cooperation and dialogue on the recognition of qualifications can promote the mobility of skills". [3rd International Congress on TVET, 13–16 May, 2012].

As a result, authors elaborated the following recommendations on migration policy for Russian authorities:

- development and implementation of value-oriented migration policy;
- improving of foreign labour migration adaptation on working places;
- development and implementation of 'life-long learning' and, as a result, of competence-based approach by foreign labour migrants;
- introduction of 'flexible working hours' for foreign labour migrants.

Bibliography

- dell'Aringa, Carlo (2009). European Labour Market: prospects and challenges // Cedefop. Skills for Europe's future: anticipating occupational skill needs (European Center for the Development of Vocational Training), 2009, pp.23-29.
- Connolly, Kate (2010). Angela Merkel declares death of German multiculturalism. Available at: <http://www.guardian.co.uk/world/2010/oct/17/angela-merkel-germany-multiculturalism-failures>. Accessed on 30 May, 2012.
- Education at glance. OECD indicators 2010 (2010): C3 'How successful are students in moving from education to work?'. Available at: http://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2010_eag-2010-en;jsessionid=764j3rjnan8nc.epsilon. Accessed on 30 May, 2012.
- Education at glance. OECD indicators 2011 (2011): A6 'How does educational attainment affect participation in the labour market? Available at: http://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance_19991487. Accessed on 30 May, 2012.
- Final Report on topical problems of socio-economic strategy in Russia till 2020. Available at: <http://youngscience.ru/files/news-150312-strateg2020.pdf>. Accessed on 30 May, 2012.
- Information for migrants (2012): Living and working in Finland. Ministry of Employment and the Economy. Available at: www.inforpankki.fi, www.mol.fi, www.ely-keskus.fi. Accessed on 30 May, 2012.
- Innovative Russia – 2020 (2010). Draft: Ministry of Economic Development of Russia, Moscow, 2010.
- Labour and employment in Russia (2010). Statistics Russia 2010. Moscow, 637p.
- Parikova Natalia & Sigova Svetlana (2012). Foreign Labour migration influence // Employment Service, 1/2012, pp. 64-69.
- Population Census 2010 (2012). Available at: <http://www.perepis-2010.ru/>. Accessed on 30 May, 2012.
- The Russian President's Decree on long-term economic policy (07.05.2012). Available at: <http://www.kremlin.ru/news/15232> Accessed on 30 May, 2012.

The Russian President's Decree on providing intra-national agreement (07.05.2012). Available at: www.kremlin.ru. Accessed on 30 May, 2012.

Statistics Russia (2010). Projected population till 2030: Federal service of state statistics. Moscow, 2010, pp. 5-225.

Statistics Russia (2010). Russian Federation regions. Socio-economic indicators: Federal service of state statistics, 2010, pp. 252-288.

Statistics Russia (2010). Vocational training of workers in 2010: Federal service of state statistics. Moscow, 2010, pp. 5-340.

Transforming TVET. Building skills for work and life: 3rd International Congress on TVET

(13-16.05.2012) <http://unesdoc.unesco.org/images/0021/002160/216065e.pdf> Accessed on 30 May, 2012.

World Economic Forum (2012): List of 10 emerging technologies. Available at: <http://www.gizmag.com/world-economic-forum-new-technology-2012/21484/>. Accessed on 30 May, 2012.

Zhigalina Marina (2011). Migration as a factor of human potential development in megapolis: International scientific conference proceedings "Germany and Russia: experience and perspectives of the WTO membership". Higher School of Economics, St. Petersburg, 2011, pp. 115-121.

Suomi-Australia -yhdistysten liiton kesäpäivät Turussa 9.-10.6.2012

Suomi-Australia -yhdistysten liiton kesäpäivät pidettiin Turussa 9.-10.6.2012. Päivien yhteyteen kuului vierailu Siirtolaisuusinstituuttiin 10.6.2012 puheenjohtaja Irma Puttosen johdolla. Ismo Söderling piti osallistujille esitelmän suomalaisten siirtolaisuudesta – erityisesti tietysti painopistettä kallistettiin Oseanian suuntaan. Esitelmän ja keskustelun päätteeksi vieraat tutustuivat Titanic-näyttelyymme, josta he olivat vaikuttuneita. Australian suurlähettiläs Paul Stephens (vas. edessä) ja vaimonsa Christina Stephens osallistuivat innokkaasti keskusteluun, heillä oli syvällinen näkemys Australian vähemmistökymsyksistä.

Aussien tapa kiittää – tositarina elävästä elämästä

Suomi-Australia -yhdistysten vierailijoiden mukana oli Australiasta pitkältä siirtolaismatkalta palannut Martti Jukkola (kuvassa oik. edessä). Hän asui Australiassa kaikkiaan 61 vuotta. Eläväiselle ihmiselle sattuu kaikenlaista – varsinkin Martille. Seuraava tarina kerrotaan hänen luvullaan.

Martti Jukkola toimi kaihdinalalla. Kerran eräs suomalainen rouva soitti hänelle ja valitti, että Jukkolalta ostamansa kaihdinverhot eivät toimineet. Jukkola lähti paikalle. Pieni huone oli täynnä tupakansavua, sillä emäntä poltti ketjuna. Jukkola köhi ja korjasi verhoja. Kun työ tuli valmiiksi, kysyi rouva työn hintaa. Martti Jukkola totesi, että menee takuun piikkiin. Rouva oli hämmästynyt, sillä ostamisesta oli jo yli 30 vuotta.

Ilahuneena rouva tumpasi savukkeensa ja ”sitten se pussasi minua keskelle suuta”. Jukkola piti tauon. ”Ja hyvin pussasikin, vaikka ikää oli jo yli 90 vuotta”.

Exploring Human Trafficking as a Public Health and ‘Glocal’ Issue:

Future Considerations and a Plea for Finnish Society to take Action

Kathleen Grant

By exploring existing material on the human trafficking phenomenon, this article aims to build a rationale for future research and development on human trafficking issues. The scope of this study is placed within the context of public health and highlights child trafficking. The qualitative data analysis software ATLAS.ti 6.2 is utilized to sketch a conceptual network of human trafficking issues. A coding scheme was planned and administered where specific terms were chosen for analysis. The aim of this study is to explore the phenomenon of exploitation and human trafficking and learn the ways in which it is addressed in the context of public health. Examples of existing action against human trafficking are discussed especially in the light of child trafficking.

Global partnerships will also be discussed in terms of how they fit within the UN Millennium Goal of 2015. Considerations for future action for both local Finnish society as well as South Asian society will be addressed. The preliminary findings presented suggest that the human trafficking phenomenon is multi-faceted and should be understood as a ‘glocal’, intertwined public health issue.

Background

Many of us feel enslaved in some way, a ‘slave’ to our work or school assignments, household du-

Kathleen Grant is a Doctoral Student at the Research Unit for the Sociology of Education, University of Turku, Finland. A Master of Social Sciences (Sociology), Åbo Akademi University, Finland, she has explored topics of migration, criminology, and comparative religions. Current research interests: intercultural education movement and critical discourse analysis.

Acknowledgements: Special thanks to my supervisor Doctor (Sociology), Director and Professor Osmo Kivinen at RUSE, University of Turku and Lecturer in International Health Mr. Juhani Miettola, MD, DT&H, University of Eastern Finland.

ties, family relations and social pressures, societal rules and regulations. The sadistic reality is, many of us are enslaved in forms of child soldiers, child victims of sexual exploitation, forced labor, prostitution, organ trafficking, forced marriages; human trafficking is a result of natural calamities, poverty, social inequalities and so on and so forth. We read about this in the papers, hear about it on the news, learn about it in school, but often times human trafficking is something that is not taken as a personal issue. This is a wakeup call – we all “benefit” from this global industry which slaughters the emotional, social and physical well-being of our own human species, in one way or another. It is indeed a personal issue, but it is an issue that is so complex and multi-faceted, that the only way that we can try to combat human trafficking is by working together locally and globally. Human trafficking is not only a foreign problem, but one that is on virtually every society’s doorstep. For this reason, it is a ‘glocal’ matter, and intertwined in the developed and developing parts of the world. Thus, all communities must join in on this challenge. The more victims, the more we should blame ourselves.

Human Trafficking and Health

An estimated 2.4 million people are victims of human trafficking (UNODC, United Nations Voluntary Trust Fund). An estimated 1.2 million of those trafficked are children (The IOM Handbook on Direct Assistance for Victims of Human Trafficking, 2007). Approximately 32 billion \$ is generated within this abusive global industry (UNODC, Factsheet on Human Trafficking). This is all done in the name of modern day slavery. Human maltreatment comes in many

forms. In the context of children, The World Health Organization (WHO) considers child maltreatment to comprise of five subtypes: physical abuse, sexual abuse, neglect and negligent treatment, emotional abuse and exploitation (WHO, Child Maltreatment). When it comes to inhumane treatment in the context of human trafficking, all of these subtypes can be interlinked. For the purpose of this article, a focus on the factors of health especially in the light of the subtype of exploitation and human trafficking will be discussed. Public health issues raised here do not, however, only reflect the health of child victims, but all human trafficking victims. Child trafficking and exploitation is highlighted here, however, as child victims can be viewed as the most vulnerable of trafficking victims (Uranjnik 2008).

Research Topic and Questions

An overview of the complexity of the human trafficking and exploitation phenomenon will be illustrated, as well as an understanding of why this is an urgent public health issue which should be understood in a 'glocal' context. Selected organizations that work in this area will be highlighted. A discussion on how this applies to the UN Millennium Development Goals of 2015 will follow. A proposal for Finnish society will also be raised. The following questions will be utilized as a guide throughout this exploration:

1. What is exploitation and human trafficking and how can these concepts be understood in terms of public health?
2. How do organizations react to Child Exploitation and Human Trafficking and who are involved in partnerships in relation to this and what actions do they take?
3. How does human trafficking apply to the UN Millennium Development Goals of 2015?
4. How can global partnerships focused on human trafficking between Finland and South Asia help contribute to the UN Millennium Development Goals by 2015?

Data and Method

In order to explore the research questions, a brief qualitative assessment of sources was conducted.

The sources chosen for data collection included selected documents from United Nations, scientific articles, and other relevant documents such as specific court cases of child human trafficking collected from United Nations Office on Drugs and Crime's human trafficking case law online database. The qualitative data analysis software, ATLAS.ti 6.2 was utilized in order to better organize and explore the sources. ATLAS.ti 6.2 supports the classification of the data which can thus be screened for further applications. A coding scheme was planned and administered where specific terms were chosen for analysis. The terms chosen were: children; trafficking; action; partner; organizations; partnerships; health; implications; public health. Google Docs was used for the creation of drawings. The purpose of keeping the documents in ATLAS.ti 6.2 is to provide a starting point of a needs assessment and the building of a rationale for future research on human trafficking.

Results

How can exploitation and human trafficking be understood in terms of public health? What are the responsibilities of public health and how can this relate to human trafficking? What is currently being done to combat human trafficking, and how can this fit into the UN Millennium goals of 2015? The results can be divided into several sub-categories: The exploitation and human trafficking phenomenon; human trafficking as a public health issue; Existing efforts against human trafficking and child exploitation; Example human trafficking case; Global action against child trafficking; Working together toward the UN Millennium Goal of 2015.

1. The exploitation and human trafficking phenomenon as a public health issue

In order to address the complexity of the human trafficking phenomenon, conceptual network of the human trafficking phenomenon was created (Figure 1.). Data (United Nations Development Programme 2007; The IOM Handbook on Direct Assistance for Victims of Human Trafficking 2007;

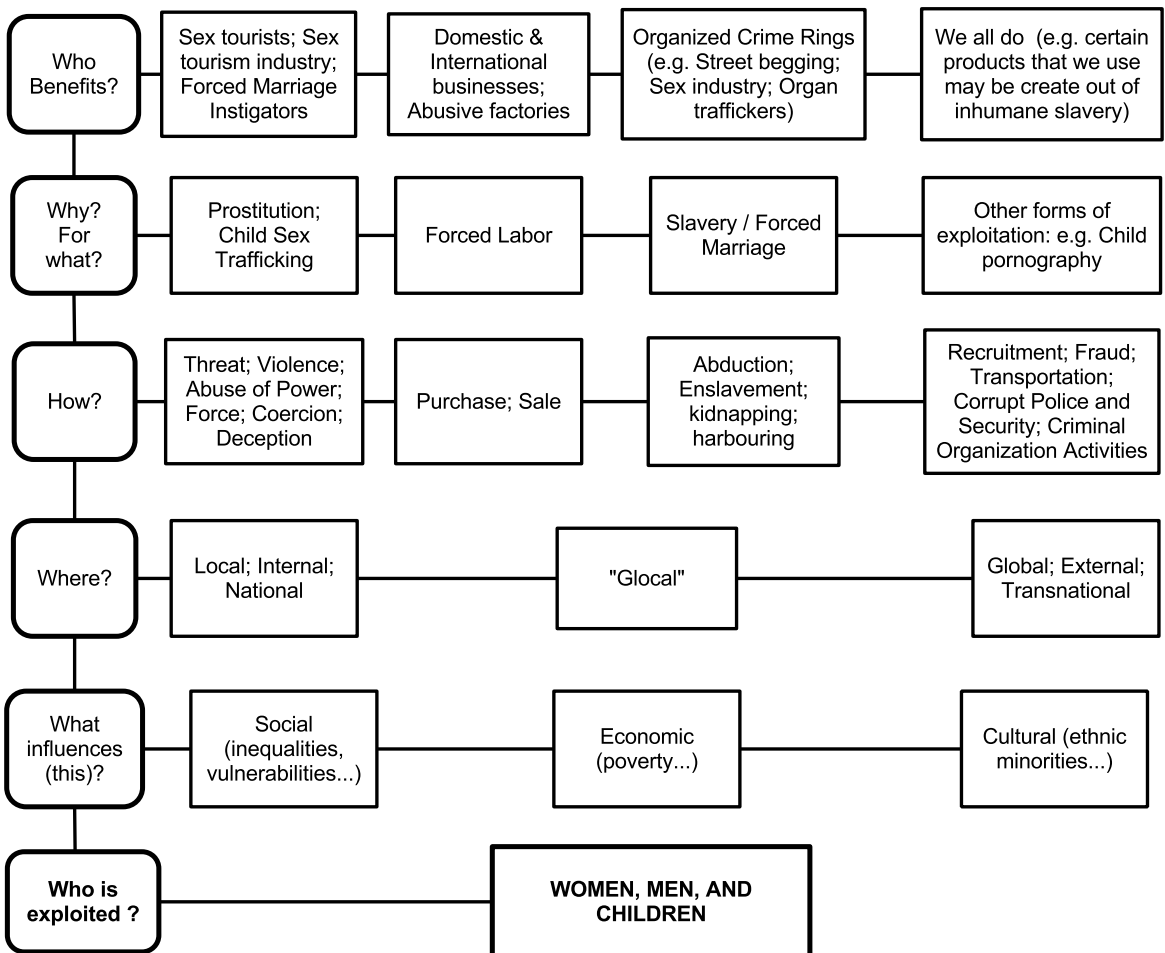

Figure 1. Overview of the human trafficking and exploitation phenomenon

Transparency International 2011; Organization for Security and Co-operation in Europe Permanent Council 2005; Kloer 2009; UNODC, Factsheet on Human Trafficking; The United Nations Office on Drugs and Crime, Index) was entered into the qualitative data analysis software ATLAS.ti 6.2 whereby a coding scheme using specific search terms was planned and administered for further analysis.

Figure 1 does not do justice to the complexity of this phenomenon and urgent social problem. The conceptual network of the human trafficking phenomenon represented in Figure 1 only brushes upon the surface of this multi-faceted global issue. Human trafficking is considered to some a global industry (United Nations Development Programme 2007).

When human trafficking is looked at through the business lens, the disturbing nature of this phenomenon is solidified. *How can we humans do this to our own species? How can so many of us turn our backs to this crisis?* A substantial amount of currency is involved, and a gruesome abuse of power. According to The United Nations Development Programme (2007), as of the time of publication, this industry was generating anywhere from five to seven billion U.S. dollars per year. However, the United Nations estimates that the total market value is at \$ 32 billion. (UNODC, Factsheet on Human Trafficking).

This is not something that begins and ends in the developing world. Human trafficking is on the developed world's doorstep as well. The United

Nations Office on Drugs and Crime's Factsheet on Human Trafficking reports that as of 2010, Europe alone was making an estimated 2.5 billion € per year through sexual exploitation and forced labor, deeming it "one of the most lucrative illicit businesses in Europe" (UNODC Factsheet on Human Trafficking).

Human trafficking is not just an outside issue. It is happening virtually everywhere and even just a click away. This should not be an alien concept to anyone. It is not only global but local. Reasons for human trafficking clearly vary, but some of the root causes have to do with development issues. Local conditions may cause people to, e.g., want to migrate to what they believe are places of better opportunity. An increase in vulnerability can occur when social inequalities are in effect. Enablers of victimization include e.g. poverty, conflict, instability, and natural disasters. (see Transparency International 2011; Organization for Security and Co-operation in Europe Permanent Council 2005; Kloer 2009).

The types of victims of human trafficking can be identified by push and pull factors. Transparency International (2011), the global coalition against corruption, describes the push and pull factors in more detail. Pull factors include, but are not limited to, "the prospect of gaining employment", "attractive living conditions" and "the demand for unskilled work". Push factors include, for example, "poverty and unemployment", and "war and political instability". (Transparency International 2011)

2. How is human trafficking a public health issue?

What does a trafficked victim go through? What happens to their minds, bodies, souls? And why should this be a matter of public health?

An estimated 2.4 million people "are trapped in modern-day slavery" and children are included in this population (United Nations Office on Drugs and Crime, *United Nations Voluntary Trust Fund*). These are, however, just general estimates, as something so complex and often invisible as human trafficking is difficult or perhaps impossible to quantify (*ibid*: 7,61). Understanding human trafficking in terms of health is threefold: mental health, physical health and social health.

Figure 2 below highlights some of the psychological, physical and social health issues but there are limitations to this assessment. The illustration does not necessarily list all of such issues related to each category. Other types of issues are most probably missing from this, and only deeper analysis would increase the quality of sub-categories for each of the main categories.

As the illustration shows, there is a web of problems that the victim can face, some occurring before the trafficking commences, during the trafficking process and post trafficking. The other limitation of this drawing is that this only reflects the health concerns of the victim. Some health issues are gender specific while others can affect all victims. To make matters worse, there are other actors that need to be considered within the public health scope – the victims, the traffickers, the families of the victims, the families of the traffickers. For example, families who have been forced to be involved in trafficking crimes, or have suddenly learned that a family member has been involved in such crimes would naturally, suffer some forms of health problems.

Is this a public health issue? Indeed it is. Figure 2 highlights many of the health risks involved in the human trafficking phenomenon. All of the health risks were drawn from multiple sources (see United Nations Development Programme 2007; The IOM Handbook on Direct Assistance for Victims of Human Trafficking 2007; Volpicelli 2004). All health issues listed in Figure 2 are essentially connected to public health goals such as preventing epidemics; disease control; preventing injuries; encouraging and educating healthy behavior; helping communities post natural disasters; providing health services; policy involvement and development; assurance (Botchwey 2006). The illustration pushes forth the necessity of viewing human trafficking as a public health issue. Human trafficking involves a plethora of health issues involving physical, psychological and social elements. The process does not stop once the criminal/s is/are caught and charged, but rather should be seen as continual. The victim must have all of the tools and resources to cope with the aftermath of this horrendous, life changing experience. Thus, not just one type of service or organization is needed to handle the issue of

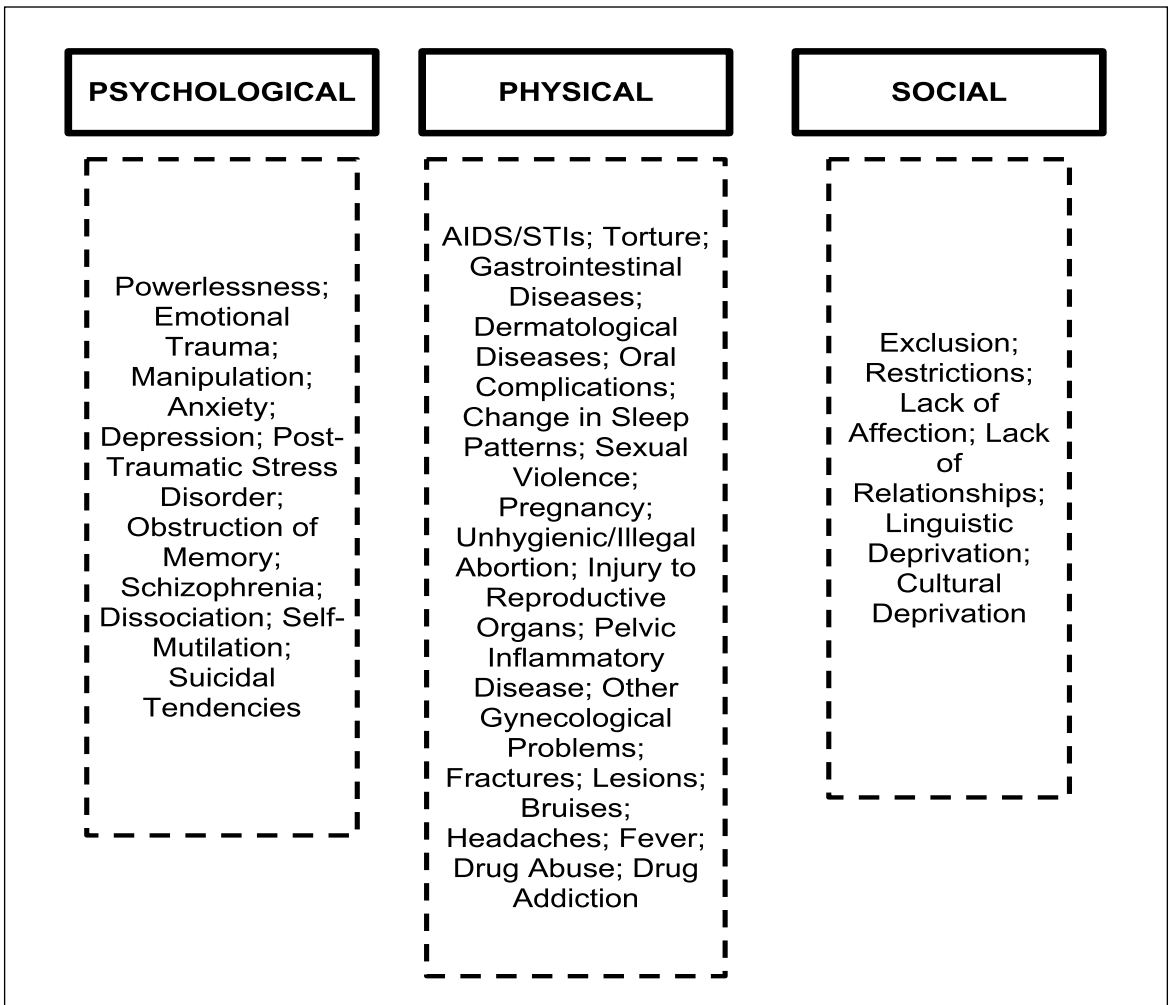

Figure 2. Health problems of victims of human trafficking.

human trafficking; it takes both local and global community efforts. Thus, human trafficking in the framework of public health goals should be placed within a 'glocal' context. In other words, 'rather than being seen as a simple process of telescoping from the global to the local, the global and the local should be seen as intertwined', i.e. on 'glocal' grounds (Warf 2006).

Human trafficking affects people of all ages, but children are many times the most vulnerable. Marion Mansberger (2011, 622) raised the issue that boys may become traffickers someday, and highlighted the importance of educating boys about human

trafficking and the wider societal implications of injustices against women and children. While this is indeed important, it should not be forgotten that boys are often victims of human trafficking, too (UN. GIFT 2009). Thus, both boys and girls should be considered potential victims of human trafficking especially in the light of the push and pull factors raised in previous sections. Borrowing from UNICEF's statistics, the International Organization for Migration (IOM) reported that approximately 1.2 million children are trafficked each year (The IOM Handbook on Direct Assistance for Victims of Human Trafficking, 2007). While there is a plethora of motives for

trafficking and exploitation, according to IOM, the leading type (for both children and adults) is trafficking into sexual exploitation, stating:

It appears to be the most profitable for the traffickers and the most physically and emotionally damaging for the victim because of the persistent physical, sexual and psychological abuse that accompanies it on a daily basis.

The damages for any human, regardless of age, is a terrifying thought; yet when a child is the victim, it is almost impossible to stomach. The child slaves rescued from trafficking have perhaps the highest demand for assistance in all sectors of society. Children cannot reintegrate into society the same way as an adult can. Children are at the mercy of adults. It is up to responsible adults to take action in helping those children who are most vulnerable. Diana Urajnik and Melanie Barwick (2008) suggest that the child's mental health is different than that of an adult. A child's mental health is considered "more multifaceted because of the unique developmental milestones that children experience" (Urajnik 2008). According to Urajnik and Barwick (2008), vulnerable children, i.e. those exposed to socio-economic problems, sexual violence, the witnessing of violence against others, and so on, all have an increased risk of poor mental health. In addition to poor mental health, poor physical health is a given.

3. Partnerships toward the fight against human trafficking and child exploitation

Many organizations are involved in a collaborative, global fight against human trafficking and exploitation. In the following sections, actions of selected organizations will be discussed, namely the United Nations Office on Drugs and Crime's human trafficking case law database, Save the Children's partnership with IKEA, and a the charitable organization Plan.

3.1 The UN and a case law database

The United Nations Office on Drugs and Crime (*Index*) has created a novel human trafficking case law database "to provide immediate, public access to officially documented instances of this crime." This

is a global effort, where information on cases can be uploaded and utilized for many different purposes (e.g. research, policy, governments, media, law, ect.); but a limitation of this database is that not all cases are added.

Selected cases were entered into the qualitative data analysis software ATLAS.ti 6.2 in order to explore the different types of trafficking: locations of trafficking; case specific events that took place (i.e. stories of the victims); the sentencing of the defendants. The chosen cases entered in ATLAS.ti 6.2, made it easier to build a better drawing of the complexity of human trafficking, shown in Figure 1 of this article. A deeper analysis of cases would be useful in order to gain a more in-depth qualitative study on human trafficking events. This could potentially add to knowledge on, for example but not limited to, various types of human trafficker profiles. Below is an excerpt from this database (Case No. 12.293/10):

It was alleged that the defendants attempted to organise and facilitate the prostitution of a minor. The defendants offered the victim, N.G., transport from her home in the city of San Pedro to the province of Cordoba where it was intended that she would work as a prostitute in a brothel. To persuade the girl into accompanying them to the brothel the defendants promised her the prospect of high earnings (approximately ARS 15,000 per month). The defendants reportedly acted in a coordinated manner, each performing different tasks and roles within the criminal organization.

This case involved the acts of transportation, recruitment and transfer. The forms of this trafficking case are listed as internal and organized criminal group. This indicates that more than one or two people are involved in this case since it involves a criminal group. The means listed of this involved deception and abuse of power or a position of vulnerability.

3.2 Prevention

How can a deeper analysis of human trafficking cases help in combatting human trafficking? One way to work toward the prevention of human trafficking is to continuously gain deeper knowledge

of this multi-faceted phenomenon. The knowledge needs to be area specific in order to reach out to vulnerable communities. In response to the case highlighted in the previous section, the practice of deception is clearly a powerful practice in human trafficking cases. One plan of action could be help the community understand the ways in which people deceive.

Deception is practiced by trafficker especially in the light of job/monetary opportunities. Educating communities, especially women and children, as well as providing solutions on how to react to possible deceptive events is an imperative. Providing services where potential victims can turn to, to report possible traffickers, is needed. Moreover, the development of services where women and families in general, can practice safer means of generating income could decrease the chances of becoming prey to human traffickers. Creating and sustaining safe houses for the vulnerable would act as a tool for human trafficking prevention.

Educational institutions can utilize existing cases in research and development. Research and development is an important weapon in combating human trafficking. The United Nations has a hefty amount of tools and publications on human trafficking. (see UNODC. Tools and Publications). For example, the United Nations Voluntary Trust Fund aims "to provide the opportunity for people from all walks of life including Governments, the private sector, international organizations, NGOs and individuals to work together to help victims of human trafficking in a practical and tangible manner" (UNODC have a heart for victims of human trafficking).

3.3 Global actions against child trafficking

Save the Children is an example of an independent organization that has a program dedicated to child protection. One of the key focus areas of this program is child trafficking and exploitation. *Save the Children* states that "There are 215 million children engaged in child labor, with 115 million of those children in hazardous work" (*Save the Children-Protecting Children*). Key to combatting child trafficking, *Save the Children* has established partnerships. For example a partnership with IKEA was

created in order to work together to build a code of conduct against child labor (*Save the Children, Corporate Partners*). IKEA also works with *Save the Children* and UNICEF in efforts to educate children (IKEA, *Soft Toys*). Other partners are involved in various measures, such as fundraising strategies.

A charity-based example that specifically focuses on children as the target population is Plan. In order to address the needs of children in a global and local context, Plan emphasizes the importance of community engagement. While they focus on an array of issues, child trafficking is one of the problems in which they are trying to combat. Plan's program to combat child trafficking includes: "increasing community awareness of the dangers of trafficking, rescuing victims, ensuring rehabilitation and healthcare, and providing education and life skill training" (see Plan. What is Plan Doing?). Plan strategy includes: education; economic security; water and sanitation; health; sexual health; emergencies; protection and child participation.

The organizations and groups working on this issue are all valuable in special ways. There are many more actors involved but the point is that more networking is always needed in improving the lives of people. More community-based approaches in different social realms are vital, working face-to-face with communities and building services that will bring results. Learning from actions plans in practice can also help pave the way forward for combating the cruel phenomenon of human trafficking.

4 Working together to combat human trafficking is key to the millennium goals for 2015

Continuous Educative measures, community-based practices, as well as research and development, and learning from existing practices like Plan, are key to solving the challenge of modern day slavery. One community effort at a time is like baby steps toward a larger goal. Assessment on what is already being done in one's own community is needed in order to identify existing gaps. Once those gaps are found, a shared health goal can be created in partnerships for health development collaboration, involving government, international agencies, civil

society, and private sector representatives (see Partnership for Health Development). This shared health goal can then be one step toward the bigger goal of combating human trafficking. Understanding human trafficking as a 'glocal' issue will help in tackling this complexity social problem.

Moreover, these efforts can directly connect to the UN Millennium Goals for 2015. The Millennium Development Goal for 2015, (see section 1 of the United Nations General Assembly 2010) relates to this report's topic of human trafficking and the general public health scope as well as child health needs:

Millennium Development Goal 1: Eradicate extreme poverty and hunger

Taking appropriate steps to assist one another in the elimination of the worst forms of child labour, strengthening child protection systems and combating trafficking in children through, inter alia, enhanced international cooperation and assistance, including support for social and economic development, poverty eradication programmes and universal education.

4.1 Thinking glocally – Getting Finnish communities involved in global partnerships

Building partnerships for development is the key to the millennium development goals. One proposition would be to involve the Finnish communities of all ages, in the fight against human trafficking with the focus on raising funds, working together to gain knowledge, and develop community-based approaches and solutions for areas where human trafficking is rampant. For example, the UNDP suggests that “[i]t is estimated that 300,000 to 450,000 people are trafficked within Asia each year, of which more than half take place in South Asia.” (UNDP 2007)

The more involved the more knowledge will be gained in hopes of preventing future trafficking cases. Educating people of all ages in Finnish society in parallel with citizens in South Asian societies, could promote an attitude toward helping those in need and working together in a 'glocal' context. Educating the youth in Finland will also help in preventing trafficking of children, even in Finnish society. No

society is a safe from the human trafficking phenomenon. This is why collaborative work should be conducted in efforts to create together novel community-based approaches in the developing and developed world. Specific localities could be of focus. For example localities within South Asia would be relevant, since this is not only where a large number of humans are trafficked each year, but even a region where trafficked victims found in Finland come from. (see Yle UUTISET [a] & [b]).

At the university level, cross-national partnerships with Finnish and South Asian universities could be established in a joint effort to create a project. Focus could be on human trafficking, public health and seeking ways of tackling the social problem together. This will only add to research and development but to raise awareness of key issues within this problem. Of course, projects that focus more closer to home, e.g. the Baltic region, would be another suitable region specific approach to various strategies. However, there are projects that focus on this already (see Sidoti 2010), and therefore other region specific projects should be considered.

Conclusions

The authors plea for future action

I feel personally compelled to do something about human trafficking, as I was immersed in the invisible society of traffickers and trafficking victims. It is something I have been exposed to since birth; I am not a victim nor am I a trafficker, but I have been in direct contact with traffickers and trafficked since childhood. It is something that the older I get, I feel a responsibility to be an actor in the fight against this social and global crisis. I had the opportunity to interview people in the state of California, USA in 2007 who were either involved in the trafficking of humans, or those who were trafficked themselves. These interviews have yet to be analyzed, but they are collecting digital dust as time goes by, waiting to be used in further knowledge building on this phenomenon.

Different types of human trafficking are indeed entering Finnish society. It is a relevant issue to

focus on even in a society where crime and social inequalities may seem – to many – non-existent. Nevertheless, with a critical eye, we can indeed visibly see it on the streets, as, for example, beggars may be victims of trafficking. In the city of Turku I witnessed a girl no older than ten begging for several days. I had wondered when Finnish officials of some sort would do something about it. I realized later that I should have done something about it – I should have taken action. If I cannot be compelled to take action, who will? This is why I emphasize that everyone should understand human slavery as a personal issue. Other cases are not so visible but still relevant and occurring even if it is hard to see – e.g. some prostitution cases, as well as forced labor cases. Reports of human trafficking cases are popping up in Finnish news more and more. In an article titled “Finland takes steps against illegal immigration from India”, Yle, a Finnish news source, reported in 2011 that illegal immigration, including human trafficking is on the rise (Yle UUTISET 2012 [a]) In early February 2012, Yle reported that 26 people were detained in Finland, France and Belgium on suspicion of being involved in a human trafficking criminal organization participating in the trafficking of Sri Lankans. (Yle UUTISET 2012 [b]) In a later news report in February 2012, the preliminary completed investigation of illegal human trafficking was reported, revealing that an estimated 350,000 € of profits off of illegal sex trade occurred in Finnish society (Yle UUTISET 2012 [c]). More cases like these are coming to surface.

This is not to say that Finland is not taking action against human trafficking, however. Quite the contrary. For example, Heuni, an affiliate of the United Nations, as well as the Ombudsman for Minorities are key players that have the power to be heard in the human trafficking discourses in Finnish society (see Heuni & Ombudsman for Minorities). But it is important to continuously educate the public in order raise awareness of the problem. Communities need to take action – a problem this large cannot be conquered alone. This phenomenon is diverse. It is out of hand. It is everywhere. *Slavery is still very much a current issue, not just a thing of the past.* Unfortunately many of us do not realize that it is even on our local society’s doorstep.

References

- Botchwey, Nisha D. (2006). “Public Health.” *Encyclopedia of American Urban History*. Ed. Thousand Oaks, CA: SAGE. 620-624. *SAGE Reference Online*.
- Clark Michèle. (2008). Vulnerability, prevention, and human trafficking: the need for a new paradigm. In: *An Introduction to Human Trafficking: Vulnerability, Impact and Action*. United Nations Office on Drugs and Crime. Vienna. Pp. 59-78. United Nations. New York.
- Heuni. The European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated with the United Nations. Available at: <<http://www.heuni.fi/>> [Accessed 04 May, 2012]
- IKEA. *Soft Toys*. Available at: <http://www.ikea.com/gb/en/rooms_ideas/soft_toys_12/index.html> [Accessed 28 March 2012]
- International Organization for Migration. (2007) *The IOM Handbook on Direct Assistance for Victims of Human Trafficking*. Available at: http://www.humantrafficking.org/uploads/publications/CT_20handbook_cover.pdf [Accessed 15 March, 2012]
- Mansberger, Marion. (2011). Critical Thoughts on Human Trafficking and How to Include the Subject in a Mainstream Education System in India. *Social Change*; Vol. 41 (4): 611-625.
- Ombudsman for Minorities. Available at <<http://www.vahemmistovaltuutettu.fi/english>> [Accessed 04 May, 2012]
- Organization for Security and Co-operation in Europe Permanent Council (2005) *DECISION No. 557/Rev.1* OSCE ACTION PLAN TO COMBAT TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS*. 562nd Plenary Meeting. PC Journal No. 562, Agenda item 8. Available at: <<http://www.osce.org/pc/15944>> [Accessed 18 March, 2012]
- Partnership for Health Development. (Background paper prepared by AMRO). 4th Global Meeting of Heads of WHO Country Offices with DG and RDs. Available at: <http://www.paho.org/English/D/WHOAMRPartnershipsHealthDevelopment.pdf> [Accessed 20 March, 2012]
- Plan. *What is Plan Doing?* Available at: <<http://www.planusa.org/contentmgr/showdetails.php/id/2163>> [Accessed 18 March, 2012]
- Save the Children. *Corporate Partners*. Available at: <<http://www.savethechildren.net/about-us/corporate-partners/>> [Accessed 28 March, 2012]
- Save the Children. *Protecting Children*. Available at: <<http://www.savethechildren.org/site/>>

- c.8rKLIXMG1p4E/b.6191697/k.F89E/Protecting_Children.htm> [Accessed 04 May, 2012]
- Sidoti, Barbara (2010). *Human Trafficking in the Baltic Sea Region: State and Civil Society Cooperation on Victims' Assistance and Protection*. New York: United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). Available at: <http://www.unodc.org/documents/humantrafficking/CBSSUNODC_final_assessment_report.pdf>. [Accessed 10 March, 2012]
- Transparency International (2011) *Corruption and Human Trafficking*. Working Paper # 3. Available at: http://www.ungift.org/doc/knowledgehub/resource-centre/CSOs/TI-Working_Paper_Human_Trafficking_28_Jun_2011.pdf [Accessed 19 March, 2012]
- United Nations Development Programme (2007) *Human Trafficking and HIV: Exploring vulnerabilities and responses in South Asia*. Japan. Available at: <<http://www.undp.org/content/dam/aplaws/publication/en/publications/hiv-aids/human-trafficking-and-hiv-exploring-vulnerabilities-and-responses-in-south-asia/213.pdf>> [Accessed 15 March, 2012]
- United Nations General Assembly. (2010) *Keeping the promise: united to achieve the Millennium Development Goals*. Available at: <<http://www.un.org/en/mdg/summit2010/pdf/mdg%20outcome%20document.pdf>> [Accessed 20 March, 2012]
- UN.GIFT. (2009) *Trafficking and Sexual Exploitation of Boys and Male Adolescents in Central America*. Available at: <<http://www.ungift.org/ungift/en/stories/trafficking-and-sexual-exploitation-of-boys-and-male-adolescents-in-central-america.html>> [Accessed 27 March, 2012]
- United Nations Office on Drugs and Crime. *Factsheet on Human Trafficking*. Available at: <http://www.unodc.org/documents/humantrafficking/UN-VTF_fs_HT_EN.pdf> [Accessed 18 March, 2012]
- United Nations Office on Drugs and Crime. *Have a heart for victims of human trafficking*. Available at: <<http://www.unodc.org/unodc/human-trafficking-fund.html>> [Accessed 21 March, 2012]
- United Nations Office on Drugs and Crime. *Index*. Available at: <<http://www.unodc.org/cld/en/about/index.html>> [Accessed 21 March, 2012]
- United Nations Office on Drugs and Crime. *Tools and Publications*. Available at: <<http://www.unodc.org/unodc/en/humantrafficking/publications.html?ref=menu#Reports>> [Accessed 18 March, 2012]
- United Nations Office on Drugs and Crime. *United Nations Voluntary Trust Fund. Have a Heart for Victims of Human Trafficking*. Available at: <http://www.unodc.org/documents/humantrafficking/Fund/UN_HT_Trust_Fund.pdf> [Accessed 21 March, 2012]
- Urajnik, Diana and Melanie Barwick. (2008). "Child Mental Health." *Encyclopedia of Global Health*. Ed. Thousand Oaks, CA: SAGE. 395-397. SAGE Reference Online.
- Volpicelli, Stephano (2004) *Understanding and Counteracting Trafficking in Persons: The Acts of the Seminar for Women Religious*. Prepared for IOM. Available at: <http://www.ungift.org/doc/knowledgehub/resourcecentre/IOM_Seminar_for_Women_Religious.pdf> [Accessed 18 March, 2012]
- Warf, Barney. (2006) "Regional Geography." *Encyclopedia of Human Geography*. Ed. Thousand Oaks, CA: 406-408. Sage Reference Online. [Accessed 9 May, 2012]
- World Health Organization. *Child Maltreatment*. Available at: <http://www.who.int/topics/child_abuse/en/> [Accessed 28 March, 2012]
- News Sources**
- Kloer, Amanda (2009) *How Natural Disasters Make Children Slaves*. (Last updated 07:22 on 20th August, 2009). Available at: <<http://news.change.org/stories/how-natural-disasters-make-children-slaves>> [Accessed 19 March, 2012]
- [a] Yle UUTISET. Finland takes steps against illegal immigration from India. (Last updated 07:52 on 19th April, 2012). Available at: <http://yle.fi/uutiset/finland_takes_steps_against_illegal_immigration_from_india/2656455>. [Accessed 21 March, 2012.]
- [b] Yle UUTISET. International Human Trafficking Ring Busted. (Last updated 20:23 on 27th April, 2012) Available at: <http://yle.fi/uutiset/news/2012/02/international_human_trafficking_ring_busted_3248253.html> [Accessed 20 March, 2012]
- [c] Yle UUTISET. 350,000 euros in Human Trafficking Profits. (Last updated 21:18 on 27th April, 2012). Available at: <http://yle.fi/uutiset/news/2012/02/350000_euros_in_human_trafficking_profits_3283121.html> [Accessed 19 March, 2012]
- United Nations Office on Drugs and Crime Human Trafficking Case Law Database
Case No. 12.293/10, Brunelli, Emiliano Damian y otros. UNODC No.: ARG001. Available at: <http://www.unodc.org/cld/case-law/arg/2011/brunelli_et_al.html>

Muuttoa kahden puolen Pohjanlahden

”Och hela hamnen som en spegel låg. Och såg vid såg jag såg, hvarthelst jag såg”
(runoilija Elias Sehlstedt näkymästä Alnöhön)

Markku Mattila

Ruotsin Norrlandin rannikolle syntyi 1800-luvun toisella puoliskolla niin kutsuttu saharannikko. Nimityksen taustalla on se, että höyrysahoja alettiin rakentaa alueen jokien suistoihin. Kun sahatavaran kysyntä maailmalla kasvoi, aiheutti se Ruotsissa mit-tavan taloudellisen kukoistuskauten. Medelpadin maakunnan rannikkoseutu Pohjanlahden rannalla kehittyi hetkessä erääksi Euroopan merkittävimmistä ja keskittyneimmistä puuteollisuusalueista. (Tarkiainen, Kari, *Finnarnas historia i Sverige 2: Inflyttarna från Finland och de finska minoriteterna under tiden 1809–1944*. Helsingfors: SHS/NM 1993, s. 221).

Sundsvallin kaupunki ympäristökontineen oli keskeisin tästä ”buumista” osalliseksi päässeitä paikkoja. (Edvinsson, Sören, *Den osunda staden. Sociala skillnader i dödlighet i 1800-talets Sundsvall*. Stockhol: Almqvist & Wicksell International 1992, s. 86). Mullistuksen rajuutta osoittaa, että kaupungin väkiluku kolminkertaistui vuosien 1860–1900 välillä, kun sahatteollisuus ja siihen liittyvä muu taloudellinen toiminta (esimerkiksi kauppa ja merenkulku) loivat työpaikkoja. Väestönkasvu oli vielä suurempaa kaupunkia ympäröineellä maaseudulla, joka vähitellen kasvoi kiinni kaupunkiin muodostaen esikaupunkeja. Esimerkiksi Skönsin seurakunnan väkiluku lähes neljätoistakertaistui vuosina 1840–1890 (800 asukkaasta 11 000 asukkaaseen), ja Alnön asukasluku seitsenkertaistui vuosina 1850–1900 (950 asukkaasta 6 841 asukkaaseen).

Miten maailmanmarkkinoiden aikaan saattama ruotsalaisen sahatteollisuuden nousu liittyy suomalaisen väestön muuttoliikkeisiin? Vanhastaan tiedämme, että saharannikon työvoiman kysyntä loi vetoa myös Pohjanlahden Suomen puolelle. Eric De

Geer ja Holger Wester ovat tiivistäneet, että 1800-luvun jälkipuoliskon ulosmuutto Vaasan läänistä voidaan passiluetteloiden perusteella karkeasti jakaa kolmeen vaiheeseen ja suuntaan: 1860-luvulla muuttovirta suuntautui Pietariin. Saharannikon synty käänsi muuttovirran Ruotsiin. Kun suhdanteet huononivat ja sahatavaran kysyntä maailmalla tyrehtyi (ja siis työtilaisuudet vähenivät), kääntyi muuttovirta 1880-luvun lopulla Pohjois-Amerikkaan. (De Geer, Eric & Wester, Holger, *Utrikes resor, arbetsvandringar och flyttningar i Finland och Vasa län 1861–1890*. Särtryck ur Österbotten 1975. Skrifter utg. av Svensk-Österbottniska Samfundet, Vasa. Vasa: Svensk-Österbottniska Samfundet 1975, erit. s. 51).

Ruotsin väestötilastojen mukaan koko Väster-norrlandin läänissä oli vuosina 1875–1890 yhteensä 945 suomalaista siirtolaista. Vuonna 1900 – saharannikon työtilaisuuksien jo huvettua – läänissä laskettiin asuvan 1 029 Suomessa syntynyttä Ruotsin kansalaista ja 711 Suomessa syntynyttä, joilla ei ollut Ruotsin kansalaisuutta, yhteensä siis 1 740 suomalaistaustaista ihmistä. (Tarkiainen 1993, s. 226). Kausityöläiset eivät pääsääntöisesti sisälly näihin lukuihin. Saharannikon kukoistuksen aikaan suomalaisten kausityö Ruotsin puolella oli kuitenkin hyvin tavallista. (Wester, Holger, ”Finländsk migration i Mittnorden”, Österbotten 1990, s. 271.). Kausitöissä voitiin käydä ilman passia, eivätkä kausityöläiset tavallisesti myöskään ilmoittaneet itseään kirjoille Ruotsin seurakuntiin. Siten muuttajat eivät kirjautuneet ruotsalaiseen ”väestötietojärjestelmään”. Kausityön pontimena oli tietenkin se, että raaka-puun kuljetus uittamalla sahoille, ja sahatavaran laivaaminen maailmalle pääasiassa purjelaivoilla tapahtui vielä tuolloin jäättömänä aikana.

Uumajan yliopistossa toimivaan väestötieteelliseen tietokantaan on sähköisesti tallennettu

Dosentti Markku Mattila on Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskuksen aluepäällikkö.

Sundsvallin ja sen naapuriseurakuntien (yhteensä 17 seurakuntaa) väestökirjanpito ajanjaksolta, joka sisältää saharannikon kukoistuskauden. Tarkasteltaessa näihin seurakuntiin Suomesta sisäänmuuttaneiksi merkittyjä henkilöitä vuosilta 1875–1890, huomataan, että heidän yhteismääränsä – 709 henkeä – lähestyy edellä mainittua koko läänin lukemaa (945 henkeä). Verrattaessa ajanjaksoilla 1860–1900 Sundsvallin alueen kirkonkirjoihin merkittyjen suomalaisten siirtolaisten määrää (noin 1 250 henkeä) vuonna 1900 läänissä asuneiden suomalaistaustaisten siirtolaisten edellä mainittuun määrään (1 740 henkeä), havaitaan edellisen kaltainen numeraalinen vastaavuus. (Sundsvallsregionen, Demografiska Databasen (Umeå universitet) online). Sundsvallin alue ei ollut saharannikon ainoa työllistäjä – merkittävin kylläkin – mutta esimerkiksi Härnösandin alueella oli voimakasta sahatoimintaa. Suomalaisten muuton painopiste näyttää kuitenkin olleen Sundsvallin alueella. (Vrt. Holger Westerin havaintoon, että 90 % Petolahdesta Ruotsiin vuosina 1861–1905 muuttaneista suuntasi Västernorlantiin ja heistä pääosa Sundsvallin alueelle. Wester 1990, 271).

Ajallisesti suomalaisten saharannikkosiirtolaisuus Sundsvallin alueelle keskittyi 1870- ja 1880-luvuille (yhteensä 73 % tulleista), mutta vielä 1890-luvulla saapui viimeinen viidennes (20 %). Keskeiset muuttokunnat olivat Skön (35 % tulijoista), Alnö (19 % tulijoista) ja Njurunda (14 % tulijoista). (Sundsvallsregionen, Demografiska Databasen (Umeå universitet) online). Työtä paikkakunnilla riitti. Esimerkiksi Sundsvallin edustalla sijaitsevalla Alnön saarella oli parhaimmillaan yhtä aikaa käynnissä 16 sahaa: lisäksi saari oli myös luonnollinen satamapaikka, jota puutavaraa kuljettaneet laivat hyödynsivät.

Aikaisempien tutkimusten perusteella on tultu siihen tulokseen, että saharannikon työvoima oli peräisin etupäässä Etelä-Pohjanmaan ruotsia puhuvilta rannikolta: tähän viittaavat passiluettelotutkimukset. Toisaalta Ruotsin puolen väestökirjanpidossa tulijoiden kotikunta ei yleensä ole mainittu, suurpiirteisesti merkittiin vain ”Finland”. Poikkeuksia on. Esimerkiksi Skönin seurakunnan läänikohtaisessa väestömääräyhteenvedossa on vuosilta 1875, 1877 ja 1881–1883 luettavissa myös kotipaikkoja. Kaikkiaan 64 suomalaisen muuttajan läh-

tökunta tiedetään. Tämä on lähes kolme neljäsosaa tuolloin Skönin kirkonkirjoihin merkityistä Suomesta muuttaneista. Tulokunnat ja määrät olivat Mustasaari (13 tulijaa), Maalahti (10), Munsala (8), Vöyri (7), Vaasa (7), Raippaluoto (6), Petolahti (6), Närpiö (6), Solva (4), Oravainen (2) ja Pirttikylä (1). (Tarkkainen 1993, 227).

Väestötieteellisen tietokannan tiedot antavat suomalaisten siirtolaisuuteen myös sosiaalista näkökulmaa: avioliitot, syntymät, kuolemat, huonekuntaan kuulumiset ja jatkomuutot voidaan selvittää. Tietokannan perinpohjainen hyödyntäminen avaa erinomaisen näkymän sahatöiden vetämien suomalaissiirtolaisten elämään. Näkymää voinee laajentaa hyödyntämällä esimerkiksi sekä Suomen että Ruotsin kansalliskirjastojen digitalisoituja (sanoja)lehtikokoelmia. Tämäkään lähdemateriaali – kuten eivät kirkonkirjatkaan – ole olleet digitaalisessa muodossa aikaisemmin tutkijoiden saatavilla. Digitaalisuus merkitsee aineiston helpompaa hyödynnettävyyttä; tutkija voi käyttää materiaalia omalta työpöydältään käsin, samoin tiedon hakijalla on mahdollisuus hakujen tekoon. Haut mahdollistavat aineiston seulomisen sen sijaan, että esimerkiksi lehtiä luettaisiin systemaattisesti sivu sivulta ja numero numerolta lävitse.

Oman näkökulmansa tähän pohjalaisten muuttoon ja työssäkäyntiin avaa, jos Pohjanmaata tarkastelee alueellisena kokonaisuutena. Näin tekee esimerkiksi Helsingin yliopiston Seinäjoella toimivan Ruralia-instituutin aluehistorian tutkimusjohtaja Sulevi Riukulehto. Hänen mukaansa pohjalaisalue on ennen kaikkea kulttuurinen kokonaisuus, joka on koostunut – ja tiettyssä mielessä koostuu yhä – Österbottenista eli Pohjanmaasta ja Västerbottenista eli Länsi-Pohjasta. Nykyinen valtioraja määrittää siis Österbottenin ja Västerbottenin kahden eri valtion alueiksi. Tämä on vain kuohua syvien ja pitkien historiallisten siteiden pinnalla.

Voitaneen siis sanoa, että Pohjanlahden itä- ja länsirannikko ovat muodostaneet yhden, jopa luonnollisen, työssäkäyntialueen ainakin saharannikon synnystä lähtien. Joka tapauksessa saharannikon siirtolaisissa ja kausityöläisissä riittää vielä tutkittavaa, mihin väestöllinen tietokanta ja muut digitaaliset lähteistöt antavat uusia mahdollisuuksia. Näihin mahdollisuuksiin aluekeskuksen on tarkoitus tarttua tulevassa tutkimustyössään.

Six Myths about Migrant Remittances and the Global Economic Crisis

Jeffrey H. Cohen & Ibrahim Sirkeci

There was fear that the global economic crisis would interrupt the flow of remittances to developing countries, force migrants to return to their sending households and endanger the economic health of sending nations. However, anxiety over the collapse of remittances was largely unfounded. While there was a small decline in remittance flows globally in 2009, in general, they did not fall as far or as quickly as other forms of assistance and they have begun to recover. In this paper we examine a series of myths that colour the remittance debate. Debunking the myths that surround remittances allows us to show the complex role remittances play for migrants, their sending households and communities as developing nations cope with the global economic crisis.

Introduction

Migrant remittance flows provide a lifeline to sending households, their non-migrating members and the national economies of many developing countries (Ratha and Sirkeci 2010; 125). Remittances are an important and stable source of foreign exchange for sending nations and their value multiples in significance as they move through the economies of developing countries. The importance of remittances to the health of sending and developing nations lead to widespread concerns that the global financial crisis would bring a decline in remittance transfers and the return of migrants to their send-

ing households and communities (see for example Lopez, Livingston and Kochhar 2009).

The fears voiced over the decline of remittances and the returns of migrants to their sending countries were largely unfounded. Despite a decline in remittance flows in 2009, in general, remittance rates did not fall as far or as quickly as did other forms of assistance (Ratha, Mohapatra and Xu 2008; Sirkeci and Ratha 2010; 126). Remittances rates have begun to recover. There has been steady increase in remittance rates from 2010 onward when total remittance flows to developing countries reached 372 billion dollars (Figure 1, and see Ratha and Silwal 2012). Furthermore, there was no large scale return of migrants to their countries of origin.

In this paper we examine why remittance rates tended not to decline and follow the path of other forms of capital flows – particularly foreign direct investment. We discuss six myths that limit our analyses and bias the discussion of remittance practices globally. Only after we have debunked the false and preconceived notions that are associated with remittance practices can we begin to understand why remittance rates did not decline as precipitously as did other forms of capital flows and why there was no mass repatriation of migrants to their sending countries and home communities.

Myth 1: Remittances are financial

Remittances are thought of as the monies that travel from migrants to their sending households, villages and nations (Adams 2009). These funds play a critical and central economic role for migrants and their households as they cover the costs of daily

The writers are Jeffrey H. Cohen, PhD, Department of Anthropology, The Ohio State University, Columbus, Ohio, USA and Ibrahim Sirkeci, PhD, Director of the Regent's Centre for Transnational Studies, European Business School London, Regent's College London, UK.

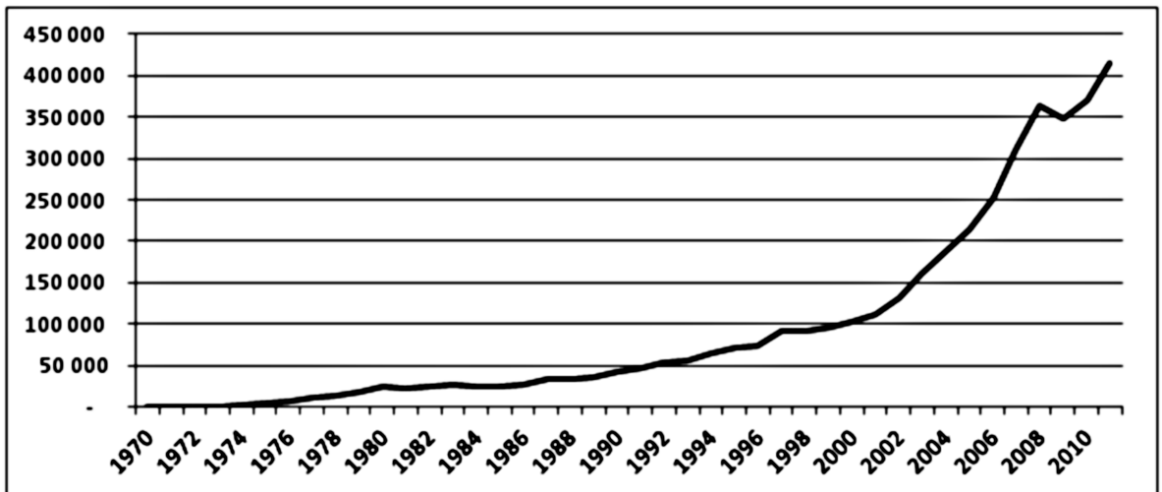

Figure 1: Remittance flows: developing countries, 1970–2010 (Source: World Bank global remittances data (adapted from Ratha and Silwal 2012).

life for many movers and their families, sending nations and even some development (Cohen 2011).

The financial and economic value of remittances is no surprise with billions of dollars circling the globe yearly; yet, remittance flows are more than financial and they influence more than the economic wellbeing of sending households, communities and nations. Remittances include goods, knowledge, practices and experiences and can take the form of ideas and beliefs as well (Brown and Connell 1994; Gonzalez 2009; Grigolini 2005; Newland and Patrick 2004; Villarreal and Davy 2007). While it can be very difficult to measure remittances in these forms, non-financial flows are likely to be critically important to movers and non-movers.

The importance of non-monetary flows is particularly significant when the amount of money a migrant sends is small and comes infrequently (Cliggett 2005). In these situations the links provided by non-monetary flows (information, ideas, opportunities and the like) provide substance for long-term links that maintain relationships through periods of economic stress. The back and forth flows that support social networks over time range from the familial to the political and often create new spaces for the construction of identity, belonging and opportunity (Levitt 1998).

Myth 2: Remittances flow from migrants to sending households

The amount of money flowing globally from movers to their sending households and countries exceeded \$370 billion in 2011 according to the World Bank (Ratha and Silwal 2012). Nevertheless, the amount of money, goods and ideas (among other things) is even more astounding when we note that remittances flow in many directions (Kearney 1996). While movers remit to their sending households and communities, non-movers also send and flows are often reversed as non-movers support movers (Levitt 1998). It is often the sending household that provides the initial capital for immigrant entrepreneurs in their destination countries.

Sometimes the shift in flow is anticipated and there is ample evidence that migrants are sponsored in their moves and supported by non-movers who will invest in hoped for success. Sponsorship typically continues as migrants settle. Support also often expands to include a flow of goods, services, news and the like that works to intensify and strengthen the link between migrants and non-migrants, movers and sending households (Cohen 2011).

The initial financing of the movement by the sending household is likely to set the volume and

frequency of future remittances and the amounts sent, in either direction, are not trivial and are often more than enough to stem disasters at home and maintain a standard of living for a sending home (and sometimes for the migrant who is struggling between jobs) that would not be possible otherwise.

Myth 3: Remittances follow legal paths

While billions of dollars in remittances follow legal pathways between migrants and sending households; there are billions of dollars flowing from movers to homes that are unaccounted and largely untraceable (Amuedo-Dorantes and Pozo 2005). These flows follow informal paths and avoid banks, wire services and their fees. While these flows are largely unreported, they occasionally appear in the news and may amount to tens of millions in US dollars (ABS-CBN News 2012; Arab News 2003). Defined as “pocket transfers” these flows are estimated to double the amount of money that travels from migrants to their home countries and it certainly increases the importance of remittance sending. Though it may never be possible to accurately capture the size and value of these flows, they are critical to movers and non-movers alike.

Myth 4: Remittances drive migration outcomes

Researchers sometimes argue that remittances (or their promise) drive migration rates (Wood 1982). Certainly it would seem that the opportunity to remit should function as a logical motivation to encourage movers. Nevertheless, the link between remittance outcomes and mobility is quite complex (Vertovec 2000).

Where the migrant remains tied to his or her natal home and sending community remittances tend to flow more freely. The mover gains from the support he or she receives from a sending home. The non-mover gains as well as the sending households are secured through the remittance practices of the mover. Remittances are one way the migrant

creates a sense of value, self-worth and identity (Vertovec 2009).

Nevertheless, migration is not simply a decision made in regard to remittances. It is a decision that reflects the strengths and weakness of the mover, the sending household, local history and expectations as well as destination communities and their politics (Cohen and Sirkeci 2011). These factors all influence migration outcomes and remittance practices. To assume that remittances are largely economic is to ignore the very complexities that drive mobility and influence outcomes.

Myth 5: Remittances are regular across migrant communities

Movers are not driven by some innate force and remittance rates are elastic over space and time (Ali 2007). The complexity of remittance practices support sending households but also support the migrant as he or she crosses national and international borders (Carling 2008). Not surprisingly, the age, gender, education, ability, ethnicity and legal status of the mover all influence remittance outcomes (Cohen, Jones and Conway 2005; Conway 2007).

Younger migrants tend to remit somewhat more than do older migrants, women for longer periods, but men more money. Educated migrants stand to earn more than do less-educated migrants who move outside the legal universe of destination countries yet they may remit less than their co-movers. Migrants from the same country may have different experiences and minority populations tend to lack services and opportunities at home and fill lower status positions in their destinations (Sirkeci 2012).

Remittances also flow beyond the actions of a specific migrant to include children and sometimes even grandchildren who will support flows to natal homelands they may never have visited and that they only know through the stories of their parents and grandparents (Fuglerud and Engebrightsen 2006). These long-term linkages are absolutely critical for the health of sending communities over time yet also reflect the connections that exist between movers and non-movers.

Myth 6: Migrant remittance practices are easily explained

There is an assumption that a migrant travels to make money, and with money in her or his pocket simply needs to visit a corner store, access a wire service or call on a bank to seamlessly transfer funds from their new home to sending household. Yet, remittances practices are complex, motivations are not always clear and outcomes are not always predictable (Cohen 2011). Even as the systems for the transfer of funds grow more transparent and costs decline, remitting remains difficult and can be expensive.

The costs of transfers can be moderated by the legal status of migrants or in relation to the sending households in countries of origin and if the parties involved have access to formal and/or informal remittance channels. Furthermore, the money a migrant remits can be quite limited. Somewhere between 60–80 % of every dollar earned by a migrant stays in her or his destination nation covering the costs of living, entertainment and services. The rest can be very little flows to sending households and there are times when those who receive remittances are unknown to the sender. What is perhaps most amazing about the actions of migration are the strong bonds that are clear and that pull at movers, encouraging them to remit even when the mechanisms available for sending money are quite limited and the outcomes of their actions are unknown (Sirkeci, Cohen and Yazgan 2012).

Conclusions

The characteristics of remittances and migration help us understanding the resilience of remittance flows during crises. First, migrants who are well-established in their new homes are sending remittances. The risk of unemployment in the countries of origin as well as tightening border controls result in longer stays abroad and often remittances will continue. Similarly as remittances are often only a small part of a migrant's income, a fall in income is cushioned by the relative size of the amount remitted. Also if the crisis causes a return migration the returnee is likely to take back accumulated savings

as well as knowledge and experience. Diversity in destination country's labour market as well as diversity in types of migrants who decide to relocate and sometimes cross international borders contributes to the resilience of remittances.

First, remittances are sent by the settled migrants while recently arrived migrants do not remit as regularly as they must establish themselves in their new homes. It is true that in some countries new migration flows declined by 40-60 per cent in 2009 compared to 2008, the flow of migrants to destination countries was not reversed.

Second, contrary to expectations, return migration did not take place as expected even as the financial crisis reduced employment opportunities in the US and Europe. Indeed, many countries (e.g., Spain) offered financial incentives to encourage return, but migrants stayed. Anecdotal evidence suggests that migrants did change jobs and adjusted their expectations in response to the crisis. Migrants moved from construction sector to retail trade and agriculture, and in some cases stayed on despite losing their legal status (and see Heyman 2007). In fact, many migrants unwilling to return to their sending communities for fear that a future migration would be difficult and they would not be able to come back to their new communities and jobs when the economy recovered. The problem was intensified by the imposition of immigration controls in many destination countries that affected new migration and inadvertently discouraged return. The duration of migration appears to have increased in response to tighter border controls.

Third, migrants often absorbed income shocks and continue to send money home as remittances are typically only a small part of their incomes. In other examples migrant workers reduced consumption and share accommodation to save money to later send home.

Fourth, if some migrants did return or had the intention to return, they tended to take their savings back to their country of origin. These individuals also bring new skills and abilities with them, and in some cases the experiences are the foundation for local development.

Finally, exchange rates shifted during the financial crisis and caused unexpected changes in remittance behaviour: as local currencies of many remit-

tance recipient countries (for example India, Philippines, and Mexico) depreciated against the US dollar, they produced a “sale” effect on remittance behaviour of migrants. Goods, services and assets back home became significantly cheaper and affordable to migrants earning foreign currency. As a result there was a surge in investment-oriented remittances to many countries in South Asia and East Asia.

Available data from 2009 and the first half of 2010 reveal three major trends influenced remittance practice (Sirkeci, Cohen and Ratha 2012). Furthermore these trends had little to nothing in common with the mythologies we associate with remittance practices.

a) The more diversified the destinations and the labour markets for migrants the more resilient were the remittances sent by migrants. Thus, countries in South Asia and East Asia that had a large number of migrants in the US, Europe and the GCC countries continued to register increases in remittance inflows despite the crisis, whereas countries in Latin America and the Caribbean that had migrants living largely in the US and focused on narrow opportunities in construction (and replaced that construction work with service) suffered a decline in income.

b) The lower the barriers to migrant labour mobility, the stronger the link between remittances and economic cycles in that corridor. Thus migrant from sending and receiving countries within the EU saw more return migration than in the US-Mexico or UAE-Philippines corridors. In other words, while incomes declined in some situations and anti-immigrant rhetoric rose, the diversity of opportunities open to migrant (whether legal or extra-legal) created opportunities for work that might not have been traditionally associated with movers.

c) As remittances proved to be relatively resilient in comparison to private capital flows, many remittance-dependent countries became even more dependent on remittance inflows for meeting external financing needs. Indeed, many countries (e.g., Bangladesh and the Philippines) that obtained new sovereign rating (with a view to raising bond financing from international markets) benefited from the fact that they had access to a large and relatively stable flow of remittances.

The global financial crisis continues though in new ways (as the crisis continues around the Euro as does the fall out of disaster in Japan) and for the first time since the 1980s, remittances to developing countries declined in 2008-2010. Nevertheless, that decline was relatively slight when compared to foreign aid and over the last two years, remittance rates have recovered. There was no large scale return of migrants to sending countries. Even in countries that struggled with their own declines remittance practices remained largely unchanged reflecting the economic opportunities movers tend to encounter in destination countries; on-going patterns of development; migrant wellbeing and attitudes towards consumption, culture, opportunity and so on.

Remittances, like migration, do not occur in a vacuum. They link migrants and non-migrants, origins and destinations in dynamic ways. Our review of the myths framing the remittance debate is a step in better understanding this dynamic.

References

- ABS-CBN News (2012) “16 Filipinos booked over illegal remittances in Korea”, 10 February, <http://www.abs-cbnnews.com/global-filipino/02/10/12/16-filipinos-booked-over-illegal-remittances-korea>, Accessed 25/4/12.
- Adams, R. H. (2009): The Determinants of International Remittances in Developing Countries. *World development*, 37, 93-103.
- Ali, S. (2007): ‘Go West Young Man’: The Culture of Migration among Muslims in Hyderabad, India. *Journal of Ethnic & Migration Studies*, 33, 37-58.
- Amuedo-Dorantes, C. & S. Pozo (2005): On the Use of Differing Money Transmission Methods by Mexican Immigrants. *International Migration Review*, 39, 554-576.
- Arab News (2003): “7 Expats arrested in Riyadh for illegal remittances”, 14 October : <http://archive.arabnews.com/services/print/print.asp?artid=33579&d=14&m=10&y=2003&hl=7> Expats Arrested in Riyadh for Illegal Remittances. Accessed 25/4/12.
- Brown, R. P. C. & J. Connell (1994): The Global Flea Market: Migration, Remittances and the In-

- formal Economy in Tonga. *Development and Change*, 24, 611-647.
- Carling, J. (2008): *The Determinants of Migrant Remittances*. *Oxford Review of Economic Policy*, 24, 581-598.
- Cliggett, L. (2005): *Remitting the Gift: Zambian Mobility and Anthropological Insights for Migration Studies*. *Population, Space and Place*, 11, 35-48.
- Cohen, J.H. (2011): *Migration, Remittances, and Household Strategies*. *Annual Review of Anthropology*, 40, 103-114.
- Cohen, J. H., R. Jones & D. Conway (2005): *Why Remittances Shouldn't Be Blamed for Rural Underdevelopment in Mexico*. *Critique of Anthropology*, 25, 87-96.
- Cohen, J. H. & I. Sirkeci. (2011): *Cultures of migration: the global nature of contemporary mobility*. Austin: University of Texas Press.
- Conway, D. (2007): *The Importance of Remittances for the Caribbean's Future Transcends their Macroeconomic Influences*. *Global Development Studies*, 4, 41-76.
- Fuglerud, O. & A. Engebretsen (2006): *Culture, networks and social capital: Tamil and Somali immigrants in Norway*. *Ethnic and Racial Studies*, 29, 1118-1134.
- Gonzalez, D. (2009): *Beyond Remittances: Home Town Associations as a Mechanism for Immigrant Political Incorporation in the United States*. Paper presented at the annual meeting of the The Midwest Political Science Association, Palmer House Hilton, Chicago, Illinois. 2009-05-25: http://www.allacademic.com/meta/p137104_index.html.
- Grigolini, S. (2005): *When Houses Provide More than Shelter: Analyzing the Uses of Remittances within their Social Context*. In *Society for Economic Anthropology monographs*, v. 22., ed. L. Trager, 193-224. Walnut Creek: AltaMira Press.
- Heyman, J. (2007): *Environmental Issues at the U.S.-Mexican Border and the Unequal Territorialization of Value*. In *Rethinking environmental history: world-system history and global environmental change*, eds. A. Hornborg, J. R. McNeill & J. Martinez-Alier (eds.), 327-344. Lanham: AltaMira Press.
- Kearney, M. (1996): *Reconceptualizing the Peasantry: Anthropology in Global Perspective*. Boulder: Westview Press.
- Levitt, P. (1998): *Social Remittances: Migration Driven Local-Level Forms of Cultural Diffusion*. *International Migration Review*, 32, 926-948.
- Lopez, M. H., G. Livingston & R. Kochhar (2009): *Hispanics and the Economic Downturn: Housing Woes and Remittance Cuts*. Washington, DC: Pew Hispanic Center Report: <http://pewhispanic.org/files/reports/100.pdf>.
- Newland, K. & E. Patrick. (2004): *Beyond Remittances: The Role of Diaspora in Poverty Reduction in their Countries of Origin*. Washington, DC: Migration Policy Institute.
- Ratha, D., S. Mohapatra & Z. Xu. (2008): *Outlook for remittance flows 2008-2010: growth expected to moderate significantly, but flows to remain resilient'*, World Bank Migration and Development. World Bank Migration and Development Brief No. 8.: http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1110315015165/MD_Brief8.pdf
- Ratha, D., and A. Silwal, (2012): *Remittance flows in 2011 - an update*, Migration and Development Brief #18, Migration and Remittances Unit, Washington, D.C.: The World Bank, <http://siteresources.worldbank.org/INTPROSPECTS/Resources/334934-1110315015165/MigrationandDevelopmentBrief18.pdf>.
- Ratha, D. & I. Sirkeci. (2010): *Special Issue: Financial Crisis and Remittances*. *Migration Letters*, Vol.7, No.2.
- Sirkeci, I. (2012): *"Remittances in an environment of human insecurity: The Kurdish case"*. In: Sirkeci, I. Cohen, J., and D. Ratha, (eds.) (2012): *Migration and Remittances during the Global Financial Crisis and Beyond*, The World Bank, Washington, DC. USA, pp. 277-281.
- Sirkeci, I., J. H. Cohen & P. Yazgan (2012): *Turkish culture of migration: Flows between Turkey and Germany, socio-economic development and conflict*. *Migration Letters*, 9, 33-46.
- Vertovec, S. (2000): *Rethinking Remittances*. Oxford: ESRC Transnational Communities Programme Working Paper, WPTC-2K-15.
- Vertovec, S. (2009): *Transnationalism*. London; New York: Routledge.

Villarreal, M. & M. Davy. (2007): Sending Money Home: The Dynamics of Mexico-U.S. Remittances. In The politics, economics, and culture of Mexican-U.S. migration: both sides of the border, eds. E. Ashbee, H. B. Clausen & C. Pedersen, 91-106. New York: Palgrave Macmillan.

Wood, C. H. (1982): Migration Remittances and Development: Preliminary Results of a Study of Caribbean Cane Cutters in Florida. In Return Migra-

tion and Remittances: Developing a Caribbean Perspective., eds. W. F. Stinner, K. De Albuquerque & R. S. Bryce-Laporte, 291-308. Washington, D.C.: Research Institute on Immigration and Ethnic Studies, Smithsonian Institution.

Wilks, Stephen C. (2010): Fighting Terrorism, Illegal Remittances and Irrational Regulation: Another Misstep in the Making? (July 7, 2010). RegQuest, Vol. 3, No. 7, pp. 1-4, 2010.

Tapaaminen Ruotsin työ- ja integraatioministeri Erik Ullenhagen kanssa

Ruotsin integraatioministeri Erik Ullenhag vieraili Suomessa kesäkuun alkupäivinä. Ullenhag halusi tutustua myös suomalaiseen muuttoliikkeeseen ja sen käytäntöihin. Ruotsin Helsingissä sijaitsevaan suurlähetystöön oli 11.6.2012 kutsuttu kahdeksan suomalaista muuttoliikeasiantuntijaa kertomaan maamme integraatiokäytännöistä ja muuttoliiketilanteesta. Kaksituntisen lounastapaamisen aikana keskustelu oli erittäin avointa ja vilkasta. Ministeri Ullenhagen ei sulkenut pois myöskään Ruotsissa asuvaan suomalaisvähemmistöön liittyvää keskustelua. Hän otti mielellään vastaan asiaan liittyvän muistion.

Itse jäin tuumailemaan tapaamisen jälkeen kahta asiaa. Ensinnäkään en voinut olla ihmettelemättä ministeri Ullenhagen syvällistä tietämystä ja toisaalta hänen kykyään omaksua uutta tietoa siirtolaisuusasioista. Hän ei päästänyt keskustelijoitaan – tekisi mieleni sanoa kollegoitaan - helpolla. Toisaalta pohdin, miksi suomalaiset ministerit eivät toimi samalla tavalla, avoimen vuorovaikutteisesti ja innostuneesti, sekä ilman kiireen tuntua.

Tilaisuuden teki toimivaksi se, että me kaksikielisen Suomen edustajat puhuimme Suomessa olevassa Ruotsin suurlähetystössä englantia. Näin ministeri tuli vieraitaan vastaan ja sai aikaan vilkkaan, asiantuntevan ja tasa-arvoisen keskustelun.

Kauniiksi lopuksi laitettakoon ministerin kotisivuilta kopioitu teksti, joka hyvin kuvaa sekä ministeriä henkilönä että hänen ajatusmaailmaansa.

“Sweden will continue to be an open and tolerant country - I will never compromise on this. As a liberal, I welcome immigration, regardless of whether people come to Sweden as refugees or to work or study. But integration must be more effective - people who come to our country must be able to get a job and learn Swedish quickly.” <http://www.sweden.gov.se/sb/d/13513>.

Ismo Söderling

Education as a Vehicle for Mobility?

Exploring the relationship between ethnicity, education and labor market positioning in the Netherlands

Karijn G. Nijhoff

In this paper, the relationship between education and labor market positioning for Surinamese Dutch in Amsterdam, the Netherlands, is explored. The relationship is measured at two points with a 10 year interval. Over these years, little change can be noted in labor market positioning, while educational achievements increase drastically. In the discussion, several explanations are suggested. The relationship between education and labor market positioning in the country today is used to conclude that in Amsterdam and the Netherlands, the relationship between education and labor market positioning is not linear and local data are needed to understand local labor markets to the fullest.

Keywords: migration, economic mobility, education, Surinamese

Introduction

The economic incorporation of migrants into the (host) society is a topic where different views on the route to economic parity are advocated. One of the agreements is that education is important in the way up on the occupational ladder. In this paper I first explore the relationship between education and labor market positioning for Suriname-

Karijn Nijhoff graduated from Utrecht University with a master in sociology and a master in cultural anthropology. She continued her education at Michigan State University in Michigan, USA. She obtained her PhD in Sociology in 2006 with a focus on international migration. After lecturing in the department of Social Work at the Hague University for five years, she now is a Senior Researcher at the university. Her research focuses on education and labor market positioning of migrants of minority background.

se-Dutch in Amsterdam. This analysis is followed by a discussion on the position of minorities on the Dutch labor market today.

The data: SPVA 1991 and 2002

Although the Netherlands does not have a Census, there is extensive data available on the Surinamese population. The survey *Sociale Positie en Voorzieningsgebruik Allochtonen* (SPVA – Social Position and Utilization of Provisions by Allochtones) is a longitudinal survey held among the four largest minority groups in the Netherlands (Dagevos 1998). It is an in-depth survey on education, labor market position, social-cultural aspects, and interactions with autochthones. The questionnaire includes a detailed overview of (national) background, age, marital status, household composition, education in and outside of the Netherlands, diplomas, reasons for lack of diplomas, labor market history, participation, type of employment, unemployment and its reasons and time period, income, housing, knowledge of language, and other aspects. The data sets from 1991 and 2002 were used. The main benefit of the SPVA is that subsamples can be selected by postal code: because of the changing global economy, and with the changed local economic systems of cities, the urban context had to be selected. The nature of the receiving economy and the local labor market are important in the literature on migrant mobility (Lipset and Bendix 1967; Sassen 2000; Wallerstein 1995; Wilson 1987).

Surinamese in Amsterdam

Surinam was a Dutch colony until 1975. Migration increased dramatically in the period around independence, and with the increase, the character-

istics of the group changed. Before decolonization, Surinamese migration to the Netherlands was largely linked to educational opportunities in the Netherlands; post-colonial migration is characterized by a more diverse composition of the group. In the 1980s, the group was in a disadvantaged position, had large unemployment rates, an estimated high percentage of female-headed

households, high dependency on welfare, and high poverty rates (Reubsaet 1982; Reubsaet and Kropman 1983; Reubsaet, Kropman, and Mulier 1982; Reubsaet 1988).

In 1966, 6, 496 Surinamese lived in Amsterdam (van Amersfoort 1968). In the 1970s these numbers increased as migration to the Netherlands increased: while in 1973 the Surinamese population formed only 2.1 percent of the population of Amsterdam, this increased to 3.7 percent in 1982, and in 1988 the percentage was already 7.2 percent. In 1991 the total population of the city was 702, 731 people, and of these, 58,010 were of Surinamese descent, a little over 12 percent (van Amersfoort 1992)¹. In 1999 25 percent of all Surinamese in the Netherlands lived in Amsterdam, i.e. 65,000 people (van Amersfoort and Cortie 1996; van Niekerk 2000b; van Praag 2003).

Results

The SPVA focuses on the main cities in the Netherlands, and on the main minority groups. To select Surinamese in Amsterdam, two filters had to be imposed on the data². A second step involved the selection of Surinamese population of working age. The International Labour Office (ILO)³ defines the

¹In the case of this article: Surinamese citizens, Dutch born in Surinam and children from head of family born in Surinam.

²“etngroep” was limited to value ‘3’, Surinamese; Amsterdam: gemeente =1

³From: www.ilo.org/public/english/employment/strat/kilm/

Table 1: Educational categories.

	Amsterdam	US categories
1	Less than primary education Primary education	Less than high school
2	Secondary education, lower level	High school completed
3	Secondary education, upper level Tertiary education, lower level	Some post secondary education
4	Tertiary education, upper level	Bachelor’s degree or higher

From: DiPrete, Graaf, Luijkx, Tahlin, and Blossfeld (1997).

working age population between the ages of 15 and 64. This restriction excludes those parts of the population that are too young or too old to be part of the labor force. The total number of respondents is reduced by these necessary restrictions, to 196 in 1991 and to n=179 in 2002.

Education Levels

In order to look at the data in a internationally comparative way, education levels have been recategorized (Table 1).

Looking at education levels in the two years (Table 2), there is an overall increase. In 1991, a large percentage (35 %) did not achieve more than basic education, in 2002 this percentage was reduced to about 15 %. The percentages that completed high school remained stable, while there is an increase in people attaining higher education. Category 4, bachelor degrees and higher, has almost doubled in percentage over the 10 years. Overall, education levels increased between 1991 and 2002.

The question is if this increase in education levels has resulted in improved labor market participa-

Table 2: Education levels of Surinamese in Amsterdam in 1991 and 2002, %.

	1991	2002
1	36	14
2	30	29
3	24	37
4	10	20

tion for Surinamese in Amsterdam. Labor market participation has been studied in two ways. First, unemployment levels at both time points and per educational group are studied. Second, positioning has been looked at using ILO-categorizations. The latter form of measurement gives an impression of what jobs or what types of jobs people are employed in. Employment in itself is not necessarily a sign of an equal or good position in society.

Education and Employment

General unemployment levels went down for the group in the survey: in 1991 the percentage of unemployed among the Surinamese was 46.9 %, almost half of the potential labor force. In 2002 this percentage was reduced to 33.5 %, a third of the Surinamese in Amsterdam of working age was unemployed. There are variations across educational groups (Figure 1).

The groups with education level 2 and 3, as described in table 1, have seen the largest decrease in unemployment levels, unemployment for the groups with highest and lowest levels of education is relatively stable. The percentages remain high and the pattern has not shifted. In 1991, the

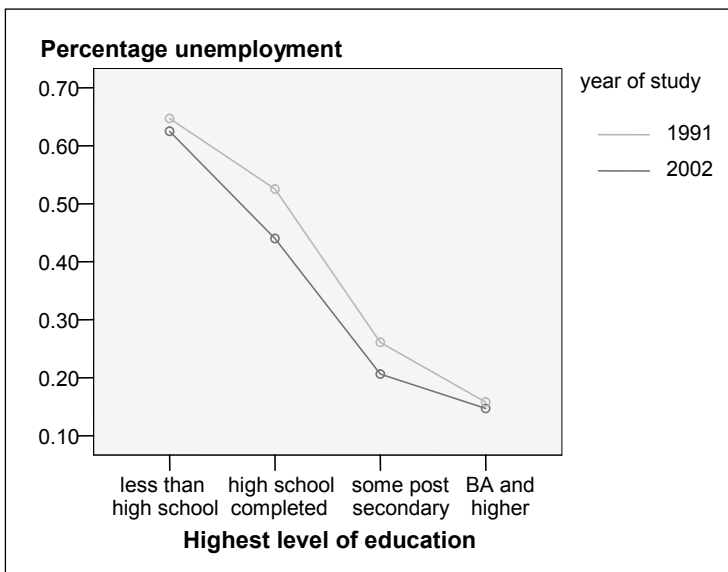

Figure 1: Unemployment levels per educational category in 1991 and 2002.

unemployment percentage for those with elementary education only, was around 65 %. In 2002 this percentage only slightly changed to 63 %. For those with lower secondary education, the percentage of unemployment was a little over 50 % in 1991, in 2002 it was reduced to around 45 %. For those with middle secondary education levels, the change was smaller: from about 27 % to 20 %. Finally, the unemployment percentage for those with higher education in the sample remained stable around 15 %.

Education and Occupation Levels

As with education, a recode was needed for occupation. The analysis is performed using the ILO-categorizations of labor (Table 3).

While there is a shift in occupational positioning, the pattern seems to focus around the middle categories, categories mainly related to lower level jobs in the service industry. (see Figure 2) The increase in category 8 is small and there is a decrease in the percentage of Surinamese in category 7. The increase in category 6 is high, the percentage of Surinamese holding technical/associate professional occupations in 2002 has almost tripled since 1991. Category 5 (clerks) has seen an increase, and in category 4, the percentage of Surinamese remained high: over 30 percent of the Surinamese in the samples hold a service job. Categories 2 and 3 have declined, while the percentages in category 1 are stable over time.

Changes in occupational means are measured per educational category. (Figure 3) People with a bachelor's degree or more were able to improve their occupational position (as a group). For those that had more than high school, but less than a bachelor's degree, occupational levels went down. The occupational classification for the group with a high school education stayed very much the same. For those with little education (less than a high school diploma), the occupation levels decreased.

Table 3: Occupation Levels by ILO-categorization

General Description of Occupation:	
1	Elementary Occupations
2	Plant and Machine Operators and Assemblers
3	Craft and Related Trades Workers
4	Service Workers and Shop and Market Sales Workers
5	Clerks
6	Technicians and Associate Professionals
7	Professionals
8	Legislators, Senior Officials and Managers

A bifurcation in opportunities seems to be taking place: for those with the highest education, occupational positions have improved, for the three other groups, positioning in the occupational ladder has remained stable or decreased. On the other hand, looking at employment changes, this bifurcation is less visible. While unemployment is lower for those with more education, the numbers remained high and were stable over the period of study.

Conclusions and Discussion

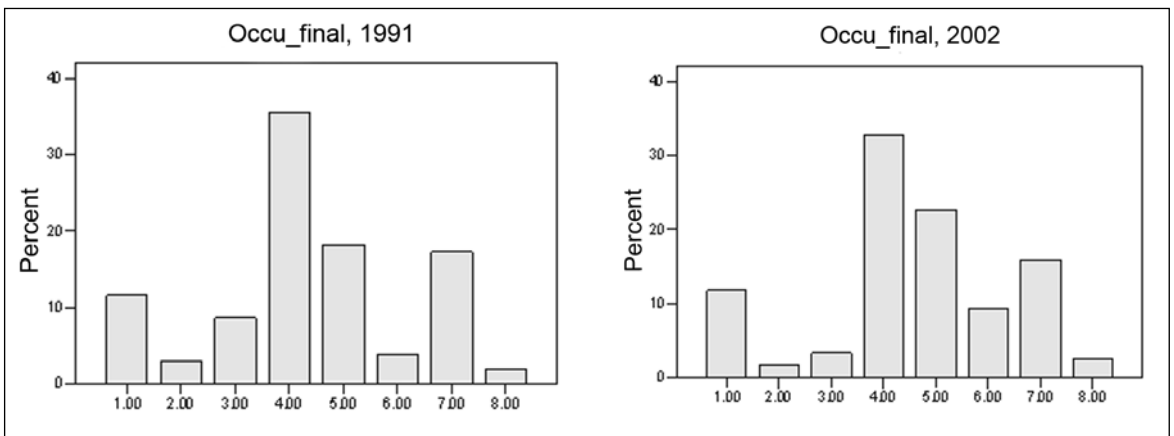

Figure 2: Occupational changes, Surinamese, 1991 to 2002. (Levels, see Table 3).

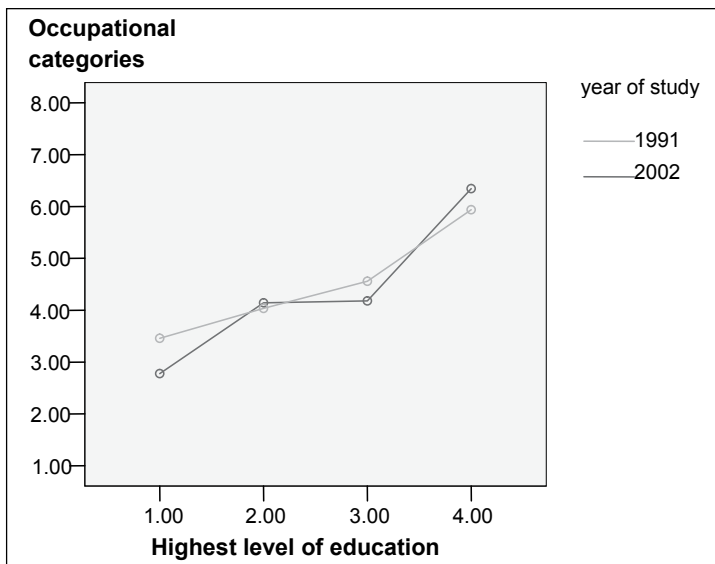

Figure 3: 'Average' occupation level per education level in 1991 and 2002.

In Amsterdam, educational levels have increased for the Surinamese, but occupational positions have not followed. This can be due to the short period of time of the study: the effect of changes in education levels might take longer to appear on the labor market. On the other hand, structural changes seem to have had an effect on occupational positions: a polarization is emerging, as postulated by Hamnet: "The post-industrial societies can experience two alternative kinds of polarization. In the strong welfare states the polarization is between a small, but highly upgraded insider structure and a large outsider surplus population. In the other case, a large service

Table 4: Ethnicity and unemployment 2010, national data in percentages.

	2010		Difference
	Minorities	Non-minority	
Elementary school	14	8	1,8
Lower secondary	14	5	2,8
Middle secondary	10	4	2,5
Higher education	8	3	2,7

Source: (CBS/SCP 2010; Gijssberts and Dagevos 2009).

class proletariat will constitute the pivotal source of polarization” (Hamnet 1998), 25).

The apparent polarization in unemployment percentages and in labor market opportunities can also be due to discrimination on the labor market. The perseverance of discrimination on the Dutch and on local labor markets is documented in different studies (Bovenkerk and Breuning-van Leeuwen 1978/1979; Dagevos 1998; Gras and Bovenkerk 1999; van Niekerk 2000a). On a more positive side, the increase in education can implicate a better future for Surinamese in Amsterdam. The higher education levels might mean that in the (near) future, the “catching” up with the general population can be completed. As discussed, the numbers did not reveal a linear upward trend. The problem seems to persist today: in 2010, the national unemployment percentages continue to show a much higher percentage for minority unemployment than for groups of a (non-migratory) minority background: 11% versus 4%. Youth unemployment is even higher for all those that are defined as ethnic minority in the Netherlands: 21% compared to 10%.

Education should give a reduction in unemployment levels: on a national scale this is a trend. Unfortunately, this trend is not the same for all educational groups and based on the data two conclusions can be reached. The first is that education reduces the unemployment levels. The second conclusion is that while the absolute numbers show that with higher education unemployment percentages decrease, the decrease is very different for the groups. Education does not generate the same advantage for minorities. These findings are confirmed by an article from the New York Times

(December 2009): “Education, it seems, does not level the playing field – in fact, it appears to have made it more uneven” (www.nytimes.com). The author emphasizes two explanations: discrimination and search modes.

A final conclusion is on the importance of sampling. National data are showing different trends, that are confirmed in a city as Amsterdam. The importance of local contexts is illustrated in different studies, and even in a small country as the Netherlands, local labor markets are important for local populations. It is imperative that local government monitor trends in their city or region.

The Dutch data confirm the more complex, non-linear relationship between education, unemployment and origin. A positive message comes from the changes in levels of education: the second (and third) generation minority groups are higher educated than their parents. Over time, an increase in education levels has been seen.

References

- CBS/SCP. 2010. “Jaarrapport Integratie 2010.” CBS, Den Haag.
- Dagevos, Jaco. 1998. *Begrensde mobiliteit. Over allochtone werkenden in Nederland*. Assen: Van Gorcum.
- DiPrete, Thomas A., Paul M. de Graaf, Ruud Luijkx, Michael Tahlin, and Hans-Peter Blossfeld. 1997. “Collectivist versus Individualist Mobility Regimes? Structural Change and Job Mobility in Four Countries.” *American Journal of Sociology* 103:318-358.
- Gijssberts, Mérove and Jaco Dagevos. 2009. “Jaarrapport Integratie 2009.”: SCP/http://www.vrom.nl/Docs/Jaarrapport%20Integratie%202009.pdf.
- Gras, Mitzi and Frank Bovenkerk. 1999. “Migrants and Ethnic Minorities in the Netherlands: Discrimination in Access to Employment.” Pp. 93-107 in *Migrants, Ethnic Minorities and the Labour Market*, edited by J. Wrench, A. Rea, and N. Ouali. London: MacMillan Press.
- Hamnet, Chris. 1998. “Social polarization, economic restructuring and welfare state regimes.” Pp. 15-27 in *Urban Segregation and the Welfare State. Inequality and exclusion in western cities*, edited

- by S. Musterd and W. Ostendorf. London and New York: Routledge.
- Lipset, Seymour Martin and Reinhard Bendix. 1967. *Social Mobility in Industrial Society*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Reubsaet, T. J. M. 1982. *Surinaamse migranten in Nederland. Het beleid van de rijksoverheid van 1965-1979: uitgangspunten, doelstellingen en middelen.*, Vol. Deel 1. Nijmegen: Instituut voor Toegepaste Sociologie.
- Reubsaet, Theo. 1988. "On the way up? Surinamese and Antilleans in the Dutch labour market." in *Lost Illusions. Caribbean minorities in Britain and the Netherlands*, edited by M. Cross and H. Entzinger. London: Routledge.
- Reubsaet, T. J. M. and J. A. Kropman. 1983. *Surinaamse migranten in Nederland. De positie van Surinamers en het gevoerde overheidsbeleid.*, Vol. Deel 6. Nijmegen: Instituut voor Toegepaste Sociologie.
- Reubsaet, T. J. M., J. A. Kropman, and L. M. van Mulier. 1982. *Surinaamse migranten in Nederland. De positie van Surinamers in de Nederlandse samenleving*, Vol. Deel 2. Nijmegen: Instituut voor Toegepaste Sociologie.
- Sassen, Saskia. 2000. *Cities in a World Economy*. Thousand Oaks: Pine Forge Press.
- van Amersfoort, H. 1968. *Surinamers in de lage landen - De ontwikkeling en problematiek van de Surinaamse migratie naar Nederland*. The Hague: Staatsuitgeverij.
- . 1992. "Ethnic residential patterns in a welfare state. Lessons from Amsterdam, 1970-1990." *New Community* 18:439-456.
- van Amersfoort, Hans and Cees Cortie. 1996. "Social polarization in a welfare state? Immigrants in the Amsterdam region." *New Community* 22:671-688.
- van Bovenkerk, Frank and Elsebeth Breuning-van Leeuwen. 1978/1979. "Rasdiscriminatie en rasvooroordeel op de Amsterdamse arbeidsmarkt." Pp. 31-57 in *Omdat zij anders zijn. Patronen van rasdiscriminatie in Nederland*, edited by F. Bovenkerk. Meppel/Amsterdam: Boom.
- van Niekerk, Mies. 2000a. *De Krekel en de Mier. Fabels en feiten over maatschappelijke steiging van Creoolse en Hindoestaanse Surinamers in Nederland*. Amsterdam: Het Spinhuis.
- . 2000b. "Paradoxes in paradise. Integration and social mobility of the Surinamese in the Netherlands." Pp. 64-92 in *Immigrant Integration. The Dutch Case.*, edited by H. Vermeulen and R. Peninx. Amsterdam: Het Spinhuis.
- van Praag, Carlo. 2003. "Demografie". In *Rapportage Minderheden 2003. Onderwijs, arbeid en sociaal-culturele integratie*, edited by J. Dagevos, M. Gijsberts, and C. v. Praag. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Wallerstein, Immanuel. 1995. "The Modern World-System and Evolution." *Journal of World-Systems Research* 1.
- Wilson, William Julius. 1987. *The Truly Disadvantaged. The Inner City, the Underclass, and Public Policy*. Chicago and London: University of Chicago Press.
- <http://www.nytimes.com/2009/12/01/us/01race.html>: "In Job Hunt, College Degree Can't Close Racial Gap" door Michael Luo.

Siirtolaisuusinstituutin kotisivuilta löytyvät ajankohtaiset siirtolaisuustilastot

Siirtolaisuusinstituutin tietopalvelupäällikkö Jouni Korkiasaari on koonnut virallisista tilastoista instituutin kotisivuille osoitteeseen <http://www.migrationinstitute.fi/stat/> kattavat tilastot suomalaisesta lähtö- ja tulomuutosta.

Lisätietoja: Jouni Korkiasaari, puh. +358 2 2840 451
S-posti: jouni.korkiasaari@utu.fi

Titanicin turma

Veikko Huuska

”On vaikea täysin pätevästi kuvata kauhun yön hirveitä tapahtumia. Kuten tavallisesti suurista onnettomuuksista ovat tiedot Titanicin turmiosta sangen ristiriitaisia. Helposti sen ymmärtääkin, sillä siellä missä äärimmäisessä hengen hädässä taistellaan elämästä ja kuolemasta, siellä ei kukaan enää tee tarkkoja havaintoja. Ja sitä paitsi ne, jotka pääsevät lähtemään uppoavasta laivasta ensimmäisinä näkivät vielä täydellisen järjestyksen vallitsevan, ne taas, jotka jäivät viimeisiksi, saivat täysin kokea ja nähdä kansille kokoontuneissa ihmisjoukoissa sen kauhun, mikä valtaa kuolemaan valmistautumattoman ihmisen silloin, kun ei ole enää jällellä mitään pelastumisen toivoa.”

Näin kuvasi Titanicin kauhuyön tuntoa ja onnettomuuden ensimmäinen suomenkielinen kokonaisuus. Sen kirjoitti heti tuoreeltaan 1912 muuan tuottelias menestyskirjailija Waltari.

Ei kuitenkaan Mika Waltari, joka tuolloin oli vasta 3-vuotias. Kirjoittaja oli hänen setänsä, Suomen Merimieslähetyksen vahva mies, pastori Toivo Waltari, jonka kirjallinen tuotanto käsittää kaikkiaan kymmeniä, kenties jopa toistasataa teosta, ohuita kirjasia enimmäkseen. Waltarin ”eri lähteistä kokoilema” teos on 56-sivuinen ”Titanicin häviö”, joka ilmestyi Suomen Merimieslähetyksen julkaisemana. Sitä painettiin Mika Waltarin elämäkerran kirjoittajan Panu Rajalan mukaan useina painoksina yhteensä 15.000 kappaletta. Siitä ilmestyi versio myös Ashtabulassa Yhdysvalloissa. Siksi se on keskeisin suomalainen Titanicin turman varhainen selonteko, monipuolinen, eläytyvä ja mukaansatempaava kuvaus Titanicista, sen matkustajista ja tuhosta.

Artikkeli perustuu Titanic-seminaarissa Siirtolaisuusinstituutissa 13.4.2012 pidettyyn esitelmään.

Toivo Waltari ottaa yleisen kuvauksen lomassa vahvasti kantaa onnettomuuden syntytekijöihin, ja saadaksemme ajallista perspektiiviä aiheeseen, lienee paikallaan listata ne:

1.) Aivan ensimmäisenä hän kirjaa Titaanien eli Jättiläisten ihailun. Mutta Titanicin nimi jää kertomaan nouseville polville meren kauhuista ja Atlantin hirmuyöstä.

2.) Toiseksi ”laivayhtiöitten armoton kilpailu ja rekordihulluus”.

3.) Kuumeisen kilpailun tuloksena keksittiin parempia suojava-rustuksia. Niiden huippuna ”Unsinkable Titanic”, uppoamaton Titanic.

4.) Vaikka Kapteeni Smithin, Titanicin ylipäällikön kerrotaankin lausuneen kerran: ”Näillä valtavilla aluksilla emme kauhistu pahimpiakaan hirmumyrskyjä, mutta sumua ja jäätä me pelkäämme”, jäivät Atlantin linjojen kapteeneilla jäävuorten takia annetut ”ankarat ohjesäännöt ja tekniset keinot” noudattamatta.

5.) Yhtiöitten kapteeneille antamat ”yltiöpäiset kehoitukset ja palkinnonlupaukset tekevät tuhon sadoille, jopa tuhansille viattomille”, näin Waltari suomii tuon ajan bonuksia.

6.) Yö oli vaarallisinta aikaa. Waltari tiedosti kahden virtauksen, lämpimän ja kylmän kohtaamisen synnyttämän sumun vaarat. – Sumua ei tähtikirkkaassa Titanicin yössä esiintynyt, mutta brittitutkija Tim Maltinin mukaan (Smithsonia-sivustot) kahden merivirran rajalla, lämpimän ja kylmän, syntyi kohtaamisilmiö: ohut ilmavyöhyke kahden virran välissä toimi kuin peili, estäen jäävuoren näkymästä. Jäävuori taittui peilausilmiön vuoksi horisontin alapuolelle. Sama peilausilmiö selittäisi sen, että jäävyöhykkeen reunalle parkkeerannut California-

alus ei havainnut Titanicin valomerkkejä. Californian kapteeni sai kestää ankaraa kritiikkiä toimitto- muudestaan, mutta Maltinin teoria voisi antaa hänelle 100 vuoden jälkeen täyden ”synnin päästön”.

7.) Waltarin kymmenes pointti kuuluu: ”Täydellä vauhdilla kuljetaan eteenpäin. Eikä riitä vain, että päällystö ystävineen huumaavat itsensä väki- juomilla. Kestien aikana juotetaan matruuseille ja konemiestöille, vieläpä tähystelijoillekin viinejä ja samppanjaa. Pelastuneitten matkustajien todistusten perusteella tiedämme, että suuri osa laivan miehistöä ja matkustajia kauhun yön tullessa oli juovuk- sissa, ja miehistö osaksi jo senkin vuoksi kykenemä- tön mihinkään pelastustöihin. ... Ja kun eräs mat- kustaja nähtyänsä jäävuoria mene siitä vartiovuorossa olevalle päällikölle ilmoittamaan, havaitaan, että matruusi, jonka sillä kertaa piti tähystäjäkori- sta valvoa vaaroja, nukkui juopuneena”.

Tähän täytyy sanoa, että myöhemmin listattaes- sa Titanicin tuhon syytä, alkoholi on harvoin mainittu. Mutta olisiko niin, että merimiespappina Hampurissa 1902–1906 toiminut Toivo Waltari tunsii pappenhil- milaisensa – meriväen?

8.) ”Kello 22 sunnuntai-iltana tapahtui viimei- nen tähystäjien vaihdos. Edellinen vartiopari oli vä- syneenä poistunut huomautettuaan seuraajilleen, että ajojaita on ollut näkyvissä” – Laivan vauhtia ei kuitenkaan alennettu, eikä valmiutta muutenkaan erityisesti nostettu.

9.) ”Äkkiä soivat yöllä signaalikellot ja kome- tosillalle telefonoitiin tähystäjäkorigista, että korkea jäävuori oli edessä. Se oli kuitenkin liian myöhäis- tä, yhteentörmäystä ei enää voitu välttää”. ”Jon- kun verran ehdittiin vain laivaa kääntää ja antaa sil- le vino suunta jäävuorta vasten, mutta se oli pikem- min vahingoksi kuin hyödyksi.”

10.) ”Törmäyksessä irtautui laivan keulavuori- tus”. – Tämä vastaa täysin nykynäkemystä teräsle- vyjen ratkeamisesta kiinnikkeistään: törmäys sai niitit paukkumaan irti.

11.) ”Tosin suljettiin vedenpitävät laipiot heti, mutta kuten jällestä päin saatiin selville, oli ne avat- tu heti sen jälkeen, joten vedellä oli vapaa valta tun- keutua laivan sisäosiin”.

Tästä lauseesta voisi päätellä Toivo Waltarin pe- rehtyneen Lontoossa toimineen brittiläisen tutki- jakomitean kuulusteluihin. Siellä turbiinimies Fred- rik Scott ja insinööri Thomas Dillon todistivat, että

ylikonemestarin käskystä sulut avattiin. Lontoon Kauppakamarin tutkintakomitean johtopäätökset ovat: *Näiden todistusten perusteella voidaan katsoa, että aluksen peräosa olisi pysynyt paremmin pinnal- la, jos välisulkuja ei olisi avattu.*

Tätä kysymystä ei ole vielä loppuun tutkittu: muun muassa Esa Lahtinen on päätellyt, että koh- ta, kun vuotojen laajuus todettiin, olisi pitänyt avata kaikki laipiot ja saada siten myös laivan perän pum- put peliin. Näin Titanic olisi pysynyt kauemmin vaa- kasuorassa ja uponnut hitaammin. Tällainen vaihto- ehto ei ollut laivan johdon agendalla, joten se oli siksi mahdoton vaihtoehto – vaikka ilmeisesti olisikin toi- minut parhaiten.

12.) ”Laivan hiilivarastossa oli kytenyt tuli koko matkan, vaikka sitä ei tahallaan oltu ryhdytty sam- muttamaan, ja tulikin oli varmasti vioittanut välilai- pioiden ovisulkuja.”

Toivo Waltari kuvaa laivan viimeiset hetket en- nen uppoamista:

”Jättiäislaiva alkaa vajota yhä enemmän ja enemmän. ... laiva-orkesterin vielä soitellessa oop- peramusiiikin viime säveleitä. – Sen sähkölamppu- riveistä sammuu yksi toisensa perästä, joutuessaan veden rajaan. Äkkiä sammuvat kaikki valot. Suurim- mat höyrypannuista räjähtävät rikki, laiva katkee keskeltä. Muutaman minuutin ajaksi nousee laivan perä ilmaan, laivan kappaleita sinkoutuu korkealle ilmaan, ja vihdoin jättiäishyökylaine peittää Tita- nin. Pimeys on kaikkialla. ”Uiva kaupunki” on kadon- nut näkyvistä.”

Edellä oli lueteltu keskeiset Waltarin esittämät syyt Titanicin tuhoon. Kuten havaittiin, monet pas- tori Waltarin mainitsemista syyistä ovat päteviä tä- näkin päivänä. Joltain osin hän osunee harhaan.

Ottaen huomioon sen, miten nopeasti onnetto- muuden jälkeen ja kuinka hajanaisten – lähinnä sa- nomalehtien levittämien tietojen varassa – Waltari raporttinsa laati, sen havaintojen terävyys ja osu- vuus ovat korkeaa luokkaa.

Oman aikamme kokeellinen tutkimus Titanicin hylyn löytymisen 1985 jälkeen on tuonut täydentä- vää tietoa, kuten Titanicin runkolevyjen ja niittien raudan laatuvirheet (Missourin yliopisto 1998, ym). Nyt tiedetään miten levyt puristus- paineessa lom- mahtivat ja niitit lensivät kuin nepparit auki. Lisäk- si on arveltu kylmän veden haurastuttaneen mate- riaaleja.

Nykyisistä tutkimustuloksista Toivo Waltarilla ei 1912 tietenkään voinut olla aavistustakaan. Mutta alan asiantuntijat olivat hyvinkin tietoisia mm. noista laaturvirheistä – kuten myöhemmin esitän.

Tämän kevään (2012) ehkä näkyvin Titanic-uutinen tuli Teksasin yliopistosta, ja on luettavissa The National Geographic –lehden huhtikuun numerosta 2012. Sen mukaan Titanic upposi ns. superkuun vuoksi: kuu oli täydenkuun aikaan lähempänä maata kuin vuosituhanisiin. Lisäksi maa, kuu ja aurinko olivat suorassa linjassa toisiinsa nähden. Ilmiö voimisti vuorovettä ja pani jäävuoria liikkeelle.

Titanicin turma on varsinainen asioiden ja ideoiden sulatusuuni

Turmassa yhdistyvät lukuisat erimittaiset ilmiöt ja tekijät; niin kosmiset kummajaiset kuin pienistä pienimmät tekijät. On taloushistoriallinen Amerikka-ilmiö ja sen matkaansaattama suuri siirtolaisuus. On suuryhtiöiden riskinottoa ja kilpailua valtamerien herruudesta, on teknisiä hienouksia ja ärsyttävän typeriä virheitä, laiminlyöntejä, väärinarviointeja. On sattumien summaa ja monimutkaisia, lähes vaihoharhaisia salaliittoteorioita.

Niiden rinnalla tuntuu oudolta ajatella, että kaiken takana oli pieni mahdollinen nimittäjä. Nimitäin Titanicin rakenteen koossapitävä voima – niitti. Se on tässä.

Kädessäni on tyypillinen Titanicin rungon ja teräslevyjen kiinnitykseen käytetty niitti. Sitä käytettiin kahden tuuman paksuisten teräslevyjen yhteen kiinnittämiseen. Tämän tapaisia niittejä löytiin Titanicin kylkiin, kansiin ja kaikkialle rakenteisiin yhteensä yli 3 miljoonaa kappaletta. Pelkästään niitit painoivat yhteensä yli 1,5 miljoonaa kiloa. Titanicissa oli yksinomaan niittejä 300:n täysikasvuisen norson painon verran.

Kun pitää tätä Titanicin niittiä kädessään, on vaikea ajatella, että näin jämähä osa voisi pettää.

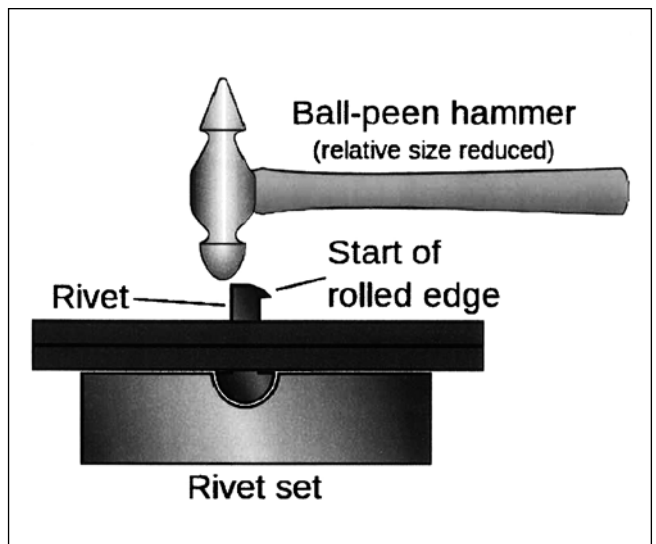
Niitti painaa yhden paunan (naula) eli 454 grammaa, minkä pyydän huomioimaan käsitellessänne tätä. Tämä Titanicin niitti on ”melkein aito”. Se nimittäin on juhluvuoden tarkka jälkituote alkuperäisestä Titanicin niitistä. Siinä on tuo kuuluisa merkinä ”The 401 Rivet”. Eli, kuten Rudyard Kipling sanoi: ”Niitti ja nimenomaan niitti on todella se kaikkein olennaisin osa laivaa”. Niitti oli kaikkein olennaisin osa myös Titanicia. Niitin tekninen kehittäminen ja niittaustekniikan parantuminen mahdollistivat suurikokoisten teräslaivojen teon ja se avasi siten uuden sivun merihistoriassa.

Juhluvuoden jäljenne-niitin on lisenssillä tuottanut ”The Ballard Forge” –konepaja Belfastista. Sieltä kerrottiin minulle joitain yksityiskohtia niittaajien työstä:

Tyypillinen rungon ja kansiin valmistukseen käytetty teräslevy oli kooltaan 2,43 m (8 jalkaa) x 9,14 m (30 jalkaa) ja paksuudeltaan yhden tuuman eli 2,54 cm.

Veikko Huuska ja Titanicin niitti.

Paikoilleen nostetun, muotoon leikatun ja pultein heftatun levyn kiinnityksestä vastasi 4-miehinen niittausr ryhmä. Oli lämmittäjäpoika, koppari, asentaja ja iskuri. Miehillä oli tarkasti määritellyt tehtävät.

Lämmittäjäpoika – joka saattoi olla vain 14-vuotias oppipoika – kuumensi niitit koksilämmitteisessä hiilikannussa punahekuisiksi, suurin piirtein 1100 C-asteisiksi. Poika heitti tongeilla niitin kopparille, joka nappasi sen puiseen kauhaansa ja sujautti niitin teräslevyihin ennalta porattuun reikään. Kolmas mies, asentaja, iski lekalla hehkuvan niitin pohjaan asti ja piti vastapainoa kannan päällä, kun levyn toisella puolella iskuri takoi niitin toisen pään kiinni. Tämä iskurityöläinen ei käyttänyt mitään stahanolilaista lekaa, vaan perin kevyttä noin 1,8 kilon niittivasaraa.

Mutta sitten tulee ”arka” kohta. Lämmittäjäpojan täytyi tietää, milloin hän otti niitin hiilikannusta niin, että niitti ei ollut liian kylmä, mutta ei liian kuumakaan. Jos se oli kylmä, niittiä ei saanut kunnolla kuusiin. Jos liian kuuma, niitti hapettui liikaa – eli paloi, ja tuloksena oli rokonarpinen niitti. Heikko niitti.

Miehet työskentelivät urakalla. Palkka tuli lyötyjen niittien mukaan. Jos satoi, niittejä ei lyöty. Ja Belfastissa sataa paljon. Sadetta pidettiin telakan kupeella kapakassa, ja siellä virtasi olut. Näin siis kerrotaan Belfastista.

Vaikuttaa siltä, että Titanicin laadunvarmistus petti tässä pahan kerran. Niin paljon kuin aluksella muuten käytettiin omien alojensa huippuosaajia – yksi ketjun lenkeistä jäi varmistamatta. Vastuu Titanicin kylkiin lyödyistä huonokuntoisista niiteistä oli organisaation, ei yksittäisten niittipoikien. Vastuu oli johdon, joka pisti miehet painamaan urakatahtia turvallisuuden kustannuksella. Ja urakaporukka pani tuohon näennäisesti vähiten ammattitaitoa vaativaan lämmittäjän hommaan halvan apupojan. Nyt nähdään, että se olikin kaikkein vaativin homma.

Rakentajien omista arkistoista on löytynyt todisteita siitä, miten niittien heikko laatu ja niittaajien puutteellinen ammattitaito aiheuttivat päänvaivaa varustamolle. Suurvarustamon päätös hankkia samanaikaisesti kolme suuralusta ”kuumensi markkinat”. Materiaalintuottajille tuli pulma toimittaa korkealaatuista terästä vaadittuja määriä. Ulkomaisiin toimittajiin ei turvaututtu. Kyse oli myös hinnasta.

”Titanic – merkitsee synonyymia ”vauraudelle”, – mitättömän säästön vuoksi päädyttiin käyttämään halvempia niittejä” New York Timesin tiedetoimittaja William J. Board summaa.

Tohtori Jennifer Hooper McCarty (antoi lausuntonsa 12.4.2012 MTV-3:n Titanic-dokumentissa) mukaan Titanicin rakennustyön aikana yhtiön johtokunta keskusteli lähes joka kokouksessa puolen vuoden ajan vuoden 1911 lopulta huhtikuuhun 1912 ammattitaitoisten niittaajien puutteesta.

Monet rakentajat, kuten tärkein kilpailija, Cunard Line oli jo vuosia aiemmin siirtynyt käyttämään teräsniittejä ja koneellista taontaa, mm. Lusitanian valmistuksessa vuonna 1906. Jo keskinkertainen työ aiheuttaa ongelmia; vain parasta olisi hankittava.

Tutkijat ovat saaneet selville, että Harland & Wolff -yhtiö käytti parhaita eli teräsniittejä (steel rivet) vain Titanicin keskiosien rakentamiseen, missä paineen laskettiin olevan kaikkein suurin. Takorautaniittejä (bar rivet) käytettiin sekä keulaan että perään. Keulassa olisi tarvittu teräsniittejä kipeimmin, kuten kohtalo tuli osoittamaan.

Vuonna 1996 eräs retkikunta löysi mutaan painuneen Titanicin keulan levyistä aukkoja, jotka olivat syntyneet niittien paukahdettua irti. Näin syntyneestä raosta pääsi vesi tulvimaan sisään. Tri Foecke sai vuonna 1997 tutkittavakseen kaksi säilynyttä niittiä, joista hän analyysissään löysi kolme kertaa suurempia kuonajäämiä kuin vertailukappaleista.

Lisätodisteita Foecken havainto saa, kun katsotaan Titanicin sisaraluksen Olympicin vaurioita, jotka se sai törmätessään syyskuussa 1911 pieneen sota-alukseen. Vauriot olivat keulapuolen kaksi isoa aukkoa panssarilevyissä. Julkaistusta valokuvasta voidaan laskea 37 kpl niitinreikää. Niitit ovat pamahaneet törmäyspaineessa irti varsinaisen vaurioalueen ympärilläkin.

Olympic-laivan vauriot 11.9.1911.

Kuten niin usein – totuus Titanicin teräksen laadusta näyttää löytyvän Ruotsista. Ruotsin Vientiyhdistyksen johtaja Johan Hammar on kertonut oman ja monien järjestömiesten varman mielipiteen, että tämä kauhea katastrofi varmuudella tapahtui sen vuoksi, että Titanicia ei rakennettu ruotsalaisesta puuhiiliteräksestä, vaan sen sijaan englantilaisista koksimasuuneissa valmistetusta materiaalista. Tämä ero ei suinkaan ole tuntematon myöskään englantilaiselle varustamolle tai tilaajalle, mutta sen sijaan se on yksinkertainen hintakysymys, johtaja Hammar sanoi.

Milloin tällainen lausunto annettiin? Viime viikolako? Ei, vaan keväällä 1912.

Nämä seikat kertomalla haluan tuoda esiin sen, että kaikesta nykyaikaisesta huipputekniikasta ja tehokkaasta tieteellisestä tutkimuksesta huolimatta Titanicin tuhon keskeiset syyt olivat yllättävänkin hyvin tiedossa jo vuonna 1912.

Kapteeni Smithin toiminta

Kapteeni Edward J. Smithin toimintaa Titanicilla on arvioitu monelta suunnalta.

– Oliko kapteeni Smith ”piittaamaton tunari, millaisena hänet usein esitetään?” kysyi Tieteen taustapeili (YLE Suomi 30.3.2012). Hän ei pelännyt haaksirikkoa lainkaan, mutta oliko hänellä hyvät perusteet pelottomuuteensa? Ilta-Sanomien Titanic-liite (15.3.2012) kysyi: ”Kapteeni Smith – sankari vai syypää?”

”Kapteeni on kuningas laivallaan”, sanotaan. Hänen tahtoaan vastaan ei käy toimiminen. Pahimmillaan vastustaminen tulkitaan kapinaksi, ja siitä on luvassa kovat tuomiot.

Titanicilla ei määrännyt kapteeni. Valta oli täysin White Star Line –yhtiön johtajan, Mr. Ismayn hallussa.

Kapteeni Smithin ongelmallinen asema ”kahden tulen välissä” käy selväksi haastattelusta, jonka eräs vanhempi ruotsalainen telakkajohtaja antoi tukholmalaislehdelle keväällä 1912. Johtaja kertoo, että ”miljonäärien kapteeni” Smith oli täysin johtaja Ismayn käskettävänä. Nykyään voitaisiin puhua jopa työpaikkakiusaamisesta.

Ruotsalainen telakkajohtaja kertoi edelleen: ”Kaikkien White Star Linen leivissä olleiden kapteenien oli pakko totella – se oli vanhemman Ismayn maksimi, ja sen oli hänen poikansakin ottanut ohje-

nuorakseen. Kieltäydy jostain – ja se on näkemiin kieltäytyjälle!”

Ruotsalaisen asiantuntijan yhteenvedo on selkeä: ”Minä olen velkaa ystävälleni kapteeni Smithille sen, että kerron asiat niin kuin ne ovat, sillä vanha ystäväni Smith makaa meren syvyyksissä ja hänen suunsa on tukittu. ...tuo ennenkuulumaton tyranni halveksi muiden elämää ja omaisuutta vertaansa vailla olevalla tavalla”.

Kapteeni Smithin kipparoima Olympic oli joutunut korjattavaksi niistä vaurioista, joita se oli saanut jouduttuaan törmäyskursseille panssarilaiva Hawken kanssa. Sanoin silloin Smithille: ”Miksi te ette silloin väistänyt syrjään Hawken tieltä niin, että yhteen törmäys olisi vältetty? Tähän vastasi Smith: ”Kurssinmuutos olisi maksanut minulle 20 minuuttia, ja jos varustamo olisi saanut tietää minun väistäneen, minä olisin saanut painua tieheni”.

On kuin kohtalon ivaa, että juuri tuo Olympicin haveri, joka tapahtui kapteeni Smithin ollessa aluksen päällikkönä, lykkäsi Titanicin neitsytmatkaa. Jo syyskuussa 1911 oli White Star Line julkaissut New Yorkin linjan aikataulun seuraavaan kesään saakka. Sen mukaan Titanicin ensipurjehdus tapahtuisi 20. maaliskuuta 1912. Olympicin joutuminen telakalle sitoi työntekijöitä niin paljon, että Titanicin lähtö ensi matkalleen lykkääntyi kohtalokkaasti juuri 10:een huhtikuuta asti.

Titanicin ja sen varustamon johdolla oli iso ongelma. Se oli johtamisen ja riskienhallinnan ongelma. Saman tyyppisiä ongelmia esiintyy monilla konkurssifirmoilla.

Ongelmat voidaan Titanicin tapauksessa nähdä myös aikansa taustaa vastaan. Brittiläinen imperiumi eli ensimmäisen maailmansodan alusvuosina oman elinkaarensa huippuaikaa. Kaikki imperiumit laajenevat ja kukoistavat, ovat luonteeltaan hierarkisia, käskyttäviä tahto-organisaatioita. Niissä päämäärä alistaa keinot. Esimiehen tahdon ja taktiikan vastustaminen oli erityisen jyrkästi kielletty kahdesjärjestelmässä, armeijassa ja laivastossa. Kapteeni Smith oli buurisodan veteraani, hänellä oli kokemuksia molemmista käskyjärjestelmistä.

Onko Mr. Ismay Titanic-tarinan konna?

Onko johtaja Ismayn toiminnasta löydettävissä sellittäviä, ehkä lieventäviäkin tekijöitä?

Investoinnit jättäilavoihin, Olympiciin ja Titaniciin ja vielä kolmantena pöydällä olleeseen Gigantic-alukseen, olivat millä tahansa mitalla mitattuina valtavat. Panostuksille oli perusteltua odottaa tuottoa. Yhtiö profiloitui korkean laadun ja turvallisen matkanteon tuottajana. Mutta ei se voinut komeuksineen leimautua myöskään Atlantin ”hidastelijaksi”.

Miten Titanicin neitsytmatka vastasi odotuksia? *Joskus on väitetty, että Titanic oli loppuunmyyty.* Tämä ei pidä paikkaansa. Laivaan sai aivan viimeiseen asti lippuja, myös suomalaiset mattimyöhäiset.

Titanicin kapasiteetiksi ilmoitetaan eri lähteissä suuresti toisistaan poikkeavia lukuja, mm. Titanic Triumph and Tragedy –teoksessa 2,230 matkustajaa, jossain muualla mm. 2,389 matkustajaa. Yhdysvaltain Senaatin tutkimuskomitean raportin mukaan Titanic oli rakennettu kuljettamaan 2,599 matkustajaa. Henkilökunnan määräksi oli mitoitettu 860 henkeä. Senaatin pöytäkirja ilmoittaa henkilökunnan nimellismitoitukseksi 903 työntekijää ja upseeria. Näin ollen USA:n senaatin komitean mukaan Titanicin kapasiteetti oli kaikkiaan 3,500 henkeä.

Kun Titanic irtautui Queenstownin laiturista lähtäkseen Atlantin ylitykseen, sen henkilökunta käsitti 899 henkeä. Matkustajia oli 1,324 henkeä. Yhteensä 2,223 henkeä. Titanicin matkustajapaikkojen käyttöaste sen neitsytmatkalla oli katastrofaalisen alhainen. Matkustajia oli vain 50,9 % maksimista.

Uusi alus sinänsä kiinnosti ihmisiä; sillä *Titanicin vesillelaskua 31.5.1911 seurasi 100.000 ihmistä. Kuitenkin ensimmäiselle matkalipun lunasti vain noin 1.300 henkeä!* Johtaja Ismay sai tutustua ilmiöön nimeltä markkinoiden kypsyminen. Tarjonta ylitti kysynnän. Siksi johtajien piti kehittää tuotettaan. Ismayn vastaus oli: kova pohja-aika neitsytmatkalla. Hän halusi hoputtaa kapteeni Smithiä ja konemiehiä, jotta Titanic ehtisi vielä tiistaina iltayöstä New Yorkiin.

Titanicin matkustajat

Vaikka laivayhtiö teki huolelliset matkustajalistat, niiden pohjalta on päädytty moniin lukuihin ja sekaannuksiin nimissä. Täydelliseen yksimielisyyteen ei tietenkään koskaan päästä. Syynä on inhimillisten virheiden lisäksi mm. se, että kaikki listoille kirjatut eivät matkustaneet. Toisaalta erät matkusti-

vat väärillä nimillä, ja jotkut taas esiintyivät listattujen nimillä.

Lisäksi – korostan – laivalla taatusti oli ”jäniksiä”. Näiden salamatkustajien nimiä ei ollut kirjoissa eikä kansissa. Katsoin viikko sitten TV:ssä uusintana esitetyn dokumentin ilmalaiva *Graf Zeppelinin maailmanympärysmatkalta syksyllä 1929. Siltäkin löytyi* – vaikka se oli paljon pienempi alus kuin Titanic – yksi salamatkustaja. Nuori intoilija, jonka mieli paloi matkaan.

Titanicin kokoiseen kolossiin taatusti meni ja mahtui jäniksiä: enemmän kuin yksi tai kaksi. Heidän kohtaloitaan ei koskaan saatane selville: heidän mahdolliset avustajansa henkilökunnan puolelta eivät laulaneet rikkeestään, eikä kaiketi kukaan pelastuneista ole tunnustautunut jänikseksi?

USA:n senaatin tutkintakomiteassa Titanicin kolmas upseeri Herbert J. Pitman todisti, että Southamptonissa ennen lähtöä järjestetyssä Kauppamarin (Board of Trade) pelastusveneharjoituksessa vain kahdeksan miestä astui niihin kahteen pelastusveneeseen, joita harjoituksessa käytettiin.

Todistukset ja loppuraportti osoittavat, että laivayhtiö suhtautui varsin leväperäisesti ja piittaamattomasti riskien olemassaoloon ja pelastusvalmiuden ylläpitoon. Oli vain luottamus Titanicin uppoamattomuuteen (unsinkable). Kun kauhea onnettomuus tapahtui valmistautumattomalle miehistölle, kaikki toimet toteutettiin viiveellä, vitkastellen, hapuillen ja ”vähän sinne päin”.

Kun arvioidaan Titanicin komentosillan toimintaa jäävuorihälytyksen jälkeen, täytyy esittää yksi kysymys: ”Mikä oli kapteenin toimintakäske, kun ”harakanpesässä” kyykkivät tähystäjä hälyttää: Jäävuori suoraan edessä!”

Jälkikäteen kaikki mahdolliset auktoriteetit, kirjailija-merikapteeni Joseph Conradian myöten ovat todistelleet, miten tyhmästi ja vastoin kaikkia ohjeita Titanicilla toimittiin. Laiva asetettiin vain suoraan nopeus säilyttäen. Laivaa ei saanut kääntää, avointa kylkeä ei saanut tarjota vastaantulijalle. Miksi sitten Titanicilla sählättiin? Vedettiin ”liinat kiinni” ja koneet komennettiin täysillä taakse – jolloin menetetttiin pääpotkurin ohjattavuudelle niin tärkeä potkurivirta. Yritettiin kääntää alusta, vaikka ei olisi pitänyt.

Kaikesta päätellen mitään selvää määräästä ei ollut. *Komentosillalla toimittiin ”tilanteen mukaan”*

– muutoinhan noin vakavaksi määritelty virhe ei voisi tapahtua? – Vai voisiko sittenkin?

Huhtikuun 2. päivänä 1912 suoritettu ”käyttöönottokatsastuksen” tuloksista voidaan päätellä, että Titanicin kääntymiskyky suurella 21½ solmun nopeudella, olisi hyvin riittänyt jäävuoren ohittamiseen. Titanic pystyi kääntymään täyden ympyrän, jonka halkaisija oli 3.850 jalkaa 1174 metrin matkalla täydellä vauhdilla. 20 meripenikulman nopeudesta Titanic pysähtyi täysin merkkipoijulta laskien 850 jaardin matkalla (777 metriä).

Jos jäävuori oli halkaisijaltaan maksimissaan 50 metriä leveä ja kutakuinkin suoraan edessä, Titanic olisi kyennyt oikein reagoimalla (täysi eteen ja vuori täysi sivuun) ohittamaan jäävuoren niinkin lyhyellä matkalla kuin 250 metrin matkalla. Reagointivarauksineenkin tämä olisi onnistunut. Nyt kun toimittiin väärin, ei onnistuttu edes väitetyssä noin neljästä sadasta metrissä. *Levande Historia-lehdessä* esitettiin pari vuotta sitten teoria, että toinen perämies Robert Hitchinson joutui hälytyksen tultua paniikkiin ja yksinkertaisesti toimi väärin.

On siis väitetty, että Titanicin olisi pitänyt hälytyksen tultua ajaa suoraan. *En ole lainkaan varma, olisiko silloinkaan käynyt hyvin? Miten pahasti keula ja mahdollisesti runko – ja nimenomaan kylkirakenteet kölin molemmiin puolin olisivat vaurioituneet?* Tästä on tehty lujuusopillisia mallinnuksia, mutta koska emme voi tietää, miten törmäys jäävuoreen todella oli tapahtunut, niiden tulokset ovat olleet vähintään kiistanalaisia. Laiva olisi voinut upota tuossakin tapauksessa. Kylläkin olisi yhtäaikaisten nurjahdusvoimien ja lommahdusvoimien seurauksena kohdistunut suuria, hieman samantyyppisiä kuormituksia kuin nytkin tapahtui. Merkittävä muuttuva tekijä olisi luonnollisesti ollut Titanicin vauhti törmäyshetkellä; törmäyksessä vaikuttaneisiin voimiin vaikutti myöskin jäävuoren koko ja muoto, siitä ei ole yksimielisyyttä.

SS Arizona törmäsi suoraan keulallaan jäävuoreen 1879. Laivan keula ty pistyi kuin bulldogin kuono. Arizona ajoi tuskin 16 solmua ja Titanic 21½ solmua. Titanic oli monin verroin (noin 10 kertaa) raskaampi kuin Arizona. Titanicin törmäysvoimat olisivat olleet moninkertaiset Arizonaan nähden. Olisiko sen 270 metriä pitkä runko kestänyt nurjahtamatta? Enpä ole varma.

Turman jälkipyykki

Titanicin turman jälkipyykki johti USA:n ja Britannian väliseen sopimukseen 1914, jossa sovittiin:

- Matkustajalaivojen reitit suunnattiin etelämäksi, jotta välttyttäisiin jäävuorilta.
- Ohjeet pitää radioyhteys (Marconi-lennätin) päällä 24 h/vrk.
- Aluksilla pitää olla riittävästi pelastusveneitä koko matkustajamäärälle.
- Määräykset pakollisista pelastusveneharjoituksista.
- Vuonna 1914 perustettiin ”Kansainvälinen jääpartio” varoittamaan jäävuorista.
- Jatkossa sovittiin kansainvälinen käytäntö hätäsanomasta: SOS-merkki otettiin lopullisesti käyttöön.

Paljonko suomalaisia oli laivalla?

Titanicin suomalaisista 63 matkustajasta 43 menehtyi ja 20 pelastui. Näin on vuosia sanottu. Nyt tiedämme, että tähän on aiheellista lisätä ruotsalais-suomalaisen Johnsonin siirtolaisperheen äiti Alina/Alice Johnson, o.s. Backberg, sekä hänen lapsensa Harold ja Eleonora. Perheen ruotsalainen isä oli kotona Amerikassa. Ruotsalaiset laskevat perheen lapset heikäläisiksi, yhtä oikeutetusti kuin me suomalaisiksi. Näin päästään ilmeisen lopulliseen ja oikeaan lukuun: 66 suomalaista, joista menehtyi 43 ja pelastui 23.

Lisäksi on syytä huomata muuan seikka: vuonna 1912 Suomi ei ollut itsenäinen, vaan osa Venäjän keisarikuntaa. Venäläisiksi kirjattuja laivassa oli 8, ja heistä menehtyi 5 ja selvisi 3. Venäjän keisarikunnan kansalaisia oli näin ollen itse asiassa Titanicilla kaikkiaan 74, joista 48 menehtyi ja 26 selvisi. Suomalaisina tietenkin haluamme kirjata luvut siten kuin aina on tehty; samaan tapaan kesän 1912 Tukholman olympiakisoissa Suomi marssi oman kylttinsä alla Venäjän joukkueen takana, pienen välimatkan päässä. Koskaan ei Hannes Kolehmainen 5000 metrin kultamitalia tai painijoiden mitaleita ole edes yritetty lukea Venäjän olympiasaaliiksi, vaan ne ovat olleet Suomen mitaleita.

Siirtolaisuusinstituutin ja vähän muidenkin lähteiden mukaan 66:sta suomalaisesta ensi kertaa

Amerikkaan oli menossa 46 henkilöä. Aikaisemmin Yhdysvalloissa eläneitä tai ainakin käyneitä näyttäisi olleen tasan 20. Kaksi heistä eli lapsoset Eleonora ja Harold Johnson olivat syntyneet Yhdysvalloissa.

Suomalaisista Titanicin suomalaismatkustajien listoista on viime aikoihin asti puuttunut, Alina/Alice Backberg-Johnsson ja hänen lapsensa Eleonora ja Harold. On sanottu, että he ovat Titanicin ”kadonneita suomalaisia”. Heidän sukunsa ja lähipiirinsä on asianlaidan tiennyt, samoin monet kansainväliset Titanic-listat, kuten Titanic-Norden sivusto.

Alina/Alice on keväällä 1912 itse kuvannut tapaustaan, ja kertomus on tallentunut tässä muodossa:

”Titanicilla matkusti Mrs. Alice Johnson kahden lapsena kanssa tarkoituksenaan jatkaa matkaa Chicagon kautta kotiinsa St. Charles, Illinoisissa. Hän kertoi, että hän tuli lasten kanssa pelastusveneelle, joka oli jo täyteen lastattu ihmisiä, ja pyysi päästä mukaan, ja silloin muuan mies – ruotsalainen Gunnar Tenglin – antoi paikkansa hänelle. Hän myös mainitsee, kuinka whisky-pullo pelasti erään toisen miehen hukkumasta. Tämä oli italialainen. Hän oli hypännyt partaalta mereen ja saavutti uimalla sen pelastusveneeseen (n:o 15) jossa Mrs. Johnson oli. Vene oli, kuten mainittu, viimeistä sijaansa myöten täynnä, ja veneessä olijat pelkäsivät veneen ylikuormitusta eivätkä miehen rukouksista huolimatta vetäneet häntä ylös. Silloin hyisessä vedessä räpiköivä mies veti

whiskipullon takkinsa taskusta - ja niin hänen pelastui. Halukkaat kädet tarttuivat häneen ja nostivat hänet ylös veneeseen, ja kaikki tämä tapahtui pullon ansiosta. Soutajat ottivat kulaukset lämmikettä ja matkustajat seurasivat esimerkkiä.”

Ruotsalainen herrasmies GunnarTenglin pelastui lopulta joko samassa 15-veneessä kuin Alice, mutta todennäköisimmin veneessä numero 13 – tai sitten laskosveneeseen A.

Pelastusveneeseen n:o 15 ainut italialainen oli 1906 Amerikkaan muuttanut sikarinvälittäjänä elantonsa hankkinut Luigi Finoli, 34 v., joka oli käynyt tapaamassa sukulaisiaan Italiassa ja oli palaamassa Philadelphiaan, missä asui. Hänen kerrotaan olleen erityisen pieni mies, jolla oli ruskeat silmät kuin pähkinät. Finolilla oli 4 tyttäretä ja hän kuoli vuonna 1958; Philadelphian seudulla asuu yhä hänen jälkeläisiään.

”Kaiken tapahtuneen jälkeen koko maailma tietää, että otettiin kamalia riskejä, jotka olisi olleet torjuttavissa. Tämä on vanha piinallinen kertomus täydellisestä uskosta kokemukseen, joka osoittautui arvottomaksi ja uskosta arvostelukykyyn, joka oli puutteellinen”.

Näin iskevästi arvioi Titanicin tapausta New York Sun, kohta Carpatian kiinnittyttyä New Yorkin laituriiin kylmine lasteineen 18.4.1912.

Uusi teos: "Irman tarina"

Karvian kunnantalolla julkaistiin 1.8.2012 Rauni Virtasen toimittama teos "Irman tarina". Kyseessä on Irman huikea elämäntarina, joka vei Irman Kanadasta Neuvostoliittoon ja Venäjältä Suomeen. Kuvassa keskellä Irma Kupri takanaan kaksoistyttärensä Ljuba Kupri ja Vera Vakunina. Oikealla on Irman lapsenlapsenlapsi Noora Kupri. Vasemmalla seisoo kirjan toimittanut Rauni Virtanen. Ismo Söderling kuikistelee takimmaisena.

Empress of Irelandin uppoamisesta selvinnyt Frans Praksin tarina

Aulis Hirvelä

Frans lähtee Amerikkaan

Frans Oskar Praksi syntyi Ylistarossa 1888 Jaakko Hirven (ent. Braks) ja Maria Ikolan vanhimpana lapsena. Hän kuoli vuonna 1939. Jaakko ja Maria saivat kahdeksan lasta, jotka kaikki syntyivät Ylistaron Järvirannalla. Perhe muutti Isokyröön ostettuaan maatilan Palonkylästä vuonna 1907. Frans ja jotkut hänen sisaruksistaan käyttivät Braks nimen sijasta sukunimeä Praksi. Praksi lienee ”suomennos” Braksista, mutta Praksi-nimeä oli käytössä myös Jaakon äidin suvussa. Sukunimi Hirvelä, jota Frans ja jotkut hänen sisaruksistaan myöhemmin käyttivät, on perua Hirvelän tilan nimestä. Fransin USA:n matkustusasiakirjoissa sukunimenä on käytetty Praksia.

Isokyröstä ja Ylistarosta on siirtolaiseksi lähtenyt yli 8 000 henkilöä (1), joten ei liene tavatonta,

että myös Frans lähti muiden tavoin talorahoja tienamaan. Frans lähti Minnesotan Chisholmiin syksyllä 1913. Reitti oli tuttu, laivalla ensin Hangosta Hulliin ja sieltä edelleen junalla Liverpooliin. Liverpoolista matka jatkui SS Canadalla Quebeciin. Laivan läh-

Kuva 1. Frans Praksi noin vuonna 1913.

töpäivä Liverpoolista oli 20.9.1913 ja saapumispäivä Quebeciin oli 28.9.1913. Matkustajaluettelossa Fransin nimi on mainittu niiden matkustajien joukossa, jotka edelleen matkustivat USA:n puolelle (2). Matkustajaluettelossa Fransin nimi on kuitenkin kirjoitettu virheellisesti Frans Brake, jonka seurauksena Fransin nimi on monissa nykyisissä tietokannoissa virheellinen. Tietokantojen muut tiedot kuitenkin täsmäävät Fransiin ja vahvistavat sen, että kyseessä on sama henkilö. Matka jatkui junalla Quebecistä USA:n puolelle St Albansiin (Vermont), johon saavuttiin 28.9.1913. Samana päivänä St Albansissa kirjattiin USA:aan pyrkivien nimet, jossa Fransin nimi myös mainitaan päämääränään Chisholm (3). Kun maahantuloasiapaperit olivat kunnossa, matka jatkui junalla kohden Duluthia. Juna käy vielä Kanadan puolella ja rajan ylityksestä löytyy merkintä Huroonissa (Michigan) 31.9.1913. (4). Frans matkusti ilmeisesti yksin, sillä laivan matkustajaluettelosta ei ole löytynyt sukulaisia tai ystäviä. Kuvassa 1 on Frans Praksi. Kuva on todennäköisesti otettu 1913 matkustusasiakirjoja varten.

Kaivostöihin Chisholmiin

Chisholmissa ja sen lähiympäristössä oli useampia kaivoksia, josta malmia louhittiin sekä teollisiin että sotilaallisiin tarkoituksiin (1. maailmansota oli vielä käymättä). Suomalaisia siirtolaisia onkin muuttanut näille alueille runsaasti. Alueella asuu edelleen suomalaissiirtolaisten jälkeläisiä, ja paikan nimistössä on myös suomalaisperäisiä nimiä. Nopeasti levinneen metsäpallon seurauksena vuonna 1908 Chisholmin lähes kaikki rakennukset paloivat, joten Fransin sinne muutettua vuonna 1913, kaupunki lienee melko lailla uudistunut (5). Muistitiedon

Artikkeli perustuu Titanic-seminaarissa Siirtolaisuusinstituutissa 13.4.2012 pidettyyn esitelämään.

mukaan Frans työskenteli avokaivoksessa, jossa käytettiin liuotintekniikkaa (6). Tarkempaa muistitietoa Fransin työskentelystä Chisholmissa ei ole. Tietokannoista ei ole löytynyt vahvistusta muistitiedolle, mutta asiaa edelleen selvitetään (7). Chisholmissa toimii nykyään kaivosmuseo (8) ja Minnesota Discovery Center (9), joka esittelevät ja tutkivat kaivoksien historiaa.

Aino Arkkola (Fransin morsian) lähetti postikortin Chisholmiin keväällä 1914 osoitteeseen Chisholm Po N 319. Syystä tai toisesta kortti palautui lähettäjälle takaisin, sillä se on yhä tallella. Kortin osoitetta on selvittänyt Minnesota Discovery Center, mutta toistaiseksi tuloksetta (7). Kuvassa 2 Ainon lähettämä kortti Fransille, jossa on postileima päivättyinä 16.2.1914.

Frans oli vain yhden talven Chisholmissa. Paluumatka Duluthista kohden kotimaata tapahtui samaa reittiä kuin menomatkan. Tarkkoja päivämääriä ei ole selvitetty, mutta matka on todennäköisesti ostettu siten, että junien aikataulut niveltäisivät laivojen lähtöön. Frans lienee ostanut ”pakettimatkan” Duluthista Vaasaan juna- ja laivamatkoiheen, sillä tällaisia pakettimatkoja oli mahdollista ostaa jo tuolloin. Junamatka Duluthista Quebeciin oli siis sovitettu Empress Of Ireland -laivan lähtöön Quebecistä 28.5.1914.

Frans nousi Empress of Ireland -laivaan Quebecin satamassa (nykyään Old Port) 28.5.1914. Fransilla oli kolmannen luokan matkalippu, kuten useimilla suomalaisilla matkustajilla. Matkakumppani ei tiedetä olleen tuttuja tai sukulaisia. Manifestista löytyy kuitenkin Erik Piiraisen nimi, jonka lähettämä kortti Fransille on säilynyt (kuva 3). Erikin ja Fransin yhteyttä ei tiedetä. Eskil Piiran sukuseuralla on Erikin tunnistus meneillään (10).

Empress of Ireland lähtee Quebecista kohti Eurooppaa

Empress of Ireland lähti Quebecin satamasta aikataulun mukaisesti 28.5.1914 klo 16.30. Laiva vastaanotti vielä postia Pointe-au-Pèrestä, ennen kuin varsinainen purjehdus kohti Liverpoolia alkoi. Pian Pointe-au-Pèrestä lähtemisen jälkeen sakea sumu yltyi St. Lawrence -joella niin pahaksi, että oli mahdotonta nähdä eteenpäin. St. Lawrence -joella oli samaan

Kuva 2. Ainon lähettämä kortti Fransille Chisholmiin. Aino kuvassa takana vasemmalla.

Kuva 3. Erik Piirainen.

aikaan norjalainen hiililaiva Storstad, joka oli purjehtimassa kohden Montrealia. Molempien laivojen kapteenit tiesivät toisistaan, mutta yllättäen nousut saake sumu sai kapteenit muuttamaan reitettään. Molemmat kapteenit soittivat sireenejä varoittaakseen toisiaan. (11). Nämä sireenit saivat myös Fransin toimimaan. Useimmat laivan matkustajat olivat nukkumassa, sillä kello oli jo yli yhden yöllä. Frans kuitenkin nousi laivan kannelle tarkistamaan, mistä sireenien soitossa oli kyse (6). Tämä oli todennäköisesti Fransin pelastus, sillä monet kolmannen luokan lipun lunastaneet menehtyivät onnettomuudessa. Koska Frans oli laivan kannella onnettomuuden sattuessa, hän ilmeisesti näki laivojen yhteen törmäyksen. Tästä ei ole kuitenkaan muistitietoa.

Koska Storstadin törmäys Empressiin tapahtui vesirajan alapuolelle, Empress alkoi nopeasti täytyä vedellä. Empressin vajoaminen tapahtuikin vain 14:ssä minuutissa. Laivan kallistumisesta ja nopeasta vajoamisesta johtuen ei montaa pelastusvenettä ehditty laskea vesille. (11). Ennen uppoamistaan laiva nousi vielä pystyyn vaikeuttaen laivasta poistumista. Tämä johti siihen, että pelastautuakseen kunkin oli hypättävä jääkylmään veteen. Näin teki myös Frans. Laivan henkilökunta oli veteen hyppäville antanut ohjeet, että jokaisen on uitava mahdollisimman kauas laivasta niin nopeasti kuin mahdollista, sillä muuten uppoavan laivan aiheuttama imuvirtaus voi viedä laivan mukana syvyyksiin.

Fransin eteneminen laivasta pois päin olikin ollut hidasta, sillä uiminen oli lähinnä paikallaan olemista. Uimisesta Fransin mieleen oli jäänyt myös avunhuudot ja kirkumiset, jotka kuuluivat hyvin veden pinnalla. (6). Veden varassa olevilla uimareilla, Fransilla ja muilla henkilöillä, ei ollut tietoa pelastusveneiden sijainnista johtuen sankasta sumusta (12). Sumu ei aiheuttanut pelkäämistään laivojen törmäämistä, vaan se vaikeutti myös pelastautumista ja pelastajien työtä. Frans oli vedessä jo uupumuksen partaalla, kunnes pelastusvene viimeisellä hetkellä löytyi ja pelasti Fransin varmalta hukkumiselta (6). Kun Frans avustettiin pelastusveneeseen, avunhuudot välittömästi loppuivat. Tämän Frans on epäillyt johtuneen hetkellisestä tajunnan menetyksestä. (6). Aion, Fransin vaimon mukaan, Frans oli hyvä uimari ja pelastui sen takia (12). Pelastusveneessä oli mahdollisesti jo muita ennen Fransia, jotka autoivat Fransin veneeseen (6).

Muistitiedon mukaan pelastusveneessä olevat miehet, joista toinen oli Frans ja toinen englantia puhuva mies, huusivat veden varassa oleville pelastusveneeseen sijaintia, jotta veden varassa olevat voisivat uida ääntä kohden. Frans huusi suomeksi ja toinen mies englanniksi. (12). Pelastusvene täytyi sen jälkeen nopeasti. Koska pelastusvenettä oli vähän ja veden varassa uijia paljon, pelastusveneeseen pyrki enemmän tulijoita kuin vene pystyi kantamaan. Tästä syystä veneessä olevat joutuivat airoja hyväksikäyttäen väkivalloin estämään veneen ylitäytön (13).

Mihin Frans pelastettiin pelastusveneestä, siitä ei ole muistitietoa. Frans kuitenkin kiinnitti huomion valon kajaan sumun seasta, jonka syytä hän ei tiennyt. Asia selvisi vasta sumun hälvettyä, sillä valo näkyi rannikolta, mahdollisesti Pointe-au-Pèresistä. Tämä viittaisi siihen, että pelastusveneessä olijat olivat jonkin aikaa veneessä ennen kuin heidät pelastettiin johonkin laivaan. Muistitiedon mukaan lähistöllä, mahdollisesti aselastissa, ollut laiva ei osallistunut pelastustoimiin (13). Tämän on epäilty (Fransin lapset) johtuneen tulossa olevasta 1. maailmansodasta.

Erään muistitiedon mukaan Frans olisi pelastanut omalla toiminnallaan pienen lapsen hengen. Miten tämä tapahtui, siitä ei ole muistitietoa. Mikäli tämä muistitieto pitää paikkansa, ainut mahdollinen paikka lienee laivassa. Koska laivasta pelastui vain muutama lapsi, on pieni mahdollisuus vielä vahvistaa tämä muistitieto.

Takaisin kotiin

Pelastautuneet majoitettiin muutamaksi päiväksi Quebeciin, ennen kuin he pääsivät jatkamaan matkaa Eurooppaan. Mitä Fransilta Quebecissä kysyttiin ja mitä siellä muutaman päivän aikana tapahtui, siitä ei ole tietoa. Voi kuitenkin vain kuvitella, mitä Fransin ja muiden pelastuneiden mielessä oli noina raskaina päivinä Quebecissä. Frans oli palaamassa kotiin, kihlat oli ostettuna Aino-morsiamelle ja paluu hienolla Empress-aluksella kohden Eurooppaa oli edessä, kunnes kaikki romahti ja oma henki pelastui hiuksenhienosti. Quebec oli onnettomuuden jälkeen sekaisin, eikä nykyaikaisesta kriisiavusta ollut vielä tietoa tuohon aikaan. Pelastuneiden ma-

joitus oli jonkinlainen yhteismajoitus, jossakin isohkossa tilassa (6). Frans palasi Eurooppaan Alsatian aluksella, joka lähti Quebecistä 4.6.1914 (14).

Tieto onnettomuudesta tuli koti-Suomeen hitaasti, samoin pelastuneiden nimet. Pelastuneiden nimet olivat usein kirjoitettu virheellisesti tai niitä ei ollut mainittu lainkaan. Empressin matkustajaluettelossa Fransin nimi oli kirjattu väärin, sillä etunimi on kirjoitettu muotoon Frank. Tästä johtuu, että useimmissa Empressiä koskevissa asiakirjoissa Franssin nimi on virheellinen Frank Praksi. Suomessa onnettomuudesta kirjoitettiin useissa sanomalehdissä. Aamulehti on uutisoinut myös onnettomuudesta ja julkaissut pelastuneiden nimet. Niissä esiintyy myös Fransin nimi. Miten tieto välittyi kotiin tai Aino morsiamelle, siitä ei ole muistitietoa.

Frans oli ostanut kihlat Ainolle USA:sta, mutta kaikki matkatavarat menivät meren pohjaan, myös kihlat. Ainut USA:n reissulta tuotu matkatavara, mikä jäi jäljelle, oli kukkaro ja siellä olevat matkarahat. Frans antoi kukkaron perintönä seuraavalle sukupolvelle. Iän myötä se rapistui niin huonoksi, ettei sitä voinut enää käyttää, joten se heitettiin pois. Frans osti paluumatkalta kaksi kelloa Ainolle, joista toinen oli pöytäkello ja toinen rannekello. Kellot ostettiin Quebecistä tai jostakin paluumatkan satamasta tai sataman lähistöltä. Kun Frans oli tullut junalla kotia kohden, pöytäkello oli syystä tai toisesta alkanut soimaan matkatavaroiden joukossa. Soiminen oli kestänyt kiusallisen pitkään ja herättänyt kanssamatkustajissa hilpeyttä. Aino antoi tämän kellon perintönä pojantyttarelleen, jolla se on yhä hyvässä tallessa. Rannekello (rannekellot olivat silloin uusia), joka Frans oli ostanut morsiamelleen, päätyi Fransin pikusiskolle, joka oli sitä itselleen vaatinut. Rannekellon myöhemmästä kohtalosta ei ole tietoa. (6).

Elämä jatkui

Elämä jatkui Empressin onnettomuuden jälkeen. Frans ja Aino menivät naimisiin vuonna 1915. He saivat tytön ja kolme poikaa. Perhe asui hetken aikaa Vähässäkyrössä, mutta Aino oli vaatinut muuttoa muualle, sillä talon naapurina oli varuskunta. Santarmien jatkuva äkseeraus oli pelottanut Ainoa, ja siksi hän oli vaatinut muuttoa. Perhe osti myöhemmin Orisbergin kartanolta (välittäjän välityksellä)

Kuva 5. Frans ja Aino muusikkoystävineen.

Kuva 4. Fransin sisaruksia ja oma nuori perhe.

Isonkyrön Orismalan kylästä Varsanpään tilan, josta he saivat elantonsa. Tila oli Ainon synnyinkodin naapurissa. (6).

Fransin perusarvoja voi hyvin kuvata sanoilla koti, uskonto ja isänmaa. Franssilla ja Ainolla kävi paljon sukulaisia ja ystäviä kylässä. Koska Frans oli äitinsä puolelta Ikolan sukua, kaveripiirissä oli toimittajia ja valokuvaajia. Tästä johtuen jälkipolville on jäänyt paljon valokuvia perheen elämän-

menosta 1910–30 -luvulta. Kuvassa 4 on Fransin sisaruksia ja oma nuori perhe. Kuva on noin vuodelta 1920.

Fransin harrastuksiin kuului nuorempana mm. paini ja musiikki. Frans omisti lukuisia instrumentteja, joita soitettiin ystävien ja sukulaisten kokouksissa heille kylään. Kuvassa 5 on muusikkoystäviä Fransin ja Ainon vieraana Varsanpäässä.

Empress ei kuitenkaan unohtunut, sillä Frans näki painajaisia onnettomuudesta. Ihmisten avunhuudot ja kuoleman kamppailut St Lawrence -joella eivät jättäneet rauhaan, vaan soivat korvissa muistuttaen menneestä (13). Frans käytti sanontaa ”Joka ei Jumalaansa opi maalla tuntemaan, menkööt merelle” (12). Frans eli vaiherikkaan nuoruutensa 1910-luvulla, jolloin hän mm. perusti perheen, koki elämää Venäjän vallan alla, näki hyvin läheltä Suomen vapauttamisen santarmeista, koki Suomen itsenäisyyden ja sen synkän alun sekä näki myös toisenlaisen maailman valtameren takana. Tämä toi elämään näkemystä ja kokemusta, joka ei ollut vaikuttamatta myöhempään elämään. Frans kuoli 1939 kesällä vatsasyöpään synkkien pilvien keräytyessä Suomen ylle.

Asiat kirjoitti muistiin Fransin pojanpoika Aulis Hirvelä.

Lähteet

- (1) Jouni Korkiasaari, Siirtolaisuusinstituutti
- (2) SS Canada, matkustajaluettelo, liite 1
- (3) St. Albans, maahantuloasiakirja, liite 2
- (4) Huron, maahantuloasiakirja, liite 3
- (5) <http://en.wikipedia.org>
- (6) Yrjö Hirvelä, Fransin poika
- (7) Sue Godfrey, Minnesota Discovery Center
- (8) <http://www.mnmuseumofmining.org/>
- (9) Minnesota Discovery Center, Iron Range Research Center, <http://www.mndiscoverycenter.com/>
- (10) Erik Piiran sukuseura, <http://www.eskilpiira.fi/Etusivu>
- (11) Forgotten Empress, David Zeni
- (12) Aino Hirvelä, Fransin vaimo
- (13) Tauno Hirvelä, Fransin poika
- (14) Empress of Ireland - 70 suomalaissiirtolaista syvyysiin, Arto Tuominen

Lännen HUNTTARIT – Metsästäjiä Amerikan suomalaismetsistä

Amerikansuomalaisista kertova näyttely avattiin Suomen metsästysmuuseumissa Riihimäellä 24.5.2012. Siirtolaisuusinstituutti auttoi näyttelyn rakentamista asiantuntemuksellaan ja arkistonsa kuva-aineistolla. Näyttelyn avauspuheen piti Siirtolaisuusinstituutin tietopalvelupäällikkö Jouni Korkiasaari.

Laaja ja hyvin toteutettu näyttely kertoo metsästyksestä ja siinä tapahtuneista muutoksista aina suomalaissiirtolaisten saapumisesta nykypäiviin. Se vie katsojansa Michiganin, Wisconsinin ja Minnesotan suomalaisten eräpoluille ja metsäkämpeille. Näyttely on avoinna 31.3.2013 asti, minkä jälkeen se siirretään näytettäväksi FinnFest USA 2013 -tapahtumassa Michiganin Hancockissa.

Fedasil – Federal agency for the reception of asylum seekers in Belgium

Elli Heikkilä

The federal agency for the reception of asylum seekers (Fedasil) in Belgium is a public interest organisation. Fedasil is in charge of guaranteeing the granting of material aid to asylum seekers and other foreigners with equal rights to reception. Fedasil coordinates high-quality reception and support services, both directly and together with its partners. The agency also monitors and provides guidance for unaccompanied foreign minors.

Minors who arrive in Belgium without parents or family follow a different route than adult asylum seekers. Initially, unaccompanied foreign minors are sent to an observation and orientation centre. Fedasil has two such centres, in Steenokkerzeel and Neder-over-Heembeek, each with fifty beds. The aim of this first processing stage is twofold. On the one hand, it gives the Guardianship Service the opportunity to confirm the asylum-seeking minor is effectively a minor and unaccompanied. On the other hand, it provides an opportunity to conduct an initial medical, psychological and social profile of the minor (observation) at the observation and orientation centre. The goal is to determine to which reception centre the minor should be referred (orientation). Minors will spend two to four weeks at one of the centres, which receive both asylum-seeking and non-asylum-seeking minors.

The steering group of the Nordic Network for Research Cooperation on Unaccompanied Refugee Minors (NordURM) visited the reception centre for newly arrived unaccompanied asylum-seeking minors in Neder-over-Heembeek in June 2012. At the time, the centre had forty boys and ten girls. Usually, there has been an excess of boys. The youngest-ever minor at the centre was a baby who was born there. Currently, the minors' countries of origin are most commonly Afghanistan, Guinea, Congo and Somalia. The centre is located within a

military area. Inside the building, the corridors are lined with drawings made by the children to create a warmer atmosphere. The children live in shared rooms, four to a room, with boys and girls in separate rooms.

Julie Vanderkelen, a psychologist, told the steering group that the most vulnerable unaccompanied asylum-seeking minors are victims of trafficking and prostitution, pregnant adolescents, those with hearing problems etc. Some have sleeping and eating problems when first arriving at the centre. Fedasil has a medical centre for health, allergy and other screenings. Appointments with specialists are also available. The age analyses of asylum seekers are conducted using an x-ray examination, if there is any doubt as to the minor's true age.

The reception centre for asylum seekers provides for residents' basic daily needs: a place to sleep, food and clothing. During their stay at the centre the asylum seekers also receive social, legal, medical and psychological assistance. Unaccompanied asylum-seeking minors follow a clear daily routine: wake-up at 8 a.m., clean the room, breakfast until 9 a.m., school at the centre (not outside), lunch at noon, free time from 1 to 2 p.m., group activities at 2 p.m., dinner and activities at 6 p.m., bed-time at 11 p.m. (for the youngest, at 10 p.m.). There are also group activities outside the reception centre, such as movies, football matches, museums, trips etc.

According to Julie Vanderkelen, unaccompanied asylum-seeking minors are usually crying when they arrive at the reception centre, but they also shed tears when leaving since they are unwilling to go. Sometimes people disappear. They may want to go, for example, to the United Kingdom and work in order to send money to their family, some as young as twelve.

More information: <http://www.fedasil.be/>

Siirtolaisuusmuseon kuulumisia

Tellervo Lahti

Ameriikan Poikia ja kantritanssia Maailman Raitin kesässä

Viime kesänä aloitettuja Maailman Raitilla Rattoo-
sasti –yhteislaulutilaisuuksia jatkettiin menestyk-
sekkäästi kesä- ja heinäkuussa keskiviikkoiltais-
in. Säestyksestä vastasivat paikalliset harmonikan ja
viulun taitajat. Myös kansantanssija saatiin ihailta
Hakalan talon markilla.

Kesän kohokohta oli Paul Niemiston johtaman
Ameriikan Poijat – Boys of America... and Two Girls
–puhallinseitsikon konsertointi. Pääasiassa Michi-
ganista ja Minnesotasta kotoisin olevista soittajista
suurimmalla osalla on suomalaiset sukujuuret. Pari
soittajista lukeutuu pohjalaistaustaisiin.

Ameriikan Poijat esiintyivät 15.7. Peräseinäjoel-
la kirkkokonsertissa, jonka Suomen Siirtolaisuus-
museo järjesti yhteistyössä Peräseinäjoen kappe-
liseurakunnan kanssa. Korkeatasoisista muusikois-
ta koostuva seitsikko soitti suomalaista musiikkia
Jukka Linkolasta ja Atso Almi-
lasta Armas Järnefeltiin ja Toi-
vo Kuulaan.

Orkesteri esiintyi myös Siir-
tolaisjuhlassa 16.7. runsaslu-
kuiselle kansainväliselle yleis-
sölle. Amerikkalaisten, kana-
dalaisten ja australialaisten
ohella Maailman Raitin vieres-
sä Aisamäen kesäteatterissa
pidettyyn juhlaan oli saapunut
mm. japanilaisia vieraita.

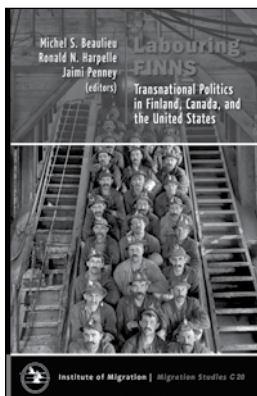
Ameriikan Poijat konser-
toi siirtolaisjuhlapäivän iltana
myös siirtolaisuuskeskuses-
sa Kulttuuritalo Pokilla. Oh-
jelmisto oli kirkkokonserttia
hieman rennompaa, näin Paul
Niemisto oli jo ennakolta lu-
vannutkin kertoessaan kirk-
kokonsertin kappalevalinnois-
ta sanoilla ”no humpaa”.

Maailman Raitin kesäkauden päätti komeas-
ti Lännen Päivä elokuun viimeisenä sunnuntaina.
Amerikan tunnelmiin vei USA:ssa useasti vieraillut
ilmajokelainen Marit ja Mikot –laulu-yhtye. Vauhtia
lisäsi kantritanssi, jota esitti Seinäjoen Eläkkeen-
saajien kantritanssiryhmä asianmukaisissa asuis-
saan. Floridan suomalainen Esa Hakala kertoi kuu-
lumisia ja lahjoitti lisää esineistöä syntymäkotiin-
sa Hakalan taloon. Jari Mäki muisteli Amerikan in-
nostuksensa alkuaikojia ja esitteli perheyhtymän
toimintaa. Eräs päivän kiinnostava ohjelma-
numero oli paikalle ajettujen Amerikan kaarojen esi-
tely. Mestaripelemani Teppo Välimäki esitti Län-
nen musiikkia ja kertoi sukunsa Amerikan siirtolai-
suudesta. Yleisöä oli pihan täydeltä ja kesän mit-
taan oikkuillut sääkin suosi tapahtumaa.

Ameriikan Poijat Siirtolaisjuhlassa kesäteatterissa Peräseinäjoen Kalajärvellä. Kuva: Suomen Siirtolaisuusmuseon arkisto.

Kirja-arvosteluja

Michel S. Beaulieu, Ronald N. Harpelle & Jaimi Penney (eds.). Labouring Finns. Transnational Politics in Finland, Canada, and the United States. Migration Studies C 20. Vammalan Kirjapaino Oy, Sastamala 2011. 196 p. ISBN 978-952-5889-21-5 (printed). ISBN 978-952-5889-22-2 (pdf). ISSN 0356-780X.

Labouring Finns –kirja perustuu Finn Forum IX –konferenssissa Thunder Bayssa toukokuussa 2010 pidettyille esityksille. Teokseen on otettu teemaltaan keskenään varsin hyvin yhteensopivia esityksiä, joiden johtolankana toimittajat ovat pitäneet transnationalismia ja siihen liittyvää politiikkaa Suomessa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa. Transnationalismilla tarkoitetaan erityisesti viime vuosina esiin nostettuja kysymyksiä siirtolaisten moninaisista yhteyksistä entisen kotimaan ja uuden asuinpaikan välillä. Siirtolaisuuden historiaan transnationalismi soveltuu hyvin tutkittaessa esimerkiksi muuttoprosessin syntyä ja toteuttamista, sekä monenlaisia kontakteja, joita oli olemassa ja kehittyi itse muuton jälkeen. Transnationalismin näkökulma on luonnollisesti erittäin ajankohtainen oman aikamme maahanmuuttokeskusteluissa.

Teoksen kirjoittajat ovat Suomesta, Yhdysvalloista ja Kanadasta. Osa heistä on vasta aihepiiriin siirtyneitä tutkijoita, osa jo pidempään alalla vaikuttaneita. Ensimmäinen artikkeli on Aapo Kähkösen taustoitus “vanhassa maasta”, jossa tarkastellaan 1900-luvun vaihteen Suomea ja sen oloja. Ralf Kauranen ja Mikko Pollari tutkivat kyseisen ajan suomalaisten sosialistien yhteyksiä Suomen ja Yhdysvaltain välillä. Tauno Saarela tarkastelee amerikkalaisia vaikutteita suomalaiseen kommunistiseen liikkeeseen 1920-luvulla. Seuraavaksi William C. Pratt tarkastelee Yhdysvaltain Keskilämmen kommunistisen liikkeen “suomalaisuutta”, ja Gary Kaunonen arvioi amerikansuomalaisten merkitystä Amerikan sosialistipuolueessa 1900-luvun alussa. Paul Lubo-

tinan kirjoitukseen kohteena ovat kolmen amerikansuomalaisen, A.F. Tannerin, Ida Pasasen ja Leo Laukin ajatukset ja toiminta työväen olojen kehittämisestä monietnisessä Pohjois-Amerikassa. C. Donald Wilson puolestaan tarkastelee Malkosaarelle British Columbiaan Matti Kurikan työtoveriksi tulleen A.B. Mäkelän arvioita 1900-luvun Kanadasta, ja Samira Saramo Port Arthurin (Thunder Bay) suomalaisia siirtolaisnaisia Port Arthurissa 1900-luvun ensi vuosikymmeninä. Teoksen päättää Tuomas Savosen analyysin amerikansuomalaisen kommunistijohtajan ja moninkertaisen presidenttiehdokkaan Gus Hallin perhetaustasta Etelä-Pohjanmaalla ja varsinkin hänen isästään Matt Halbergista.

Erityisesti Kaurasen ja Pollarin artikkeli pyrkii määrittelemään, mitä otsikon ‘transnational politics’ alle sisältyy. He toteavat myös sen, että siirtolaisten yhteyksiä ja verkostoja on aiemminkin tutkittu, mutta itse termin käyttö on lisääntynyt varsinkin 2000-luvulla. Siksi huomio on kiinnitetty esimerkiksi järjestöjen erilaisiin yhteyksiin, yksittäisten henkilöiden verkostoihin, taloudelliseen avustamiseen ja poliittiseen ohjailuun.

Teoksen arvo onkin transnationalismin näkökulman esiin nostamisessa. Toisaalta voidaan kuitenkin huomata kokoomateoksille tyypillinen ongelma, että kaikki kirjoittajat eivät ole yhtä tarkkaavaisia näkökulman noudattamisessa eli transnationaalisten yhteyksien tarkastelussa. Usein artikkeli jää pelkästään jonkun henkilön tai organisaation toiminnan esittelyksi. Tärkeää teoksessa on myös se, että useissa kirjoituksissa tuodaan esille Pohjois-Amerikan suomalaisten kontaktit muiden etnisten ryhmien jäseniin, heidän kanssaan tehtyyn yhteistyöhön ammattiliittojen tai kulttuuristen harrastusten alalla. Tähän aihepiiriin liittyy myös Paul Lubotinan esille nostama käsite kansalaistoiminnasta (folkrorelse), joka hänen mielestään oli varsin tyypillistä. Hänen mukaansa amerikansuomalaiset seurasivat tässä samanlaisia toimintamalleja kuin amerikanruotsalaiset. Asia on kuitenkin hyvin monitahoinen, eikä Lubotina kovin vakuuttavasti osoita miten transnationalismi sinänsä asiaan kytkeytyy, pikemminkin hän tarkastelee etnisten ryhmien välisen yhteistoininnan muotoja Pohjois-Amerikassa. Ruotsalaisten mukanaan tuomien toimintamallien vertailussa suo-

malaisten toimintaan pitäisi ottaa paremmin huomioon myös tosiasia, että ruotsalaiset vakiinnuttivat yhteisönsä Pohjois-Amerikassa paljon ennen suomalaisia. Tähän liittyen ruotsalaiset olivat integraatiossakin vähintään askeleen edellä.

Kirjan tekninen toteutus olisi vaatinut hieman harkintaa ja viimeistelyä, sillä siitä löytyy yllättävän monta painovirhettä. Erityisesti olisi pitänyt tarkistuttaa suomenkielisten nimien oikeinkirjoitus, sillä esimerkiksi lehti nimeltä Tovaritar (po. Toveritar) esiintyy kiusallisen usein. Kirjassa on runsas ja hyvä kuvitus, mutta kuvien alkuperäiset julkaisu- tai säilytyspaikat olisi ollut hyvä mainita.

Labouring Finns -teoksen artikkelit keskittyvät ennen muuta poliittiseen vasemmistoon eli Red Finns -ryhmään ja eräisiin sen suomalaisperäisiin johtohahmoihin kaikissa kolmessa maassa. Esiin tulee monia mielenkiintoisia havaintoja siirtolaisten välisistä yhteyksistä. Teos tarjoaakin suositeltavaa tietoa siirtolaishistoriasta ja maahanmuuton tutkijoille kiinnostavaa informaatiota yleisemmälläkin tasolla. Olisi tietysti tärkeää nähdä enemmän tutkimusta, jossa verrataan transnationaalisia kysymyksiä ja kansalaisyhteisöjen välisiä kontakteja myös muissa väestöryhmissä kuin poliittisten aktiivisten keskuudessa. Tosiasiahan on, että lähes kaikki Pohjois-Amerikan ensimmäisen polven suomalaiset siirtolaiset kuuluivat työväestöön, myös he, jotka olivat kirkkosuomalaisia tai nk. valkoisia (White Finns). Punaisten ja valkoisten transnationalismin vertailu olisi tärkeää. Toisaalta olisi kiinnostavaa tietää mitä yhteyksiä ja verkostoja oli niillä tuhansilla siirtolaisilla, jotka jättäytyivät kokonaan suomalaisen verkostojen ulkopuolelle?

*Auvo Kostiainen
Prof., yleinen historia, Turun yliopisto*

Vuorikuru, Ilkka (toim.): Maahanmuutto harmaan talouden kysymyksenä. Kalevi Sorsa -säätiön julkaisuja 2/2012. 103 s. ISBN 978-952-5689-42-6 (nid.)

Ilkka Vuorikuru toimii projektikoordinaattorina Kalevi Sorsan nimeä kantavassa säätiössä. Hänen toimittamansa artikkelikokoelma ”Maahanmuutto harmaan talouden kysymyksenä” perehtyy harmaan talouden ja maahanmuuton eettisesti vaikeisiin kysymyksiin. Kirjoittajan mukaan sekä harmaa talous että maahanmuutto liittävät yhteen inhimillisen toiminnan, julkisen vallan ja elinkeinoelämän. Näkökulma on yksinkertaistus, mutta karkeana todellisuuskuvana se tuo esiin niitä suhteita, jotka kätkeytyvät sanojen taakse puhuttaessa maahanmuuttajien hyväksikäytöstä, työsuojelun puutteista, kaksista työmarkkinoista ja rasismista.

Kirja perustuu neljän asiantuntijan kirjoitukseen. Ensimmäisessä artikkelissa Ilkka Vuorikuru itse tarkastelee hallitun maahanmuuton käsitettä poliittisessa retorikassa. Artikkelissaan hän tuo esille mielenkiintoisen ”moraalipaniikin” käsitteen. Käsite liittyy johonkin yhteiskunnalliseen ilmiöön ja sen karikatyrisointiin mediassa – samoin siihen liittyvä ilmiön tarkastelu moraalisenä ongelmana.

Vuorikurun kirjoitus perustuu Helsingin Sanomista koottuun pääkirjoitus- ja mielipidesivustojen aineistoon kahdelta vuodelta (1997, 2010). Erityisesti vuonna 2010 lehdistökeskustelu moraalipaniikin kannalta oli käsitteen ”hallittu maahanmuutto” ymmärtämisessä. Tekijän mukaan on jäänyt hämäräksi se, mitä hallinnalla tarkoitetaan tai on tarkoitettu. Kumpanakin tarkasteluvuonna hallinnan keinot ovat paljolti samanlaiset, eli maahanmuuttajan olisi kotoutuessaan osattava kieli ja omattava ammatti. Tekijän mukaan hallittua maahanmuuttoa (laadullisena tai määrällisenä) käsitteenä ei pitäisi hylätä, vaan se pitäisi nimenomaan ottaa haltuun. Miten, sen täsmentäminen jäi artikkelissa hieman auki.

Tutkija Markus Himanen tarkasteli artikkelissaan paperittomuuden, ulkomaalaisuuden ja prekaarin työn suhteita. Tekijä tarkastelee ansiokkaasti erityisesti paperittomien maahanmuuton terminologiaa ja prosessia. Artikkelista käy hyvin selville, miten lähellä paperittomuus on ihmiskauppaa tai jopa orjatyötä. Kaikkiaan harmaa talous, paperittomuus ja heikot työolot muodostavat kokonaisuuden, joka ei ole kunniaksi millekään hyvinvointivaltiolle.

Himanen tuo erinomaisesti esille toisaalta hyvinvointivaltion (-yhteiskunnan) dilemman, joka liittyy paperittomien yhteiskuntarooliin. Tässä yhteydessä on tuo esille käsitteen ”hyvinvointinationalismi”. Tätä hän kuvaa seuraavasti: ”Sinulle kuuluvat täsmälleen samat oikeudet kuin meille kaikille. Valitettavasti emme voi kuitenkaan päästää Sinua sisään, ja jos tulet omin päin, emme anna Sinulle mitään oikeuksia, koska emme voi antaa Sinulle vähempää oikeuksia kuin muille”. Kirjoittaja haluaa kuitenkin luovia kirkkaammille vesille. Hän toteaa, että hyvinvointivaltiot perustuvat historiallisille kompromisseille. Tällaisista hän ottaa esimerkiksi työväen- ja naisliikkeen. Artikkelinsa lopuksi tekijä kysyy: ”Eikö uusia oikeuksia ja instituutioita synny silloin, kun tutut tavat erottaa sisä- ja ulkopuoli muuttuvat ongelmallisiksi”. Lukijana voi vain todeta, että ”olipas hyvä kysymys”.

Tutkija Tiina Ristikari koettaa osaltaan antaa vastausta Himasen kysymykseen tarkastelemalla, miten suomalainen ay-liike suhtautuu syrjintään ja ennakkoluuloihin. Ristikarin artikkeli antaa käsittääkseni varsin puisevan kuvan kansainvälisen – ja sitä kautta myös suomalaisen – ay-liikkeen kyvyistä ja halusta puuttua maahanmuuttajiin liittyviin epäoikeudenmukaisuuksiin. Solidaarisuus painottuu paljolti jäsenmaksunsa maksaneisiin eli omaan jäsenkuntaan. Toki suomalaiset(kin) ammattiliitot ovat kehittäneet maahanmuuttajille palveluja. Kirjoittajan mukaan palvelut olisi kuitenkin tarvetta kohdentaa vastaamaan maahanmuuttajien erityistarpeita. Ay-liikkeet itse asiassa toimivat aika lailla Himasen tarkastelemalla hyvinvointinationalistisella tavalla palvelemalla kaikkia samalla tavalla. Sitä edunvalvonta nähdään edelleen suomalaisena, ja se vastaa edelleen kansallisiin haasteisiin, vaikka ylikansallinen urakointi ja työntekijöiden liikkuvuus ovatkin lisääntyneet. Tekijän mukaan samanlaisia arvioita on esitetty ruotsalaisesta ay-liikkeestä.

Viimeisessä artikkelissa yhteiskuntatieteilijä Natalia Ollus kysyy: ”Työperäinen ihmiskauppa Suomessa – tarua vai totta?”. Artikkelin perustuu Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin (HEUNI) vuonna 2011 julkaisemalle raportille. Sekä ihmiskauppa että kiskonnantapainen työsyryntä lisättiin Suomen rikoslakiin vuonna 2004. Artikkelista käy hyvin selville, että oikeudellisiin toimiin em. lakien puitteissa on Suomessa harvemmin ryhdytty. Sinällään lainsäädännön perusteella rajanvedon pitäisi tekijän mielestä ainakin periaatteessa olla suhteellisen selkeän. Jos ulkomaalaisen työntekijän tietämättömyyttä on käytetty hyväksi ja hänelle on maksettu huonoa palkkaa sekä teetetty pitkää päivää, on kyseessä kiskonnan tapaiselta työsyryntältä vaikuttava tilanne.

Tekijä panee tyytyväisenä (lukijan ohella) merkille, että suomalaiset viranomaiset ovat aloittaneet ennätysmäärän rikostutkintoja epäillyistä ihmiskaupparikoksista. Näyttää siis siltä, että ainakin osittain Suomessa tilanne on muuttumassa: ihmiskauppaa pyritään aktiivisesti tunnistamaan ja rikosnimikkeitä käyttämään lainlaatijan edellyttämällä tavalla.

Kaikkiaan Ilkka Vuorikurun toimittama kirja perustuu tärkeälle teemalle. Yksittäiset artikkelit tuovat täsmällistä ja tuoretta tietoa, ja ne on hyvin kirjoitettu sekä toimitettu. Erilliset artikkelit täydentävät mainiosti toisiaan, ja ”istuvat” erinomaisesti pääotsakkeen alle. Toivoisin kirjan leviävän mahdollisimman pian ja mahdollisimman laajalle, sillä varsinkin ns. hyvinvointiyhteiskunnalle (tai hyvinvointivaltiolle) siirtolaisuuteen liittyvät ihmisoikeusrikkomukset ovat ankara taakka. Kirja on saatavissa myös netistä pdf-versiona, kunhan vain googlaa teoksen nimen.

Ismo Söderling
Johtaja, Siirtolaisuusinstituutti

Monikulttuurisuus kouluissa -seminaari Lontoossa 22.5.2012

Päävieraana Presidentti Tarja Halonen

Lontoon Suomen suurlähetystön järjestämän seminaarin taustalla oli viimeaikainen kansainvälinen kiinnostus suomalaista koulutusjärjestelmää kohtaan. Suomi on jo useana vuonna ollut PISA-tulosten kärjessä, ja Suomesta on nykyisin koulutusvientiä maailmalle. Hyviä tuloksia on joissakin yhteisissä selitetty sillä, että Suomen koulut ovat oppilaspohjaltaan varsin homogeenisiä ja yksikielisiä. Lisääntyvän monikulttuurisuuden myötä onkin kysytty, mitä haasteita tulevaisuus tuo tullessaan? Tervetuliaispuheessaan Lontoon Suomen suurlähettiläs Pekka Huhtaniemi totesi, että Suomella – jossa maahanmuutolla on erityyppinen historia kuin Britanniassa – ja Britannialla olisi varmasti opittavaa toisiltaan monikulttuurisen opetuksen järjestämisestä kouluissa.

Seminaarin pääpuhujana oli Presidentti Tarja Halonen. Suomen näkökulmaa seminaarissa edustivat myös ylitarkastaja Anna Mikander Opetus- ja Kulttuuriministeriöstä sekä erikoistutkija Sirkka Komulainen Siirtolaisuusinstituutista. Britannian edustajista mainittakoon pitkän linjan monikulttuurisuusasioiden puolestapuhuja tohtori Tara Mukherjee

(European Multicultural Foundation (EMF), UK) ja Mirabela Margelu (romanipakolaisasioiden koordinaattori, Ranska). Yleisö koostui pääasiassa brittiläisistä eri etnisiä ryhmiä edustavista maahanmuuttotoimijoista, diplomaateista, akateemisista ja järjestöjen edustajista. Osallistujilla oli mahdollisuus nousta puhujakorokkeelle tuomaan esiin oman organisaationsa näkökulmia.

Presidentti Halosen puheessa korostuivat tasa-arvokäsitteet. Ne eivät koske yksin koululaisia, vaan myös heidän vanhempiansa resurssit, sekä sitä kautta koko suomalaista yhteisöä. Halosen mukaan 'if you are poor that only means that you are poor', ts. köyhyys tarkoittaa vain ja ainoastaan, että ihminen on köyhä, eikä sillä pitäisi olla vaikutusta koulumenestykseen. Köyhyys tai vähävaraisuus ei ole useinkaan ihmisen omaa syytä, vaan asia, johon voidaan vaikuttaa poliittisilla toimenpiteillä. Halonen myös siteerasi isänsä sananlaskua, jonka mukaan 'vapaus ei ole vapautta ilman leipää ja toimeentuloa'.

Ylitarkastaja Anna Mikanderin esityksessä annettiin tietopaketti siitä, miten monikulttuurinen

Raising Educational Standards in Multicultural Society -seminaari pidettiin 22.5.2012 Suomen Lontoon suurlähettilään residenssissä. Seminaarin järjesti Suomen Lontoon suurlähetystö yhteistyössä European Multicultural Foundationin ja Confederation of Indian Organisations -järjestön kanssa. Kuvassa kolmas oikealta presidentti Tarja Halonen vierellään vas. EMF:n puheenjohtaja Tara Mukherjee ja suurlähettiläs Pekka Huhtaniemi.

opetus on järjestetty Suomen kouluissa. Mikander selvitti suomalaista koulutusjärjestelmää yleisesti. Järjestelmällemme on tunnusomaista yhtäläiset oikeudet peruskoulutukseen, opettajien korkea pätevyys, oppilashuolto, erityisopetus, sekä arviointijärjestelmät. Vähemmistöjen koulutuksesta Mikander selvitti sekä kotimaisten (suomi, ruotsi, saame, romanin kieli) että vieraiden kielten opetuksen järjestelyä. Erityisesti hän mainitsi saamen kielen ja romanilasten koulutuksen tukemisen tärkeyden. Käytännön monikulttuurisuustoimista mainittakoon esimerkiksi monikulttuuristen iltapäiväkerhojen toiminta, jonka halutaan tulevan pysyvästi osaksi koulutusjärjestelmää. Nykyisessä hallitusohjelmassa korostuvat maahanmuuttajien koulutukseen osallistumisen parantaminen eri koulutustasoilla.

Erikoistutkija Sirkka Komulainen esitti tuloksia vuonna 2012 Siirtolaisuusinstituutissa valmistuneesta tutkimuksesta *Porvarillisen idyllin vai pikku-Moskovan lapset? Monikulttuurisuuden vaikutus*

suomalaisperheiden alakouluvalintoihin Turussa. Brittiyleisön kannalta mielenkiintoista tuloksissa oli se, että ns. white flight -ilmiötä (valkoisen keskiluokan pakoa maahanmuuttajavaltaisilta asuinalueilta, joka on Britanniassa arkipäivää), ei Turussa vaikuttanut olevan. Suomessa koulujen välillä ei ole eroja samalla tavalla kuin Britanniassa tai esimerkiksi Ruotsissa.

EMF:n puheenjohtaja Tara Mukherjee huomautti lopuksi, että Suomi on yksi maailman sosiaalisesti tasa-arvoisimmista maista, kun taas Britannia vastaavasti yksi eriarvoisimmista. Huolimatta brittiretoriikasta, jonka mukaan monikulttuurisuus on kutakuinkin 'kuollut', se ei sitä suinkaan ole. Mukherjee korosti, että koulutuksella on tärkeä tehtävä monikulttuurisuuskasvattajana ja tasa-arvoisuuden moottorina.

Sirkka Komulainen
Erikoistutkija, Siirtolaisuusinstituutti

Eduskunnan Pikkuparlamentissa 4.6.2012

Maahanmuutto 2020 –seminaari

Helsingissä Eduskunnan Pikkuparlamentissa pidettiin kesäkuun alussa Sisäasiainministeriön järjestämä Maahanmuutto 2020 –seminaari. Se oli yksi osa Maahanmuuton tulevaisuus 2020 –strategian valmistelutyötä, jossa pyritään ennakoimaan Suomeen tulevan maahanmuuton määrä ja laatu sekä vaikutukset suomalaiseen yhteiskuntaan. Työtä koordinoi Sisäasiainministeriön Maahanmuutto-osasto. Strategiahanke on yksi nykyisen hallituksen kärkihankkeista, jossa se on liitetty osaksi Suomen talouskasvun, työllisyyden ja kilpailukykyyn vahvistamista.

Eduskunnan Pikkuparlamentti oli täynnä asiaa kiinnostuneita, eivätkä kaikki halukkaat tainneet mukaan mahtuakaan. Seminaaripäivä oli jaettu kolmeen osateemaan: I) liikkuvuus, II) asenneilmapiiri ja III) sukupolvet. Valittuja teemoja lähestyttiin 2-3 kutsutun puhujan alustuksella, jonka jälkeen käytiin kustakin teemasta lyhyt paneelikeskustelu, jossa

oli kutsuttujen alustuspuhujien lisäksi yksi tai useampi panelisti. Tilaisuus oli vahvasti vuorovaikutteinen, eli sen lisäksi, että osallistujat olivat fyysisesti läsnä samassa tilassa, he saattoivat osallistua keskusteluun myös sosiaalisen median (twitter, facebook) välityksellä.

Liikkuvuus

Teemasta alusti dosentti Pasi Saukkonen Helsingin yliopistosta, joka loi samalla yleiskuvan Suomen muuttoliikkeen nykyisistä ja tulevaisuuden kehityssuunnista. Suomen maahanmuutto on ollut eurooppalaisittain verrattuna hyvin vähäistä ja myöhäissyntyistä, jopa verrattuna muihin myöhäisen maahanmuuton maihin. Odotettavissa on jatkuvaa muuttoliikettä ja maailmanlaajuista muuttopainetta kehittyneisiin maihin sekä lisääntyvää lähialue-

liikkuvuutta, jotka ovat taloudellisista ja poliittisista suhdanteista riippuvaista.

Suomen ei ole ollut, eikä ilmeisesti tule olemaan, helppoa saada haluamiaan maahanmuuttajia, kuten työperäisiä muuttajia ja opiskelijoita. Suomeen pyrkiikin ihmisiä, jotka eivät kuulu aktiivisen maahanmuuttopolitiikan ensisijaisiin kohderyhmiin. Tosin iso osa muuttoliikkeestä on jotain edellä mainittujen väliin jäävää, kuten perhemuuttoa. Hän muistutti myös, että Suomen ja EU:n maahanmuuttoasioiden kehitys on sidoksissa toisiinsa. Saukkosen aiempi muutaman vuoden takainen tyylyhkö arvio Suomen maahanmuuttopolitiikasta ”silmit kiinni ja toivotaan parasta” olikin muuntunut kannustavampaan ”silmit auki ja seurataan tarkasti” muotoon. Saukkonen kehotti siirtymään asioihin reagoivasta politiikasta ennakoivampaan politiikkaan, ja tuomaan asiapohjaisen poliittisen keskustelun syrjästä keskiöön asettamalla tavoitteet realistisiksi sekä niiden seuranta ja arviointi kuntoon. Hän viittasi esityksessään Siirtolaisuusinstituutin johtajan Ismo Söderlingin aiemmin Monitori-lehdessä esittämään huomioon, että Suomen todelliset haasteet alkavat vasta vuoden 2020 jälkeen.

Ruotsin oikeusministeriön asiantuntija Anna Tjander esitteli hallinnonalansa kiertomuuttoa (circular migration) liittyvää laajaa selvityshanketta. Kiertomuutto, eli tilapäinen muutto, jossa henkilö muuttaa kohdemaasta pois ja takaisin, on lisääntynyt työn ja opiskelun perässä liikkumisen vuoksi. Se on nähty yhtenä varteenotettavana vaihtoehtona pysyväisluonteiselle maahanmuutolle.

Muuttoliikkeen, ihmisoikeuksien ja kehityksen välisistä yhteyksistä ja keskinäisistä riippuvuus-suhteista sekä eri politiikanalojen välisistä epäjohtomukaisuuksista jatkoi esityksessään Merja Lahtinen Suomen ulkoasiainministeriöstä.

Asenneilmapiiri

Asenneilmapiiri, eli suomalaisen ns. valtaväestön asenteet maahanmuuttajia kohtaan, on yksi maahanmuuttokysymyksen keskeisimpiä haasteita ja esteitä, jos Suomeen tosissaan halutaan osaavaa työvoimaa ikääntyvän suomalaisväestön korvajaksi. Näitä asenneilmapiirin muutoksia kartoitetaan myös Siirtolaisuusinstituutin Etnobarometri 2012 –kyselyssä (ks. Siirtolaisuus 2/2012).

Rasismi sukupolvikysymyksenä oli Sini Perhon ja Anne-Mari Souton näkökulmana Suomen asenneilmastoa tarkasteltaessa. He kohdistivat huomionsa erityisesti nuoriin ja siihen, ovatko nykyiset nuoret uutta avarakatseisuuden sukupolvea. Nuoret suhtautuvat asioihin mutkattomammin ja puhuvat suoremmin, mutta rasistiset asenteet ja suhtautuminen erilaisiin vaikuttavat edelleen sekä muokkaavat nuorten ryhmärajoja. Rasismien läsnäoloa usein myös vähätellään esim. koulujen arjessa.

Tutkija Anna Rastas kertoi oman adoptiovanhemmuuden kautta tulneiden kokemusten ja törmäysten kautta suomalaisten rasismista ja asenteista. Hänen mukaansa viime vuosien maahanmuuttokritiikki on kohdistunut pääasiassa maahanmuuton kustannuksiin ja suomalaisuuden muuttamiseen. Maahanmuuttajat olisi hyväksyttävä suomalaisiksi vähemmistöiksi, sillä Suomi hyötyy heistä enemmän tai myöhemmin.

Sukupolvet

Maahanmuuttajien toisen sukupolven tilanteesta yleensä puhui Väestöliiton erikoistutkija Minna Säävälä tukeutuen viimeaikaisiin selvityksiin ja tutkimuksiin teemasta. Nuorilla maahanmuuttajilla syrjäytymisen (työttömyyden ja kouluttamattomuuden) riskit ovat erittäin suuret. Koulutusjärjestelmä pystyy hyvin monien osalta tasoittamaan taustaan liittyviä eroja, sillä nuorilla on hyvä motivaatio opiskella. Lasten vanhempien kotoutumista olisikin tärkeä parantaa. Mutta rekrytointi ja työllistyminen saattavat olla pullonkaulana opintojen jälkeen, kun nimi ja etninen alkuperä vaikuttavat edelleen negatiivisesti työn saantiin.

Monet puhujat lähestyivät teemaansa omien kokemustensa kautta, mikä antoi todellisia konkreettisia huumorin ja surkuhupaisuuden sävyttämiä väläyksiä ja näkökulmia maahanmuuttajatyön, maahanmuuttajien sekä tietysti ns. kantaväestön arkeen.

Ruohonjuuritason toimijat, kuten opettaja Riitta-Liisa Koponen, jotka tekevät konkreettista arkista maahanmuuttajien kotouttamistyötä, toivoivat vähemmän, selkeämpiä ja yksiselitteisiä käsitteitä. Seminaarissa ei kuultu lainkaan ns. maahanmuuttokriittisiä puheenvuoroja, mutta Maahanmuutto 2020 –hankkeeseen kuuluneessa Ota kantaa.fi –foorumissa (16.5.–8.6.2012) sivustoilla kaikenlaiset

kommentit tulivat kirjatuksi mukaan strategiatyön valmisteluun.

Lisätietoa Maahanmuuton tulevaisuus 2020 – strategian taustoista, hankkeista ja etenemisestä löytyy sisäasiainministeriön www-sivuilta: http://www.intermin.fi/fi/kehittamishankkeet/maahanmuutto_2020

Strategiatyö etenee edelleen eri muodoissaan niin, että se on tarkoitus lähettää lausuntokierrok-

selle loppuvuodesta ja hyväksyä vuoden 2013 tammi-kuun lopussa.

Kimmo Salminen
Tutkija, Siirtolaisuusinstituutti

The Future of Multiculturalism: Structures, Integration Policies and Practices
26-27.6.2012, University of Surrey, Guildford, Surrey, UK

Monikulttuurisuutta vai kulttuurienvälisyyttä? Eräitä tieteellisiä brittinäkökulmia

Osallistuin kesäkuun lopulla 2012 Englannissa, University of Surreyn politiikan laitoksella järjestettyyn vuosittaiseen yhteiskuntatieteelliseen ja kansainväliseen konferenssiin (*The Future of Multiculturalism: Structures, Integration Policies and Practices, 26-27.6.2012, University of Surrey, Guildford, Surrey, UK*). Konferenssin aiheena olivat monikulttuurisuus yhteiskunnallisten rakenteiden, kotouttamispolitiikkojen ja -käytäntöjen suhteen. Samoin kulttuurienvälisyyteen liittyviä teoreettia kysymyksiä tarkasteltiin.

Yhtenä keskeisenä teemana oli kysymys siitä, onko monikulttuurisuus-diskurssi väistymässä kulttuurienvälisyys-diskurssin tieltä. Monimuotoisuudesta ja integraatiosta tuotiin esiin lukuisia eri näkökulmia ja kokemuksia. Tässä artikkelissani puna-roin lyhyesti muutamia brittiteorioiden tämän hetken ”kuumia perunoita”. Ehkä joukossa oli vähän ’haalenneitakin’ perunoita.

Kuumat perunat

Suomalaisessa ja kansainvälisissä keskusteluisa maahanmuutosta puhutaan usein monokulttuurisia kansallisvaltioita ratkaisevasti muuttava-

na ilmiönä. Maat eivät ole tällöin enää pelkästään monimuotoisia, vaan jotkut ovat suorastaan super-monimuotoisia (superdiversity). Super-monimuotoisuudella tarkoitetaan sitä, että johonkin maahan on muuttanut paljon uusia, hyvin erilaisia etnisiä ryhmiä, mikä asettaa ennennäkemättömiä haasteita yhteiskuntapolitiikalle ja tutkimukselle (Vertovec 2007). Vaikka esimerkiksi Britanniassa maahanmuuton historia on pitkä, etniset vähemmistöt ovat aiemmin pitkälti tulleet entisen Brittiläisen Kansainyhteisön maista.

Mutta kuinka super-monimuotoinen Britannia oikeastaan on? Mikä on tilanne muissa Euroopan maissa? Tutkija Phillip Connorin (Pew Research Centre, USA) esityksessä kyseenalaistettiin näkemys, että tilanne Iso-Britanniassa tai Ranskassa olisi radikaalisti muuttunut. Näissä maissa monimuotoisuus etnisten ryhmien suhteen on Connorin mukaan edelleen melko vakiintunutta, kun taas uudemmissa maahanmuuttomaissa Pohjois- ja Etelä-Euroopassa uskonto- ja lähtömaa-monimuotoisuus on kirjavampaa.

Suomea tuskin voinee lukea super-monimuotoisten Pohjois-Euroopan maiden joukkoon? Suomen kannalta relevantimpi keskustelu voisikin olla enemmistö-vähemmistö-asetelmat. Professori Louis Dupontin (University Paris-Sorbonne, Rans-

Konferenssiin sisältyi vierailu idylliseen Watts Galleryyn Comptonin kylässä, Surreyssa, johon erikoistutkija Sirkka Komulainen osallistui.

ka) paperissa esitettiin seuraavia kysymyksiä viitaten Kanadan ranskankielisiin: 'Mihin' maahanmuuttajat kotoutetaan? Mitä on kulttuuri ja kenellä sitä on? Kenen näkemykset kustakin 'kulttuurista' ovat valtaapitäviä?

Monikulttuurisuus on sekä kuvaileva että instruktiivinen käsite, mutta samalla tulkinna-vaarainen. Dupontin mukaan monikulttuurisuusdiskurssin, diskurssin käyttäjien ja monikulttuuristen paikkojen välillä ei ole itsestään selviä yhteyksiä. Voidaankin puhua monikulttuurisuuksista monikossa. 'Kohtuullisen sopeutumisen' (reasonable accommodation) käsite voisi auttaa luomaan tasa-painoa kansalaisuuden ja yksilön identiteetin välillä, niin ihmisoikeuksien kuin -arvojen suhteen.

Haalenneet perunat?

Professori Tariq Modoodin 'koulukunta' Bristolin yliopistossa on tunnetuimpia brittiläisiä monikulttuurisuus- ja monimuotoisuus-teorian (diversity) kehittäjiä. Koulukunnan viimeaikaisissa julkaisuissa on pohdittu, miten monikulttuurisuus eroaa kulttuurienvälisyydestä, jos eroaa. On väitetty, että kulttuurienvälisyys ei korvaa monikulttuurisuuden käsitettä (Meer & Modood, 2012).

Professori Ted Cantle (University of Coventry, UK) ajoi selkeämmin kulttuurienvälisyyden asiaa. Hän korosti, että tulisi siirtyä monikulttuurisuus- ja eriytymiskeskusteluista rakentavampiin, koheesioita edistäviin keskusteluihin. Tulee myös huomata, että kulttuurienvälisyys käsitteenä on huomattavasti laajempi kuin kulttuurienväläinen dialogi, eikä näitä kahta käsitettä siis pidä sekoittaa toisiinsa. Cantlen

mukaan teorioiden kannattajat tuskin ovat itse kokaan asuneet monietnisisissä naapurustoissa, joita he rutiininomaisesti luonnehtivat gheotoiksi. Segregatio on tällöin pääasiallisesti 'valkoinen' ongelma.

Cantle kehotti Britanniaa suuntaamaan katseen- sa enemmän tulevaisuuteen: pian Kiina, Intia ja Brasilia jyräävät lopullisesti Britannian ohi talousmahteina. Tällöin kulttuurienvälisyys ja maailmankansalaisuus ovat väistämättömiä tosiasioita. Uudenlainen, rauhallisempi maailmankansalaisuus vaatii Britannialta muutoksia esimerkiksi koululaisten opetukseen kansallisesta/kansainvälisestä historiasta ja monikulttuurisuudesta. Samoin muutoksia tarvitaan anglikaanisen kirkon ja valtion väliin suhteisiin.

Ilmeisesti monikulttuurisuus vastaan kulttuurienvälisyys -keskustelusta odotettiin yleisön taholta räväkämpää: kaksinkamppailua ei suinkaan käyty verissä päin. Esimerkiksi Yhdysvalloissa on kuulemma siirrytty pois tällaisista vastakkainasetteluista, ja nykyään puhutaan muun muassa 'jälki-rodullistavasta' ajasta (post-racialisation). Wiewior- kan (2012) mukaan koko vastakkainasettelua luonnehtii anglosaksien etnosentrismi. Ylipäänsä monikulttuurisuus-teoretisointia kritisoitiin sen kulttuurisidonnaisuudesta ja jälkikolonialista keskustelua 'menneessä elämisessä'. Sanottiin esimerkiksi, että monikulttuurisuus on syntynyt demografisen evoluution tuloksena idän ja lännen välillä.

Olisiko jo aika siirtää keskustelua toisiin suuntiin? Työryhmissä näin tehtiinkin. Todettiin muun muassa, että 'life travels' (A. Broeckerhoff & M. Hardy, Coventry University, UK) eli elämä yksinkertaisesti liikkuu paikasta toiseen. Monikulttuurisuus on käytännön yllirajainen tosiasia, jonka käsittelemiseen tarvitaan kulttuurienvälisyystaitoja. Tällöin tulee siirtyä kielistä kommunikaatioon, ja klikkiytyneistä nurkkakunnista vuorovaikutukseen toisten kanssa.

Perunaa purtavaksi tulevaisuudessa – myös Suomessa

Viimeisessä plenaarissa ja loppukeskustelussa esitettiin seuraavia kysymyksiä Britannian kannalta, mutta samoja kysymyksiä voitaisiin mielestäni ihan hyvin kysyä myös Suomessa:

1. How is Britishness understood by politicians and how should it be? (Miten poliitikot ymmärtävät

suomalaisuuden ja mitä suomalaisuuden tulisi olla?)

2. Why is Britishness important? (Miksi suomalaisuus on tärkeää?)
3. Is it acceptable for politicians to use the education system to shape Britishness? What powers do/should they have? (Onko hyväksyttävää, että poliitikot käyttävät koulutusjärjestelmää suomalaisuuden muokkaamiseen välineenä? Mitä valtaa poliitikoilla on/tulisi olla?)

Lisäksi poliitikkojen sijasta voitaisiin kylmästi käyttää sanaa 'media': miten media muokkaa suomalaisuuden, monikulttuurisuuden ja kulttuurien välisyyden käsitteitä Suomessa.

Viitteet:

Meer, N. & Modood, T. (2012) How does interculturalism contrast with multiculturalism *Journal of Intercultural Studies* 35(2): 175–196.

Vertovec, S. (2007) Super-diversity and its implications *Ethnic and Racial Studies* 29(6): 1024–54.

Wieviorka, M. (2012) Multiculturalism: a concept to be redefined and certainly not replaced by the extremely vague term of interculturalism *Journal of Intercultural Studies* 35(2): 225–231.

Sirkka Komulainen
Erikoistutkija, Siirtolaisuusinstituutti

Nordic Migration Research board had a meeting at the Institute of Migration 12.8.2012.

The chair of the board is Research Professor Hilde Lidén, Institute for Social Research, Oslo (in photo 5th from the right). Photo: Elli Heikkilä.

16th Nordic Migration Research Conference & 9th ETMU Days 13–15 August 2012, University of Turku

Immigrants and Civil Society

Civil society – what could it be like?

The ‘Immigrants and Civil Society’ international conference in Turku in August 2012 provided a forum for scholars, government officials and others to discuss the question. A wide range of thought-provoking accounts were presented, drawing on social and cultural studies on multiculturalism and interculturalism, as well as practices to do with migrant integration and vulnerable groups. What did some of them make of the core values of a civil society, or indeed: what might such core values be?

“Constructing solidarity and difference”

For Professor Jeffrey Alexander, the first keynote speaker (Yale, US), a civil society is a matter of more open and pluralistic society. This is however something that Europe is currently very much struggling with. The struggles pertaining to Europe involve those to do with ‘incorporation’ and ‘super-diversity’ that are – often uncritically – seen as unprecedented and posing an ‘imminent danger’. The risk discourses of ‘terrorism’ are obviously found on both sides of the Atlantic, heavily infiltrated by debates on Islam. Thus efforts to build solidarity are hampered by populist and political backlash against multiculturalism, resulting to exclusionary policies based on constructed difference.

“A new moral order”

The conference took place about a week before Anders Behring Breivik was convicted and sent to prison for twenty-one years. Professor Leo Lucassen (Leiden University, the Netherlands) referred to Breivik as an example of how individuals occupy ‘different assumptive worlds’. Mentioning the phenomenology of Alfred Schutz, Lucassen analysed the conspiracy theories, exaggerations and pessimisms arising from such assumptive worlds. Such

worlds have consequences for us all as they represent ‘a new moral order’ of the day.

Whilst pondering over the strange death of Dutch multiculturalism, Lucassen asked: “What the hell is going on in the rotten kingdom of the Netherlands?” As Alexander, he pointed toward the fallacy of talking about ‘mass-immigration’. Whilst much talked about a topic, there is a plethora of other issues seldom mentioned in public discussion. Did you know, for instance, that the selection of immigrants by skills levels has, at worst, created an ethnic underclass? Did you know that adopted children make a great deal of immigrants? In fact, did you know that a half of the world’s refugees are children?

The meek are to be elevated – but is it done reflexively?

Amongst the marginal there are those even more marginal. The issue clearly pertaining to policy is no stranger to sociology either. Sociological studies on children’s lives tend to remain on the margins of research interests, let alone those on migrant children. Maren Bak and Kerstin von Brömssen (University of Gothenburg, Sweden) called for more visibility for this area.

Nevertheless, the approach typically adopted by childhood sociologists is that relying on an unproblematic treatment of children’s voice and agency. It is suggested that research on the margins – be it indeed about children or adults – could incorporate reflexivity to a greater extent. The issue is even more imperative in intercultural contexts (Komulainen, 2007) as the problem about power differences between the researchers and the researched have by no means been resolved as to yet.

Conviviality as a remedy for segregation

City-dwellers have further opportunities for making societies civil. For Dr Jonas Alwall (Malmö University), conviviality in the city refers to the “vernacular and everyday forms of cosmopolitanism”. For Catney et al. (2011), it is about the ordinariness of mixing. In places like London, for instance, such things could well be a reality. Malmö aspires to be a cosmopolitan city of this kind as well, although it might not be there just yet. For Finnish cities, it seems, the journey has only just begun.

In a civil society, humanity is diverse

The further the conference proceeded, the more clearly it was articulated that the core issues about civil society are really about basic humanity, and that humanity is diverse. A question was posed, for instance, as to whether multiple voices within any one ethnic community are being heard where integration/incorporation is practiced. Petr Potchinchchikov replied that there are a lot of diverse voices and one just has to live in the situation and somehow deal with it. One cannot expect that all the 50 000 Russians living in Finland are the same.

Diversity also applies to simply gender. For Tuori, women’s feelings and experiences do not count as knowledge as ‘knowledge’ is defined as something other than ‘personal’. In this respect, among other things, Professor Alexander’s call for more cultural studies instead of merely demographic approaches on immigration makes sense. Hear hear.

From left Petr Potchinchchikov, Merja Pentikäinen, Hannu-Pekka Huttunen and Peter Kariuki. Photo: Sirkka Komulainen.

References:

Catney G., Finney, N. & Twigg, L. (2011). Diversity and the complexities of ethnic integration in the UK: Guest Editor’s introduction. *Journal of Inter-cultural Studies* 32(2): 107–114.

Komulainen, S (2007) The ambiguity of the child’s ‘voice’ in social research. *Childhood*, 14(1): 11-28.

The Institute of Migration was one of the organizers for the ‘Immigrants and Civil Society’, the 16th Nordic Migration Research Conference & 9th ETMU Days, 13-15th August 2012, University of Turku, Finland. Website: <http://www.etmu.fi/etmudays/nmrc2012/>

*Sirkka Komulainen
Senior Researcher, Institute of Migration*

ETMU:n tunnustuspalkinto Siirtolaisuusinstituuttiin

Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen seura ETMU:n tunnustuspalkinto myönnetään vuosittain ETMU-päivien yhteydessä henkilölle, joka on tehnyt erittäin merkittävää työtä etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen edistämiseksi Suomessa. Vuoden 2012 tunnustuspalkinto myönnettiin Pohjoismaisen muuttoliikekonferenssin yhteydessä Turussa järjestetyillä yhdeksänsillä ETMU-päivillä

13.8.2012 Siirtolaisuusinstituutin johtajalle, dosentti **Ismo Söderlingille**.

Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen seura ETMU ry. on tutkijoiden monitieteellinen yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on edistää aihepiiriin liittyvää tutkimusta Suomessa. Seura on perustettu kesäkuussa 2003. Sen jäsenyys on avoinna kaikille aihepiiristä kiinnostuneille, jotka haluavat edistää yhdistyksen tarkoitusta.

Yhdistyksen näkyvimpiä toimintoja ovat vuosittain järjestettävät *ETMU-päivät* ja neljä kertaa vuodessa ilmestyvä pohjoismainen tieteellinen aikakauslehti *Nordic Journal of Migration Research*.

Kiitokset

Kuten lehdestämme ilmenee, myönnettiin minulle ETMU:n tunnustuspalkinto erittäin merkittävästä

työstä etnisten suhteiden ja kansainvälisen muutoliikkeen tutkimuksen edistämiseksi Suomessa. Nöyränä ja kiitollisena otan tunnustuksen vastaan. Ison siivun palkinnosta annan kollegoilleni Siirtolaisuusinstituutissa, jotka ovat todella olleet innolla ja ammattitaidolla edesauttamassa siirtolaisuutta ja etnisiä kysymyksiä koskevien asioiden työstämisessä.

Ismo Söderling
Johtaja, Siirtolaisuusinstituutti

FinnThunder 2012, July 27th–29th, 2012 in Thunder Bay, Canada- **FinnThunder 2012 represented many-sided Finnish culture in Canada**

FinnThunder 2012, held July 27th–29th, 2012 in Thunder Bay, Canada, marked the 73rd Finnish Canadian Grand Festival since the event was started in Sudbury in 1940. It was already 11th time that Thunder Bay and, prior, to 1970, Port Arthur had hosted this celebration of Finnish culture in Canada, according to Ulla Ahokas, Chair of the Organizing Committee. Thunder Bay is home to approximately 13,000 Finns and has the highest concentration of Finns per capita in Canada. Thunder Bay's sister city in Finland is Seinäjoki and there was a delegation from Seinäjoki in the festival. This sister city activity is already established in 1974.

The cultural programme was many-sided with for example lectures, workshops, Marketplace with wide variety of booths, dance, films, sports, food, art exhibition, children programme, and live music. There were such performers like jazz pianist Danny Johnson, guitarist Wayne Faulconer, Thunder Bay Pelimanni Orchestra, Pat and Bill Towell, Doc Jerry, and Billy Manzik and Lisa Edberg, who are coming to tour in Finland in 2013.

There were participants around Canada, Finland and also from the USA. Thunder Bay is located close to northern states of the USA. It is even easier access from there than for example from Vancouver, Canada, which is located almost 2,500 kilometres away from Thunder Bay. Canada is the country with long distances! All participants were not Canadian

Finns or Finns, but there were also Canadians who were married to an ethnic Finnish person. Or just Canadian persons, who were interested in Finnish language and culture, like Elaine McLean with whom I had lunch discussions one day and she had no roots to Finland.

The Institute of Migration had own booth at Marketplace in Hammarskjöld High School. There were lots of visitors who were interested in the institute's activities. Some of them were first generation Canadian Finns who had emigrated themselves to Canada. Quite many visitors were, however, born themselves in Canada and were representing second- or third-generation Finns in Canada. The interest towards Finnish culture has not diminished among them but it is flourishing in many forms.

The booths at Marketplace were showing this variety of Finnish culture. There were persons who were selling kantele -music instruments, Carelia pies, rye bread, pulla -coffee bread, Finnish lures, wood products, himmeli, and so on. On Friday, July 27th, 2012 at 6 pm, Thunder Bay was attempting to break the Guinness Book of World Records for the most people simultaneously participating in a Nordic Walk. There were much over 700 persons par-

participating – but instead of this huge amount of participants it didn't reach to break the World Record which is still 1 026 persons and in the name of Swedish people (Nykänen 2012).

The lectures were covering many topics, something for each participant of FinnThunder. There were themes like “A Century of Finnish Canadian Letters” by Samira Samaro, “Finn Factor in North American Weaving” by Pirkko Karvonen, “Learning the Finnish and Argentinian Tango” by Tomas and Erita, and “A Century of Sisu” by Kathy Toivonen. I had three lectures dealing with “Finns Abroad: The profile of emigrants, their destination countries and thoughts about returning to Finland.”

In the FinnThunder 2012 newspaper, there was an interview of Finnish culture expert Pentti Junni done (Lahtinen 2012). He ponders what Finnishness means to an immigrant. It means strong willpower, *sisu*, desire to strive ahead in life regardless of limited professional and linguistic skills. Simultaneously it has meant for example acceptance of differences while steering towards a vision of a better future.

The main attraction of Thunder Bay was the Finnish Labour Temple, which opened its doors in 1910. There were many events of FinnThunder in this venue, and its Hoito (Care) Restaurant was famous itself. The restaurant had in its menu such foods like Hoito Burger, Finlandia Burger, Karjalan Piirakka with Egg Salad, Finnish Wieners, etc. The meals were good and the portions were very large.

I had a pleasure to get to know second-generation Canadian Finn Jane Chapman who is living in Thunder Bay. Her father J. Albert Pudas, “Puddie”, moved from Siikajoki, Finland, to Thunder Bay in 1900. He entered the history books as the first Finnish born player in the NHL. In 1936, Pudas coached the Port Arthur Bearcats who represented Canada in the Winter Olympics in Garmisch-Partenkirchen in Bavaria, Germany. Canada won a silver medal with Pudas as coach (the only medal Canada won at these games).

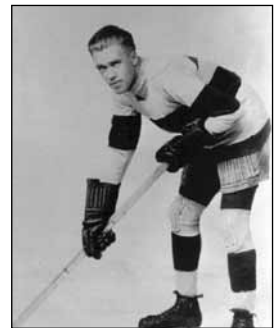
After FinnThunder 2012 Jane Chapman took me to an excursion around Thunder Bay. We visited for example in the International Friendship Gardens. The garden showcases unique monuments representing many ethnic groups in the Thunder Bay area. Finland has own monument with two bronze swans. We had also meeting with Library Technician Kathleen Crewdson at the Lakehead Univer-

From left Elli Heikkilä with Pirkko and Albert Karvonen at Hoito Restaurant.

sity, Northern Studies Resource Centre. She showed us interesting archival collections which include materials of Canadian Finns.

Finally, it is important to mention Thunder Bay's 50 million ton city mascot known as the Sleeping Giant, the panoramic Sibley Peninsula, in Lake Superior. This mascot can be seen from the city area of Thunder Bay and it resembles a giant lying on its back.

J. Albert Pudas.

Sources

- FinnThunder 2012. <http://finnthunder2012.com>
 International Friendship Gardens in Thunder Bay, Canada. <http://my.tbaytel.net/jmehagan/parks/friendship-gardens/friendshipgardens.htm>.
 Lahtinen, Liisa (2012). Finns – Awake! FinnThunder 2012, 4.
 Nykänen, Helmi (2012). Hauskanpitoa suomalaisittan. FinnThunder-festivaaleilla sukelletaan suomalaisuuteen eri taiteenlajien, urheilun ja luentojen kautta. Kanadan Sanomat 17.7.2012, 10–11.
 Thunder Bay Sleeping Giant. http://www.thunderbay.ca/Visiting/Sleeping_Giant.htm.

Elli Heikkilä
 Research Director, Institute of Migration

In Memoriam
Varpu Lindström
 (1948–2012)

Torontossa sijaitsevan Yorkin yliopiston professori Varpu Lindström poistui keskuudessamme 21. kesäkuuta 2012 pitkällisen sairauuden uuvuttamana. Varpu taisteli aivokasvaintaan vastaan urheasti useampia vuosia. Hän työskenteli kuitenkin loppuun saakka. Hie man ennen Varpu Lindströmin menehtymistä valmistui hänen Kanadan muuttoonsa liittyvä nuoruusmuistelu ”Letters from an Immigrant Teenager”. Kirja kattoi sisällöllisesti ja temaattisesti kuitenkin lähes koko hänen elämänsä.

Opin tuntemaan Varpun jo 1980-luvulla, kun Siirtolaisuusinstituutti järjesti erilaisia amerikansiirtolaisuuteen liittyviä tapahtumia. Varpu oli noiden tapahtumien vankkumaton kannattaja – hänelle oli tärkeää, että yhteys uuden ja vanhan kotimaan välillä säilyy.

Varpu oli pienen ihmisen puolella. Hän puhui ja kirjoitti teemoista, jotka muuten olisivat jääneet historian hämärään, jos sinne kukaan. Hänen ensimmäinen kirjansa perustui väitöskirjalle. Varpu tutki suomalaisia siirtolaisnaisia, jotka olivat tehneet elämäntyönsä kotiapulaisina, siivoojina, metsätyömaiden kokkeina ja ”tavallisina” perheenäiteinä. Kirjallaan ”Defiant Sisters” (suomeksi ”Uhmattaret – Suomalaisten siirtolaisnaisten vaiheita Kanadassa 1890–1930”) Varpu toi vankan sosiaalishistoriallisen, mutta myös naistutkimuksellisen näkökulman tärkeään ja vähän selvitettyyn aiheeseen.

Varpu Lindström teki huolellista kenttätöitä. Tutkimuksiaan varten hän keräsi huomattavan tieteellisen aineiston, joka on nyt sijoitettuna hänen yliopistoonsa. Varpu ei vain kirjoittanut. Hänelle oli myös tärkeää, että tieto levisi laajojen kansanryhmien pariin. Näin hän teki kunniaa omille tutkimuskohteilleen, jotka olivat usein vaatimattomista oloista. Varpun käden jälki näkyikin lukemattomissa populaäreissa artikkeleissa, TV-filmeissä ja puheenvuoroissa. Varpu oli myös arvostettu opettajana, ja hänen työnsä tuloksena Yorkin yliopisto on saattanut maailmalle lukuisia kyvykkäitä siirtolaisuushistoriasta kiinnostuneita tutkijoita ja opettajia.

Tapasin Varpun ja miehensä Börje Vähämäen viimeksi Thunder Bayssä Kanadassa kesällä 2010 järjestetyssä konferenssissa. Sairaudestaan huolimatta Varpu jaksoi katsoa eteenpäin. Hänelle oli tärkeää, että tulevaisuudessa siirtolaisuustutkijoiden Finn Forum –tapaaminen järjestettäisiin Karjalassa. Näin Varpu halusi ennakkoluulottomasti laajentaa suomalaisen siirtolaisuuden toimintapiiriä ja osallistujajoukkoa. Hänelle kaikki olivat samanarvoisia.

Vuonna 1991 Varpu Lindströmille myönnettiin Suomen Valkoisen Ruusun I luokan Ritari-merkki. Juuri ennen menehtymistään hänelle myönnettiin Kuningatar Elisabethin mukaan nimetty korkea arvomerkki (Queen Elisabeth II Diamond Jubilee Medal).

Ismo Söderling
 Johtaja, Siirtolaisuusinstituutti

Vierailuja instituuttiin

Brasilian suurlähettiläs vierailulla

Brasilian suurlähettiläs Norton de Andrade M. Rapesta vieraili Siirtolaisuusinstituutissa 16.8.2012. Seurueeseen kuului myös lähetystön 1. sihteeri Daniel Guilarducci Moreira Lopes. Vieraat olivat erittäin kiinnostuneita Suomen ja Brasilian välisestä siirtolaisuudesta. Erityisen tarkkaan he tutustuivat instituutin näyttelytiloissa olevaan Penedo-näyttelyyn. Suomestahan muutti liki 100 vuotta sitten 159 henkeä Penedoon Brasiliaan Toivo Uuskallion johtamana. Penedo tunnetaan nykyisin suurena turismikeskuksena ja paikallisena ”joulupukin maana”. Penedossa on myös erinomainen tanssiryhmä, joka vieraili Turussa Ulkosuomalaisjuhlien yhteydessä kesällä 2011.

Vierailun aikana sovittiin yhteisen julkaisun, näyttelyn ja filmiesityksen toteuttamisesta suomalais-brasilialaisena yhteistyönä. Suomen ja Brasilian välinen muuttoliike on lisääntynyt, ja jatkossa on tarkoitus kehittää mm. opiskelijavaihtoa maiden välillä.

Ismo Söderling

Embaixador do Brasil em visita

O Sr. embaixador Norton de Andrade M. Rapesta visitou o Instituto da Migração em 16.08.2012. Faz parte da comitiva o primeiro secretário da embaixada Daniel Guilarducci Moreira Lopes. Os visitantes estavam muito interessados na migração entre Finlândia e Brasil. Com interesse especial examinaram a exposição sobre Penedo existente no recinto de exposições do instituto. Há cerca de 100 anos transferiram-se da Finlândia para Penedo, no Brasil, 159 pessoas lideradas por Toivo Uuskallio. Penedo é atualmente conhecido como grande centro turístico e como local da "Casa do Papai Noel". Em Penedo encontra-se também um excelente grupo de danças que visitou Turku por ocasião das Festividades dos Imigrantes Finlandesas no verão de 2011.

Durante a visita combinou-se uma publicação conjunta e a realização de uma exposição e a exibição de filmes em um trabalho unido - finlandês e brasileiro. A migração entre Finlândia e Brasil tem aumentado e na sequência a intenção é desenvolver também o intercâmbio de estudantes entre os dois países.

Brasilian suurlähettiläs Norton de Andrade M. Rapesta (oik.) ja lähetystön 1. sihteeri Daniel Guilarducci Moreira Lopes Penedon Eila Ampulan kudontatyötä ihailmassa. Kuva: Satu Löppönen.

Suosittu Titanic-näyttely

Siirtolaisuusinstituutin Titanic-näyttely on ollut suuri menestys – kiitos mm. Turun kaupungin markkinoinnin omilla matkailusivuilleen.

Näyttely sopii hyvin myös koululaisille. Kuvassa ylhäällä Vasaramäen yläkoulun oppilaat opettajansa Hilikka Oksama-Valtosen johdolla tutustumassa Titanic-aineistoon 24.5.2012. Kuva: Jouni Korkiasaari.

Liedon Säästöpankin sijoituskerholaiset kävivät tutustumassa instituuttiin ja erityisesti sen Titanic-näyttelyyn 6.6.2012. Monella kerholaisista oli sukulaisia merten takana siirtolaisina, joten keskustelu oli innostunutta puolin ja toisin. Kuvat: Ismo Söderling.

**Uusi
julkaisu!**

Suomi Sydämessä – Finland in Our Hearts

Kuvamuistoja ulkosuomalaisjuhlasta

Turussa 1.–4.7.2011

Photo memories of the festival for expatriate Finns

Heinäkuun alussa 2011 Turkuun kokoontui ulkosuomalaisia ja heidän läheisiään Siirtolaisuusinstituutin järjestämille ”Suomi Sydämessä”-ulkosuomalaisjuhille.

Muistoksi juhlilta saimme yli neljätuhatta valokuvaa eri kuvaajien lähettäminä. Tässä juhlakirjassa julkaisemme joitakin parhaimpia näistä valokuvista.

In early July 2011, Finns living abroad and their significant others gathered in Turku for the “Finland in Our Hearts” festival organized by the Institute of Migration.

We have received more than 4,000 photographs from different photographers to remember the festival. We are publishing some of the best of these photographs in this festival book.

Hinta 20 € + toimituskulut

TOIMITUSKUNTA
Heini Hartikainen
Satu Löppönen
Sisko Tampio

Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print 2012
ISBN 978-952-5889-33-8

Tilaukset/Orders: <http://www.migrationinstitute.fi/netshop/> email: satu.lopponen@utu.fi

Helena Oikarinen-Jabai (toim.)

Mun stadi

Erikoisjulkaisut. Otavan Kirjapaino, Keuruu 2012.

ISBN 978-952-5889-30-7

"Mun stadi" kirjassa seitsemän pääkaupunkiseudun nuorta kertoo tekstein ja kuvin siirtolaisuuskokemuksistaan. Nuoria yhdistää se, että heidän vanhempansa ovat kotoisin Somalias- ta, ja että he ovat ainakin suuren osan lapsuudestaan asuneet Suomessa. Helsinki on heidän kotipaikkansa, ja he tunnistavat kaupungin paikalliskulttuurit omikseen. Silti nuoret kokevat joissain tilanteissa itsensä ulkopuolisiksi. Toisaalta siirtolaisuus auttaa heitä tarkastelemaan monia ilmiöitä avoimin silmin.

Hinta 20 € + toimituskulut

Rauni Virtanen (toim.)

Irman tarina

Kanadansuomalaisen Irma Kuprin matka Kanadasta Neuvostoliittoon ja Venäjältä Suomeen

Erikoisjulkaisut. Vammalan Kirjapaino Oy, Sastamala 2012.

136 s. ISBN 978-952-5889-29-1

Pohjois-Amerikkaan on muuttanut yli 400.000 suomalaista. Lähtijöiden joukossa oli vuonna 1912 Pohjansalon nuori perhe, joka muutti Kanadaan. Heille syntyi vuonna 1919 tytär Irma. Suuren talouslaman myötä Amerikoista lähti tuhansia suomalaisia Karjalaan rakentamaan sosialistista Neuvostoliittoa.

Meillä on erittäin vähän tietoa näistä Pohjois-Amerikasta Neuvostoliittoon muuttaneista suomalaisista. Irman tarina on erinomainen kuvaus siirtolaisuudesta, onnen etsimisestä, surun kohtaamisesta ja uuden elämän aloittamisesta. Kirja sisältää lukuisia harvinaisia valokuvia Kanadassa ja Karjalassa toimineista suomalaisista ja heidän elämästään.

Hinta 20 € + toimituskulut

Michel S. Beaulieu, Ronald N. Harpelle & Jaimi Penney (eds.)

Labouring Finns

Transnational Politics in Finland, Canada, and the United States.

Migration Studies C 20. Vammalan Kirjapaino Oy, Sastamala 2011. 196 p. ISBN 978-952-5889-21-5 (printed). ISBN 978-952-5889-22-2 (pdf). ISSN 0356-780X.

Finnish workers in Finland and North America contributed significantly to the development of socialism in the political arenas they found themselves in. In North America, the influence of Finns in the political process added an ethnic dimension to the ever-changing nature and character of socialism. Labouring Finns is a book about the role Finns played in these struggles at home and abroad.

Hinta 20 € + toimituskulut

Tilaukset/Orders:

<http://www.migrationinstitute.fi/netshop/>
email: satu.lopponen@utu.fi